

STRATEGIJA RAZVOJA TURIZMA IVANIĆ-GRADA 2018-2023

karzen & karzen

Karzen i Karzen d.o.o.
Liješće 35, 10040 Zagreb
www.karzenandkarzen.com
06. 09. 2017.

Naručitelj:	Grad Ivanić-Grad
Izvođač:	Karzen i Karzen d.o.o., Zagreb
Strategiju pripremili:	mr.sc. Mirna Karzen, Tony Karzen, Stella Kalac
Operativni tim:	mr. sc. Vlatka Berlan, viša stručna suradnica za projekte i fondove Europske unije Milivoj Maršić, Pročelnik upravnog odjela za financije, gospodarstvo, komunalne djelatnosti i prostorno planiranje

Sudionici procesa izrade Strategije/ključni dionici (lista sudionika svih radionica je u prilogu)

Vida Pust Škrkulja	Muzej Ivanić-Grada
Marko Špelić	Hrvatski geološki institut
Valentin Gadža Martin Madaras	Razvojna agencija Ivanić-Grad (IGRA)
Ankica Bešter	Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada
Ivana Kaličanin	Crosco, naftni servisi d.o.o.
Goran Maričić, ravnatelj Milica Birk Gordana Krnjević Pezić	SB Naftalan
Berislav Pinjuh	Ivalan Terme
Katarina Magić Koščević Ana Gašparović Maja Cepetić Rogić	Prijatelji baštine – Amici hereditatis
Janko Kezele	Seoski turizam Kezele
Marica Svetlečić	Udruga proizvođača bučinog ulja Hrvatske
Krešimir Škrinjar	Udruga vinogradara i vinara Brenta
Maja Krnjević	Hotel Sport
Mario Biršić	Biciklistički klub Ivanić
Damir Škender	Društvo prijatelja prirode
Kristina Perc	Tehničko veleučilište
Krešimir Skupnjak	Srednja škola Ivan Švear
Dražan Malec Ljiljana Maričić	Pučko otvoreno učilište
Igor Mužina	Gradska zajednica sportskih udruga
Tomislav Voštinić	Vinarija Voštinić Klasnić

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ

SAŽETAK

CILJEVI STRATEGIJE I METODOLOGIJA RADA

1.	ANALIZA POSTOJEĆE SITUACIJE I OKRUŽENJA	11
1.1.	Prostorna povezanost	11
1.2.	Prometna infrastruktura i mogući pravci dolaska	12
1.3.	Klimatska obilježja.....	13
1.4.	Demografske značajke.....	13
1.5.	Ekonomске značajke	14
2.	ANALIZA RESURSA.....	15
2.1.	Prirodni resursi.....	15
2.2.	Kultura i kulturni resursi kao osnova razvoja kulturnog turizma.....	20
2.2.1.	Kulturno-povijesna baština	20
2.2.2.	Lokalno nazivlje	25
2.2.3.	Mjesta posebnih doživljaja.....	27
2.2.4.	Tematski znanstveno-edukativni park/Muzej naftnog rudarstva na lokalitetu „Petica“	31
2.2.5.	Kulturno-turističke manifestacije	37
3.	ANALIZA I STRUKTURA POSJETITELJA.....	41
3.1.	Analiza smještajnih kapaciteta	41
3.2.	Analiza dolazaka i noćenja	42
3.3.	Analiza noćenja i prihoda.....	44
3.3.1.	Naftalan, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju	46
3.3.2.	Razvojni planovi i projekti do 2019. godine	47
3.3.3.	Hotel Sport na Izletištu Petek	48
3.3.4.	Seoski turizam Kezele.....	48
3.3.5.	Prenoćište i restoran Ivanićanka.....	49
3.4.	Turističke agencije.....	49
3.5.	Ugostitelji	49
3.6.	Vina i vinari ivanićgradskog i kloštranskog kraja	50
4.	ANALIZA USLUGA I ATRAKCIJA	51
4.1.	Kulturni turizam	52
4.2.	Seoski i eko turizam.....	53
4.3.	Lovni i ribolovni turizam	53
4.4.	Aktivni turizam u prirodi	55
4.5.	Cikloturizam.....	57

4.6.	Medicinski/zdravstveni turizam	58
4.7.	Gastro i eno turizam	61
5.	ANALIZA TRŽIŠTA I KONKURENCIJE	62
5.1.	Analiza posjetitelja	62
5.2.	Razvoj integriranog turizma u gradu Ivanić-Gradu	64
5.3.	Analiza konkurencije	68
6.	PRIMJERI DOBRE PRAKSE	71
6.1.	Lička seljačka tržnica	71
6.2.	Primjer dobre prakse aktivnog turizma u prirodi – outdoor turizam.....	71
6.2.1.	Istra Bike & Outdoor DMC.....	71
6.2.2.	Panamura Adventure Race	71
6.3.	Energetski održivi gradić u Italiji	72
7.	GLOBALNI RAZVOJNI PRAVCI	73
7.1.	Usklađivanje sa drugim strategijama i planovima.....	73
7.2.	Korištenje EU fondova i drugih izvora financiranja.....	74
7.2.1.	Mogući izvori financiranja:	74
7.2.2.	Javni pozivi najavljeni u okviru ESF programa za 2017 godinu od interesa za Grad Ivanić-Grad:	75
7.2.3.	Program Ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Mjera 19 leader (CLLD), Podmjera 19.2. Provedba operacija unutar CLLD strategije	76
7.2.4.	Programi teritorijalne suradnje u okviru ESI.....	76
8.	SWOT ANALIZA.....	79
9.	STRATEŠKE SMJERNICE RAZVOJA TURIZMA GRADA IVANIĆ-GRADA	85
9.1.	VIZIJA	85
9.2.	Strateški ciljevi, prioriteti i mjere.....	85
9.3.	Akcijski plan razvoja turizma	98
10.	Informiranje i vidljivost.....	108
11.	Praćenje i provedba.....	108
12.	Literatura.....	109

UVOD

Drage građanke i građani,

Izuzetno mi je veliko zadovoljstvo predstaviti našu Strategiju razvoja turizma Grada Ivanić-Grada koju smo pripremili u suradnji sa ključnim stručnjacima i dionicima iz našeg lijepog grada. U okviru ove Strategije također smo izradili i Koncept tematskog znanstveno-edukativnog parka i muzeja naftnog rudarstva na lokalitetu "Petica" koji u sebi objedinjava elemente kulture i industrijske baštine, promocije povijesti naftnog rudarstva toliko bitne za izgradnju modernog grada Ivanić-Grada, ali i edukacije, turizma, sporta i rekreacije.

Kroz ovu smo Strategiju sagledali osnovne razvojne smjernice turizma našega grada i pronašli one svjetionike koji nas mogu voditi dalje u izgradnji grada Ivanić-Grada kao prepoznatljive turističke destinacije u kojoj se posjetitelj može osjećati ugodno i ispunjeno. To su između ostalog sve aktivnosti koje su vezane uz zdravstveni i medicinski turizam kao nadogradnja na sadržaj Specijalne bolnice i lječilišta Naftalan; sport i rekreacija, naročito aktivnosti pripreme sportaša te razvoj aktivnog turizma u prirodi. Ljepote i bogatstva naših šuma, Žutice i Marča su već prepoznate, a sa dodatnim se sadržajima mogu i značajnije promovirati. Tu je dakako i Muzej koji bi kroz svoje sadržaje u Gradskom muzeju i na lokaciji Petica svojim programskim sadržajima upotpunio trenutni nedostatak sadržaja kako u okruženju Naftalana, tako i u cijelom istočnom dijelu Zagrebačke županije. Uloga Muzeja bila bi povezivanje primarne funkcije muzeja s programima održivog razvoja grada i zaleđa, uključujući tako i programe integrirane turističke ponude kao što je eko i ruralna ponuda lokalnih OPG-ova, sportsko-rekreativni sadržaji te sve popularniji outdoor turizam (trail i trekk trčanje, biciklizam, planinarenje te drugi sportovi u prirodi). Tu su također već prepoznate manifestacije kao što je Bučijada i Festival igračaka i dječjih zborova kao i Kamp robotike koji privlači sve veći broj djece i mladih.

U sklopu ove Strategije također smo naveli izuzetno značajne projekte koji su realizirani u 2016. godini:

- Centar za posjetitelje u centru grada uz tržnicu Maznica koji je otvoren u listopadu 2016. godine;
- Uređenje šetnice uz rijeku Lonju;
- Uveden sustav javnih bicikala na dvije lokacije: Trg Vladimira Nazora i SB Naftalan u 2016. godini. U 2017. godini planirano je proširenje na druge dvije lokacije: Hotel Sport i željeznički kolodvor.
- Započelo se je sa pripremom projektne dokumentacije za Planinarski dom – Grabersko brdo. Objekt će biti uređen kao planinarski dom s prostorima za okrpju i spavaonicama.

Veselim se našoj suradnji u provedbi ove Strategije zajedno s Vama, našim dragim građankama i građanima!

Vaš Gradonačelnik,

Javor Bojan Leš

SAŽETAK

Grad Ivanić-Grad ima veoma povoljan prostorni položaj unutar Zagrebačke županije budući da se nalazi na samo pola sata od Zagreba. To predstavlja izuzetnu prednost u smislu razvoja kojom bi se privuklo posjetitelje iz glavnog grada i okolice. Upravo su ti posjetitelji i glavna ciljana skupina koja se želi privući tijekom cijele godine.

Grad ima izuzetno velik potencijal za razne oblike turizma u prirodi kao i niz drugih aktivnosti vezanih uz ovaj značajan prirodni resurs. Tu se mogu spomenuti edukativni i drugi sadržaji vezani uz poučnu stazu (šetnje, trčanje, biciklizam, škola u prirodi i dr.), jedinstvena ponuda vezana uz autohtonu vrstu konja kao i raznih sadržaja vezanih uz dabrove; od radionica za djecu do festivala, izložbi i drugih kulturnih sadržaja koji promoviraju zaštitu dabrova.

Grad također ima i osobito vrijedne predjele – prirodne krajobrase kao što su Šuma Žutica i Marča (na području naselja Graberje Ivaničko i Šumećani) sa već prepoznatim turističkim potencijalom kako u korištenju poučnih staza tako i u povezivanju aktivnosti u prirodi (šetnje, biciklizam, trčanje, škola u prirodi, vjenčanja i dr.) sa domaćom ponudom obližnjih seoskih turističkih objekata. Treba svakako naglasiti aktivnu ulogu Seoskog turizma Kezele ne samo u izradi poučne staze u okviru šume Marča i njezinom održavanju već i promociji iste te pokušajima da se ovakvi prirodni resursi dalje nadograđuju i razvijaju sa dodatnim turističkim sadržajima. Zbog prepoznatljivosti ovih turističkih lokaliteta obje šume imaju potencijal za korištenje ne samo od strane lokalnih već i vanjskih posjetitelja (domaćih i stranih).

Tu je također i rijeka Lonja, koja svojim tokom teče zapadnim rubom povijesne cjeline, kao potencijal za raznolike turističke sadržaje naročito poticanje ciklo-turizma u poveznici sa ostalim oblicima turizma u prirodi te eko i seoskog turizma. Iako je Grad Ivanić-Grad označio dvije rute: plavu-savsku i zelenu moslavačku, te su izradili kartu koja je postavljena po gradu i kod turističkih objekata, staze još nisu infrastrukturno izgrađene te ih je potrebno nadograditi.

Grad Ivanić-Grad područje je bogatih kulturnih resursa i tradicije koja uključuje raznukulturnu baštinu, od čardaka i crkava do graditeljske baštine, etnografska zbirke i nematerijalne baštine. 2016. godine izrađeno je arhitektonsko rješenje za uređenje stare jezgre grada koje između ostalog predviđa linearno povezivanje svih ključnih građevina u staroj jezgri.

Među građevinama od posebnog interesa za turizam treba spomenuti Kuću Kundek, donaciju nekadašnjeg gradonačelnika Gjura Kundeka (u. 1901.) gradu, za potrebe obrazovanja i kulture. Kuću Kundek potrebno je u potpunosti obnoviti te kao prvi korak uložiti u projekt nu dokumentaciju te odrediti namjenu. Trenutno se razmišlja o nekoliko potencijalnih pravaca kojima bi se spojili sektori eko-poljoprivrede i turizma te ojačala prepoznatljivost grada Ivanić-Grada u ovim sektorima kao:

- društveno kulturni centar/mini hostel koji može imati i turističku namjenu,
- centar za proizvođače bučinog ulja i drugih eko-proizvoda koji bi istovremeno imao i kušaonu/prodajni centar te edukacijski centar za proizvođače,
- inovacijski inkubator,
- obrazovna namjena - visoka škola.

U gradu Ivanić-Gradu trenutno postoji pet pružatelja turističkog smještaja s ukupno 232 kreveta, (isključujući i 111 bolničkih kreveta), odnosno 88 soba i 3 apartmana (isključujući 49 bolničkih soba). Smještaj pruža pet pružatelja uključujući Prenočište Ivanićanka, Seoski turizam Kezele, specijalnu bolnica Naftalan, Hotel Sport i Učenički dom. Nema registriranih i kategoriziranih privatnih smještaja kao ni smještaja u okviru lovačkih domova. Zbog potencijala i trenda porasta broja posjetitelja, postoji potreba za povećanjem broja ležajeva.

Prema strukturi posjetitelja, u 2015., a i 2016. godini možemo pratiti odnos od oko 36% stranih i 64% domaćih, odnosno 41% stranih i 59% stranih posjetitelja što ukazuje na potencijal na privlačenje ne samo domaćih već i stranih gostiju kako kroz ponudu Hotela Sport koji ugošćuje sportaše na pripremama tako i specijalne bolnice Naftalan koja bilježi povećanje stranih gostiju.

Trenutno su glavni oblici turizma u Ivanić-Gradu medicinski turizam/lječilište (SB Naftalan) koji se razvija u smjeru zdravstveno turističke destinacije; seoski turizam (Seoski turizam Kezele/Kezele vino); sportsko rekreacijski turizam (SRC Izletišta Petek i Hotel Sport te sportske manifestacije kao što su biciklističke utrke i utrka noćni cener) i izletnički turizam vezan za domaće agencije Insula-tours i Petek-tours, održavanje manifestacija u gradu te školske izlete djece na Seoski turizam Kezele/Kezele vino, SRC Petek i restoran Ivanićanka te kulturne manifestacije kao što je sve prepoznatljivija „Bučijada“ te drugi kulturni festivali i programi.

Kao jedan od potencijalnih generatora treba navesti Tematski znanstveno-edukativni park i muzej na lokalitetu „Petica“ koji kako je već i navedeno u uvodnoj riječi Gradonačelnika u sebi objedinjava elemente kulture i industrijske baštine, promocije povijesti naftnog rudarstva bitne za izgradnju modernog Grada Ivanić-Grada, ali i edukacije, turizma, sporta i rekreacije. Muzej sa svojim programskim sadržajima ujedno bi trebao zapuniti prazninu zbog nedostatka atraktivnih sadržaja u okruženju Naftalana, ali i u cijelom istočnom dijelu Zagrebačke županije, povezujući primarnu funkciju muzeja s programima održivog razvoja grada i zaleđa, uključujući i programe integrirane turističke ponude.

Također treba navesti potencijale za razvoj aktivnog turizma u prirodi koji osim cikloturizma također uključuje i druge oblike aktivnosti u prirodi kao što su trail i trekk trčanje, planinarenje, zmajarenje te aktivnosti u adrenalinskom parku koji je predviđen u sklopu tematskog parka „Petica“.

Zbog velikog broja sportaša koji u Ivanić-Grad dolaze na pripreme tijekom cijele godine kao i mogućnosti za razvoj aktivnosti u prirodi koje će nadopuniti trenutni sadržaj (manifestacija „Bučijada“, seoski turizam, kulturni i dr.) izgradnju optimalne strukture turističkog proizvoda grada Ivanić-Grada treba temeljiti kako na sportsko-rekreacijskim i kulturno-povijesnim značajkama naselja i okolice, tako i na odrednicama tržišne potražnje koja zahtijeva skup osmišljenih turističkih doživljaja.

Radi jačanja vidljivosti, osim postizanja infrastrukturnih i drugih uvjeta koji uključuju i adekvatne smještajne kapacitete u vidu kampova i/ili hostela za sportaše, potrebno je jačati ljudske resurse (turistički vodiči, vodiči za aktivne sportove u prirodi, volonteri i dr.) kao i vidljivost turističkih sadržaja i manifestacija.

Na taj će se način ne samo proširiti trenutna ponuda već stvoriti i uvjeti za stvaranje prepoznatljivosti grada Ivanić-Grada kao zelenog otoka Zagrebačke županije.

CILJEVI I STRUKTURA STRATEGIJE

Cilj ove Strategije razvoja turizma bio je ne samo utvrditi analizu stanja i trenutne turističke ponude grada Ivanić-Grada u smislu daljnjeg unaprjeđenja, već postaviti osnove za uvođenje integriranog pristupa u razvoju turizma, nadogradnju na postojeću ponudu te definirati glavni fokus odnosno generator turizma. Sve to sa glavnim ciljem razvoja grada Ivanić-Grada kao prepoznatljive turističke destinacije. U tom se je pristupu razmišljalo na inovativan način u smislu definiranja i primjene inovativnih pristupa u razvoju novih proizvoda (npr. povezivanje znanosti, tehnologije i kulture ili eko-poljoprivrede, turizma i kulture i slično). Strategijom su se također istražile ciljane skupine i ponudili odgovarajući proizvodi koji se mogu dalje razvijati i koji mogu grad Ivanić-Grad staviti na mapu atraktivnih turističkih destinacija kontinentalnog turizma uz bok Čakovcu, Varaždinu ili lokalitetima u Slavoniji.

Može se reći da ova Strategija nije primjer školske Strategije razvoja turizma upravo zato što u svojem obimu uključuje i prijedlog konkretnih projekata (Projekt Tematskog znanstveno-edukativnog parka i muzeja na lokalitetu "Petica"), kao i preporuke za nadogradnju postojećih projekata kao što je npr. Bučijada u doživljaje koji će privući veći broj posjetitelja tijekom godine. To su prijedlozi projekata koji integriraju razne aspekte turizma – aktivni turizam, eko, seoski, kulturni i drugi te na taj način postaju generator razvoja turizma. Strategija također ima i elemente marketinške strategije jer daje preporuke u smislu potencijalnih novih ili unaprjeđenih proizvoda te ciljanih skupina prema kojima ti proizvodi mogu biti usmjereni. Na ovaj je način, sljedeći korak, a to je izrada Marketinške strategije i brendiranje destinacije izuzetno olakšana.

U izradi Strategije došlo se je do sljedećih informacija koje su bile osnova analiza i prijedloga:

- stanje turističke infrastrukture,
- stupanj atraktivnosti,
- stupanj autentičnosti usluge,
- kvaliteta usluge,
- sadržaji koji se nude,
- sadržaji koji bi se mogli nuditi (kratkoročno; dugoročno),
- nivo informiranosti posjetitelja (trenutni i koji bi trebali biti),
- tko je trenutno, a tko bi trebao biti pokretač novih sadržaja i promocije turizma u gradu Ivanić-Gradu,
- prepreke za razvoj turizma,
- ciljane skupine/struktura posjetitelja,
- Na koji način posjetitelji dolaze i u kojim mjesecima.

Konkretno, u okviru Strategije provelo se je nekoliko sveobuhvatnih analiza koje su poslužile kao okosnica za izradu strateškog dijela sa definiranim strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama. Kao krajnji dio Strategije, pripremljen je i akcijski ili operativni plan koji sadrži nekoliko ključnih projekata – generatora razvoja turizma u gradu Ivanić-Gradu.

Provedene su sljedeće analize:

- Analiza trenutne situacije
 - Analiza i struktura posjetitelja
 - Analiza smještajnih kapaciteta za svakog od ključnih ponuđača
 - Analiza dolazaka i noćenja

- Analiza noćenja i prihoda
- Detaljan opis svakog pojedinog smještajnog objekta/lokaliteta koja osim smještajnih kapaciteta navodi i druge mogućnosti, sadržaje, aktivnosti i dr. – dakle u ovom se dijelu već navodi analiza trenutnog stanja, ali i razvojnih projekata i planova.
- Analiza i prikaz turističkih agencija
- Prikaz ugostiteljskih objekata
- Prikaz vinarija
- Analiza usluga i atrakcija
- Analiza tržišta i konkurencije

Također je kroz zajednički rad, definirana vizija grada Ivanić-Grada kao *zelenog otoka Zagrebačke županije gdje će se kroz spoj zdravstvenog, urbanog i ruralnog turizma moći uživati u sportsko-rekreativnim, outdoor i kulturnim aktivnostima uz domaću hranu i vrhunsko vino, ljekovite naftne tretmane i lokalne proizvode tijekom cijele godine.*

Ova je Strategija od izuzetnog interesa za lokalnu zajednicu. Kao prvo, omogućit će bolje planiranje, provedbu, kontrolu i praćenje razvitka grada u području turizma; povezat će razne oblike turizma i ponude u integriranu cjelinu; služiti će kao osnova za razvoj koncepta Muzeja naftnog rudarstva kao generatora turizma odnosno održivu revitalizaciju grada. Također će služiti i kao osnovni dokument za pripremu i prijavu projekata na fondove Europske Unije.

METODOLOGIJA RADA

Ciljevi Strategije bili su sljedeći:

- odrediti viziju za strategiju razvoja grada Ivanić-Grada,
- definirati ključne razvojne prioritete u nadolazećem srednjoročnom razdoblju i pripremiti jasan akcijski plan,
- uspostaviti i osnažiti sudjelovanje javnosti u razvoju turizma,;
- pridonijeti povećanju znanja i vještina dionika za upravljanje turizmom,
- afirmirati identitet Ivanić-Grada u kontekstu suvremenog kulturnog i sportsko-rekreativnog turističkog razvoja i trendova,;
- postaviti okosnicu za razvoj glavnog generatora turizma, definirati kratkoročni i srednjoročni operativni plan, mogućnosti financiranja i moguće partnere.

Proces:

- osnovna analiza stanja turizma u Zagrebačkoj županiji,
- SWOT analiza za stanje turizma općenito i za pojedine oblike turizma,
- definiranje vizije turističkog razvoja,
- definiranje strateških ciljeva, prioriteta i mjera,
- predstavljanje i razrada koncepta Tematskog znanstveno-edukativnog parka i muzeja, na lokalitetu "Petica" kao potencijalnog generatora turizma.

Metode:

- konzultacije s ključnim dionicima,
- radionice u Ivanić-Gradu i na kompleksu Petica,

- fokusne grupe.

U procesu se je koristio postupak participativnog planiranja javnih prostora kroz tzv. *placemaking*. Ova je metoda omogućila participativno planiranje i vizualnu intepretaciju koncepta Muzeja te definiranje operativnog plana kroz sudjelovanje svih ključnih dionika.

U okviru ove komponente u periodu od siječnja do ožujka 2016. godine organizirano je nekoliko radionica za provedbu SWOT analiza pojedinih oblika turizma i utvrđivanje analize stanja u domeni razvoja turizma. Također su utvrđeni strateški ciljevi, prioriteta, mjere i ključni projekti. Na radionice su bili pozvani svi zainteresirani predstavnici grada Ivanić-Grada koji su sačinjavali proširenu radnu skupinu.

Provedene su sljedeće aktivnosti:

Datum	Provedene aktivnosti
18. 01. 2016.	Izrada SWOT analize i vizije
11. 02. 2016.	Izrada vizije i strateških ciljeva
19. 02. 2016.	Dopuna prethodnih elemenata Izrada prioriteta i mjera
05. 03. 2016.	Izrada koncepta Tematskog parka/Muzeja “Petica”
Od veljače – travnja 2016.	Pojedinačni razgovori s ključnim predstavnicima grada Ivanić-Grada
14. 06. 2016.	Javna prezentacija
srpanj 2016.	Prikupljanje komentara od strane sudionika I finaliziranje dokumenta
lipanj 2017.	Javna rasprava i prikupljanje komentara
Dodati datum	Usvajanje Strategije

1. ANALIZA POSTOJEĆE SITUACIJE I OKRUŽENJA

U ovom ćemo dijelu dati osnovna obilježja grada Ivanić-Grada koja su kroz analizu snaga i prednosti ovog grada označena kao bitna u kontekstu razvoja turizma.

1.1. Prostorna povezanost

Među prvim karakteristikama ključnih za razvoj turizma izuzetno je povoljan prostorni položaj grada Ivanić-Grada unutar Zagrebačke županije koji je rezultat blizine prometnih i infrastrukturnih pravaca. Budući da se nalazi na samo pola sata od Zagreba, to predstavlja izuzetnu prednost u smislu razvoja kojom bi se privuklo posjetitelje iz glavnog grada i okolice.

Što se tiče same lokacije, grad je smješten uz rijeku Lonju, na rubu Moslavine, na 103 metara nadmorske visine, uz autocestu A3 Bregana – Zagreb – Lipovac od najvećeg značaja, te državnu cestu D43 čvor Ivanić-Grad – Bjelovar – Đurđevac od regionalnog značaja. Autocesta A3 osigurava vrlo dobru prometnu povezanost predmetnog područja u pravcu zapad prema gradu Zagrebu te u pravcu istok prema gradovima Kutina i Novska.

Fotografija: Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

Ukupna površina grada iznosi 173,57 km² (17.357 ha) što predstavlja 5,67% ukupne površine Zagrebačke županije. Prema svom prostornom položaju u granicama Zagrebačke županije grad Ivanić-Grad zauzima područje njezinog jugoistočnog dijela, pri čemu svojim južnim rubom graniči sa Sisačko-moslavačkom županijom, a manjim dijelom sjeveroistočne granice prislanja se uz Bjelovarsko-bilogorsku županiju.

Područje grada Ivanić-Grada kao lokalne samouprave sastoji se od 19 naselja koja svakako treba sagledavati ne samo kao zasebna naselja već i kao jedinstveni turistički lokalitet. To su naselja: Caginec, Deanovec, Derežani, Graberje Ivaničko, Greda Breška, Ivanić-Grad, Lepšić, Lijevi Dubrovčak, Opatinec, Posavski Bregi, Prečno, Prerovec, Šemovec Breški, Šumećani, Tarno, Topolje, Trebovec, Zaklepica i Zelina Breška¹.

1.2. Prometna infrastruktura i mogući pravci dolaska

Prometna povezanost grada Ivanić-Grada izuzetno je povoljna zbog državne i županijske prometne infrastrukture. U ovim se okvirima cestovne prometne infrastrukture odvija i javni cestovno - autobusni promet lokalnog, regionalnog, državnog i međudržavnog tipa.

Što se tiče željezničke infrastrukture, u Gradu postoji glavna magistralna željeznička pruga kao glavni željeznički prometni pravac između središnjeg i istočnog dijela Hrvatske, a ujedno je i dio X. europskog koridora na potezu Zagreb – Tovarnik - tradicionalne prometne poveznice Jugoistočne i Srednje Europe. Daljnjim unapređivanjem i realizacijom predviđenih razvojnih programa ovaj bi koridor mogao postati važnom prometnom vezom sa Srednjim i Dalekim istokom te Afrikom što bi unaprijedilo gospodarski razvoj uključujući trgovinu, ali i turizam.

Zračnu infrastrukturu grada Ivanić-Grada čini jedno letjelište lokalnog značaja locirano u naselju Breška Greda. Letjelište trenutno nije u funkciji obzirom da nema potrebne dozvole, ali je u planu daljnji razvoj letjelišta i aktivnosti Aerokluba Ivanić-Grad. U tu je svrhu provedena parcelizacija zemljišta s ciljem jačanja aktivnosti kluba koji tradicionalno organizira i sudjeluje

¹Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, Broj 8, 04. Studeni 2010.

² Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada, Broj 11, 24. Prosinca 2014.

na brojnim događanjima kao što su memorijali Rudolfa Perešina, aeromodelarske sekcije, modelarski aeromitinzi, CrossBar SkyStars Contest, druženje s Cessnom i druga događanja. Ova bi se događanja uz dodatnu potporu mogla unaprijediti kao prekogranična ili čak međunarodna okupljanja za ljubitelje aero sportova, paraglajdinga ili turističkog obilaska okolice grada Ivanić-Grada. Također se mogu ponuditi škole modelarstva i maketarstva te razna natjecanja i prigodni festivali.

1.3. Klimatska obilježja

Klimatski uvjeti također su jedna od prednosti grada Ivanić-Grada budući da šire područje grada Ivanić-Grada pripada umjerenom klimatskom pojasu. Prema Koppenovoj klasifikaciji klimatskih tipova Ivanić-Grad se ubraja u područje klime bez izrazito sušnih razdoblja jer su padaline raspoređene gotovo ravnomjerno preko cijele godine. Padalinski maksimumi ostvaruju se u jesen i proljeće, a srednja godišnja temperatura u Ivanić-Gradu iznosi 10.9°C. Srednje godišnje temperature za 80-godišnji prosjek (1862. - 1941.) su najniže u siječnju i veljači (oko 0°C), a najviše u srpnju i kolovozu (oko 21° C). Godišnja amplituda iznosi 21.7° C².

1.4. Demografske značajke

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine grad Ivanić-Grad imao je 14.544 stanovnika. Uz površinu područja grada od 173,53 km², prosječna gustoća naseljenosti iznosi 84,81 stanovnika/km², što je niže od gustoće naseljenosti za područje Zagrebačke županije (103,8 st/km²), ali više od prosjeka za Republiku Hrvatsku koji iznosi 75,78 stanovnika/km². Presjek broja stanovnika po naseljima nalazi se u tablici 1³.

Tablica 1 Broj stanovnika grada Ivanić – Grada po naseljima prema popisu stanovništva iz 2011. godine

Naselje	Ukupan broj stanovnika	Naselje	Ukupan broj stanovnika
Ivanić-Grad	14.548		
Caginec	554	Prečno	94
Deanovec	539	Prerovec	97
Derežani	248	Šemovec Breški	83
Graberje Ivaničko	658	Šumećani	498
Greda Breška	157	Tarno	56
Ivanić-Grad	9.379	Topolje	111
Lepšić	45	Trebovec	346
Lijevi Dubrovčak	347	Zaklepica	87
Opatinec	314	Zelina Breška	94
Posavski Bregi	803	Naknadno popisani	35

³ibid

Na popisu stanovništva 2011. godine, grad Ivanić-Grad je imao 14.548 stanovnika, od čega u samom Ivanić-Gradu 9.379. Po veličini je peti grad u Zagrebačkoj županiji. Prema analizi prirodnog prirasta u Strategiji ekonomskog razvoja Grada Ivanić-Grada kao vrlo značajna karakteristika demografskog obilježja navodi se izrazita koncentracija stanovništva u gradu koji s jedne strane obilježava minimalnu pozitivnu stopu rasta stanovništva, a s druge strane i kontinuirano seljenje stanovništva iz manjih naselja.

1.5. Ekonomske značajke

Za Ivanić-Grad uistinu se može reći da je primjer suživota prirode, kulture i industrije te se u tom smjeru mogu prikazati i potencijali za razvoj turizma. Nalazišta nafte i plina na području grada definirala su imidž grada i desetljećima utjecala na razvoj gospodarstva i stvaranje radnih mjesta u domeni eksploatacije nafte i plina. Naime, početak povijesti naftne industrije grada seže u rane tridesete godine 20. stoljeća otkrićem prvih ležišta nafte te izgradnjom pogona za iscrp ove sirovine. Nakon ovog pronalaska, INA Naftaplin je polako širila svoj proizvodni pogon na geografskom području grada i općine. Uzlet naftne industrije šezdesetih godina u Hrvatskoj obilježio je nagli rast Ivanić-Grada u gospodarskom, kulturnom i društvenom smislu te je grad dobio i nadimak "hrvatski Kuvajt"⁴. U ovom periodu, INA je ostvarila 69% društvenog proizvoda grada što se proporcionalno ogledalo u broju zaposlenih u ovoj proizvodnoj grani (1977. godine više od 6000 radnika zaposleno je u pogonima INA d.d.⁵), a time i u poželjnosti Ivanić Grada kao idealnog mjesta za boravak i život. Pored rudarskih objekata INA Naftaplin je također ulagala u grad kroz izgradnju smještajnih kapaciteta, provedbu drugih infrastrukturnih zahvata te izgradnju prometnica. Visok životni standard i kupovna moć građana su također utjecali na poticanje razvoj obrta i tradicionalnih zanata koji danas čine vrijedno nematerijalno nasljeđe grada. Tradicijska veza s proizvodnjom nafte osim u nematerijalnoj baštini, može se danas vidjeti i u infrastrukturnim elementima grada, npr. kačaljka koje se mogu vidjeti po gradu kao sastavni elementi industrijske baštine kao i ostaci proizvodnih elemenata pa i napušteni proizvodni pogoni i naftna polja. Jedan od pogona, bivše polje Šumećani Križ, naziva "Petica" smješten je na atraktivnoj lokaciji Graberje Ivaničko, neposredno uz šumu Žuticu te je predmet koncepta tematskog parka/Muzeja naftnog rudarstva „Petica“.

S padom proizvodnje nafte i plina započela je socijalna ekonomska transformacija grada Ivanić-Grada te potreba za preusmjerenjem ka drugim gospodarskim granama, prvenstveno poljoprivredi, ali i turizmu te povratu tradicionalnim obrtima po kojima je grad bio prepoznat (pekari, slastičari, postolari, kovači i mnogi drugi). Bez obzira na te promjene, možemo i dalje reći da je naftno rudarstvo ostalo snažno prisutno u gradu, ako ne u smislu zapošljavanja i utjecaja na razvoj gospodarstva, onda kroz jaku vezu građana sa naftnim rudarstvom, koje je na razne načine uključivalo generacije obitelji, pa do potrebe da se ta veza prikaže i kroz muzejsko-ambijentalni prostor na lokalitetu INA d.d., „Petica“. Unatoč razvijenoj naftnoj industriji tlo oko Ivanić-Grada ekološki je očuvano i pogodno za ratarstvo i stočarstvo.

Izuzetno je važno napomenuti potencijale koje grad Ivanić-Grad ima u sektoru malog i srednjeg poduzetništva i obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva (OPG) koji prema procjenu zauzimaju između 15-20% gospodarskih aktivnosti. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, na

⁴ Pavić, Pust Škrkulja, Prijedlog muzeološke koncepcije i organizacije muzejske djelatnosti za Muzej Ivanić Grada, svibanj-lipanj 2015. godine

⁵ ibid

području grada djeluje 196 obrta i oko 900 OPG-ova⁶. Prema strukturi obrta, u sektorima trgovine i usluga je oko 25% obrta, dok je u najviše u ugostiteljstvu (35%), obrtničkim radovima i uslugama (30%) a u ostalim uslugama (10%)⁷. Upravo ovi mikro poduzetnici imaju ogroman potencijal za pružanje usluga u turizmu kroz različitu ponudu eko proizvoda od svježeg voća i povrća do prerađevina. Također je poznato Ekološko poljoprivredno gospodarstvo Sever koje je u 2014. godini proglašeno za najbolje obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo u Hrvatskoj.⁸ Potencijal za turizam vidi se i u pokretanju većeg prodajnog centra koji bi osim eko proizvoda lokalnih proizvođača nudio i razne suvenire i druge proizvode za posjetitelje. takav Posjetiteljski Centar uređen je u centru grada između Trga Vladimira Nazora i tržnice na Maznici⁹.

2. ANALIZA RESURSA

2.1. Prirodni resursi

Bogati prirodni resursi ovog pitomog krajolika koji se je smjestio na obroncima i brežuljcima Moslavačke gore, predstavljaju osnovu za razvoj kontinentalnog turizma grada Ivanić-Grada u najširem obliku, od valorizacije i očuvanja prirodnih resursa i okoliša pa do njihovog uključivanja u razne oblike turističke ponude. Nalazi se na rječicama Glogovnice, Lonje i Česme koje ga okružuju, a u blizini je i Sava. To je ujedno i sjeverozapadni rub Lonjskog polja, svjetski značajnog i poznatog parka prirode. Osim svojeg smještaja na obroncima Moslavačke gore, za ovo je područje značajno to što se nalazi na rubnom dijelu aluvijalne Panonske nizine, čiji su ostaci nalazišta nafte i plina. U Europi i svijetu prepoznato je kao jedinstveno nalazište rijetkih izvora ljekovite nafte, naftalana i bogatih nalazišta geotermalnih izvora prirodno slane vode, uz čije se postojanje veže poznato lječilište "Naftalan" u Ivanić Gradu. U svojih 40 godina eksploatacije naftno polje Žutica proizvelo je preko 15 milijuna tona nafte, 3, 7 milijarde m³ naftnog plina¹⁰.

Na rubu Lonjskog polja nalazi se šuma Žutica, u kojoj se posljednjih nekoliko godina nastanio i razmnožio dabar koji je planski dovezen iz Njemačke. Zbog obilja prirodnih potencijala, u ovom je području velik potencijal za razvoj raznih oblika turizma u prirodi, od pustolovnog i cikloturizma pa do sportsko-rekreacijskih i drugih sadržaja kao što su jahanje, lovni turizam, ribolov i druge.

Lokalitet	Osnovne karakteristike	Turistički potencijal
Šuma Žutica		

⁶ T&MC Group, Strategija ekonomskog razvoja grada za razdoblje 2014-2020, str. 11. U strategiji nije naveden podatak iz kojeg je izvora dobivena informacija o ovom broju OPG-ova.

⁷ ibid

⁸ <https://www.eko-sever.hr/>

⁹ Brošura Grada Ivanić-Grada sa ključnim investicijskim projektima, izrađena na temelju Strategije ekonomskog razvoja grada za razdoblje 2014-2020, travanj 2016. godine

¹⁰ Grad Ivanić-Grad monografija, prosinac 2012., Nakladnik: Grad Ivanić-Grad i Pučko otvoreno učilište, ISBN 978-953-98685-2-7

	<p>Druga je najveća nizinska šuma u RH i vrlo vrijedan šumsko gospodarski kompleks; retencijsko područje za visoke vode rijeke Save te u većem dijelu i naftno-plinsko polje sa preko 200 bušotina. Smještena je na oko 40 km od Zagreba, nasamoj granici Lonjskog polja. Prostire se na oko 6 000 hektara, okružena rijekama i isprepletana brojnim mrtvim vodenim rukavcima – ova je šuma jedna od najvećih poplavnih šuma u RH.</p>	<p>Potencijal za razne oblike turizma u prirodi kao i niz edukativnih aktivnosti vezanih uz ovaj značajan prirodni resurs.</p>
<p>Izvor: 11</p>	<p>Poučna staza Žutica - projekt čiji su nosioci Hrvatske šume, Uprava šuma podružnica Zagreb. Poučna staza se sastoji od 10 poučnih točaka, a dužina staze je oko 2500 m. Započinje kod lugarnice "Pleso". Zamišljena je tako da posjetitelji provede kroz različite šumske sastojine pa tako prolazi kroz šumu hrasta lužnjaka, šumu običnog graba, pa sve do poplavne šume poljskog jasena. Jednim dijelom prolazi uz riječno korito stare Lonje.</p>	<p>Edukativni i drugi sadržaji vezani uz poučnu stazu (šetnje, trčanje, biciklizam, škola u prirodi i dr.)</p>
	<p>Od posebnog značaja su livade unutar šume koje predstavljaju pašnjake autohtone vrste konja – Posavskog konja. U zaštitu ove hrvatske pasmine uključene su Zagrebačka županija, Sisačko-moslavačka županija i Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU. Šira zajednica također podržava potrebu očuvanja Posavskog konja kao jedinstvenog genetskog naslijeđa. Osim aktivnosti vezanih uz uzgoj i turizam, važna je i reintegracija Posavskog konja u pašnjačku zonu Posavine, posebice zaštićena područja, radi očuvanja izvornosti biotopa.</p>	<p>Jedinstvena ponuda vezana uz autohtonu vrstu konja koja osim aktivnosti vezanih uz nastavak sustavnog uzgojnog rada; edukaciju uzgajivača i drugog osoblja te povezivanje sa prekograničnim uzgajivačima također uključuju i aktivnosti/projekte vezane uz turizam: uključivanje pasmine u tradicijske sadržaje ruralnih prostora kroz manifestacije, izložbe, agroturističke sadržaje i drugo); uključivanje pasmine u konjički sport, uključivanje u programe terapijskog i rekreativnog</p>
<p>Izvor: 12</p>		

¹¹ Izvor: <http://www.najboljeuhrvatskoj.info/ideje/krajolik-otoka-ivanica-1843.html>

¹² Izvor: <http://www.volimivanic.info/dabar-u-sumi-zutici>

	<ul style="list-style-type: none"> • U šumu je 1996. godine pušteno 47 dabrova koji predstavljaju obilježje ovog kraja te su od posebnog značaja za razvoj turizma. Prije dvadesetak godina, u Žutici je nastanjen dabar koji je doveden iz Njemačke. Procjenjuje se, da su se u ovih 20 godina dabrovi razmnožili na oko 5.000-6.000 jedinki, od kojih je polovica na području Hrvatske na slivnom području Save i Drave, a ostali u Sloveniji, BiH, Mađarskoj, pa čak i Austriji.¹⁶ • Dabrovi spadaju u zaštićene životinje kao i štekavac te ribe belica i crnka vrstakoj je ugrožene na nacionalnoj, ali i europskoj razini. • Od biljnih vrsta štite se hrast lužnjak koji u zadnjih 30-40 godina pokazuje znakove propadanja uslijed poremećaja ekološkog sustava i pojačanih gospodarskih aktivnosti. 	<p>jahanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razni sadržaji vezani uz dabrove od edukativnih aktivnosti do festivala i drugih kulturnih sadržaja koji promoviraju zaštitu dabrova. • Edukacija i zaštita drugih ugroženih vrsta životinja i raslinja koja također može imati turističku vrijednost(eko i edukativni turizam, šetnice, poučne staze i dr. turistička ponuda obogaćena suvenirima). • Zbog prekograničnog širenja dabrova postoje razne mogućnosti za prekograničnu suradnju na projektima vezanim uz zaštitu biodiverziteta i turizma.
<p>Izvor:13</p>		
		
<p>Izvor14:</p>		
		
<p>Izvor:15</p>		

A) Osobito vrijedan predjel - prirodni krajobraz

Šuma Marča (na području naselja Graberje Ivaničko i Šumećani)

	<p>Navedena šumska površina važna je iz više razloga: kao ekološko uporište, u svrhu zaštite tla od erozije i kao faktor koji utječe na nivo podzemne vode uz ulogu obitavališta mnogobrojnih vrsta ptica i životinja, vjetrobranskog pojasa i faktora koji utječe na mikroklimu kraja, odnosno kao značajna komponenta opće slike krajobraza.</p>	<p>Na ovom lokalitetu također postoji turistički potencijal koji je već prepoznat kako u korištenju poučne staze tako i u povezivanju aktivnosti u prirodi (šetnje, biciklizam, trčanje, škola u prirodi, vjenčanja i dr.) sa domaćom ponudom</p>
---	--	---

¹³<http://www.tzig.hr/u-ivanic-gradu-obiljezeno-20-godina-projekta-povratka-dabra#more-5521>

¹⁴ Grad Ivanić-Grad monografija, prosinac 2012., Nakladnik: Grad Ivanić-Grad i Pučko otvoreno učilište ISBN 978-953-98685-2-7

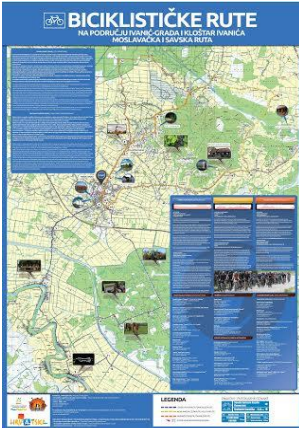
¹⁵ Grad Ivanić-Grad monografija, prosinac 2012., Nakladnik: Grad Ivanić-Grad i Pučko otvoreno učilište, ISBN 978-953-98685-2-7

¹⁶Damir Škender iz Društva prijatelja prirode Ivanić Grad <http://www.hrt.hr/288984/magazin/cudesna-suma-zutica>

	<p>Ova šumska površina unesena je u kartu Prostornim planom zaštićenih područja kao osobito vrijedan predio - prirodni krajobraz. Veoma je važno zaštititi smanjivanje površine ovog šumskog kompleksa. Potrebno je izbjegavati vođenje trasa putova, vodovoda, dalekovoda i ostalih infrastrukturnih poteza preko šumskih površina¹⁷.</p>	<p>obližnjih seoskih turističkih objekata (Seoski turizam Kezele, Stari mlin, Ladanj kod strica, Kloštar Ivanić). Zbog prepoznatljivosti ovih turističkih lokaliteta i šuma Marča ima potencijal za korištenje ne samo od strane lokalnih već i vanjskih posjetitelja (domaćih i stranih).</p>
	<p>Poučna staza Marča – projekt je u kojem je sudjelovalo niz partnera i organizatora: Hrvatske šume – Šumarija Novoselec, Udruga za zaštitu prirode Ivanić-Grad, Seoski turizam Kezele, Društvo prijatelja prirode Ivanić-Grad i Javna ustanova Zeleni prsten Zagrebačke županije. Partneri: Grad Ivanić-Grad i TZG Ivanić-Grada i Grad Čazma i TZG Čazma.</p>	<p>Staza ima mogućnosti daljnje nadogradnje sa dodatnim turističkim sadržajima.</p>
<p>B) Osobito vrijedan predjel - kultivirani krajobraz</p>		
<p>Park hrvatskih branitelja u Ivanić-Gradu</p>		
		
<p>Izvor¹⁸:</p> 	<p>Park hrvatskih branitelja perivoj je „engleskog“ tipa elementima baroka smješten na prostoru stare Ivaničke tvrđe, oblikovan kao školski vrt nakon rušenja obrambenih nasipa u 19. stoljeću. Novo obilježje dobiva početkom 20. stoljeća projektom Viteslava Durchaneka. Osnovni Durchanekov nacrt sadržavao je 40 vrsta drveća i ukrasnog bilja među kojima su hrast lužnjak, stupasti hrast, platana, divlji kesten, smreka, lipa, bukva, bor, breza, ariš, tisa, javor, močvarni pačempresi, Pančičeva omorika, tuje, magnolije, ginko biloba i dr.</p>	<p>Cjelinu gradskog perivoja dopunjuje reprezentativni arhitektonski kompleks građevina iz 19. stoljeća – gradska vijećnica, župna crkva i škola (danas sjedište Muzeja Ivanić-Grada) te se izravno nadovezuje na pozicije obrazovnih i kulturnih ustanova u prostoru grada, kao i na kompleks najstarije povijesne jezgre grada koja još čeka obnovu</p>

¹⁷Radna verzija Strategije razvoja grada Ivanić-Grada 2013-2020, travanj 2013. god., str. 19. Strategija nije dovršena niti usvojena

¹⁸Grad Ivanić-Grad monografija, prosinac 2012., Nakladnik: Grad Ivanić-Grad i Pučko otvoreno učilište, ISBN 978-953-98685-2-7

	<p>U vrijeme poslije Domovinskog rata Durchanekov nacrt dopunio je pejzažni arhitekt Dragutin Kiš, autor projekta obnove gradskog perivoja iz godina 1996.-2000. Iz tog je vremena i prilagodba rubnog dijela parka uz križanje Ulice kralja Tomislava i Moslavačke ulice za postavljanje spomenika hrvatskim braniteljima Domovinskog rata s područja Ivanić-Grada, Kloštar Ivanića i Križa, autora akad. kipara Slavomira Drinkovića. Godine 2014. u parku je postavljena i maketa utvrde Ivanić iz doba Vojne krajine (rad dipl.arch. Marka Ambroša).</p>	<p>i revitalizaciju. Park s Podgrađem i planiranom šetnicom uz rijeku Lonju predstavlja ambijentalnu cjelinu s velikim turističkim potencijalom.</p>
	<p>Rijeka Lonja koja svojim tokom teče zapadnim rubom povijesne cjeline imala je funkciju tvrđavskog rova koji je štitio tvrđavu i podgrađe. Nužnim učvršćivanjem obala i kasnijim regulacijama vodotoka donekle je promijenjen njezin povijesni izvorni izgled¹⁹.</p>	<p>Biciklističke staze i popratna događanja Potencijal za raznolike turističke sadržaje uključujući i uređenje biciklističkih staza odnosno poticanje cikloturizma u poveznici sa ostalim oblicima turizma u prirodi te eko i seoskog turizma.</p> <p>Grad Ivanić-Grad je označio dvije rute: plavu-savsku i zelenu-moslavačku, te su izradili kartu koja je postavljena po gradu i kod turističkih objekata. Iste su označene, ali nisu još dovoljno infrastrukturno izgrađene te još ima prostora za uređenje.</p> <p>U DPU predviđa se sljedeće: <i>(1) Eventualno odvijanje biciklističkog prometa očekuje se prvenstveno na pravcu</i></p>

¹⁹ibid, str. 25

		<i>postojećih ulica unutar povijesne jezgre (kolno-pješačke ulice), u sklopu Trga V. Nazora, te na pravcu pješačke šetnice uz rijeku Lonju²⁰.</i>
--	--	--

2.2. Kultura i kulturni resursi kao osnova razvoja kulturnog turizma

2.2.1. Kulturno-povijesna baština

Kulturno-povijesna baština grada Ivanić-Grada je detaljno inventarizirana i vrednovana u Konzervatorskoj podlozi (Ministarstvo kulture RH, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Odjel za prostorno-planske mjere zaštite, Zagreb, 2002.) koja je izrađena za potrebe izrade Prostornog plana uređenja grada Ivanić-Grada. Na temelju Konzervatorske podloge, Planom su određene mjere zaštite koje se provode kroz izdavanje lokacijskih i građevnih dozvola, kao i pri izradi prostornih planova užeg područja. Temeljem Zakona o zaštiti kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03 i 157/03) štite se registrirana i preventivno zaštićena kulturna dobra na način obaveznog ishoda suglasnosti od Ministarstva kulture tijekom postupka ishoda lokacijskih dozvola. Ostale kulturno povijesne i krajobrazne vrijednosti štite se temeljem mjera zaštite ugrađenih u dokumente prostornog uređenja²¹.

2016. godine izrađeno je arhitektonsko rješenje za uređenje stare jezgre grada koje između ostalog predviđa linearno povezivanje svih ključnih građevina u staroj jezgri²²

Fotografija: maketa izrađena od strane tvrtke Njirić + arhitekti, 2016. godine

Građevine upisane u registar zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske koje se nalaze na području grada Ivanić-Grada navedene su u tablici 2.

Tablica 2. Popis kulturnih dobara u registru zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske koje se nalaze na području grada Ivanić-Grada

Z-2071	Ivanić-Grad	Crkva sv. Jakova	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
--------	-------------	------------------	---------------------------------------

²⁰ DPU 1 - Detaljni plan uređenja povijesne jezgre grada Ivanić-Grada, srpanj 2009, članak 41

²¹ Radna verzija Strategije razvoja grada Ivanić-Grada 2013-2020, travanj 2013. god., str. 46. Strategija nije dovršena niti usvojena.

²² Arhitektonsko urbanistička studija uređenja povijesne jezgre Ivanić-Grada, Njirić + arhitekti, 2016. godina

Z-1587	Ivanić-Grad	Crkva sv. Petra	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-2709	Ivanić-Grad	Kulturno-povijesna cjelina Ivanić-Grad	Nepokretno kulturno dobro-kulturno-povijesna cjelina
Z-3480	Ivanić-Grad	Opančarski obrt Kruh Vuk	Nematerijalno kulturno dobro
Z-4670	Ivanić-Grad	Zgrada Kundek, Kundekova 2 i 4	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-5380	Ivanić-Grad	Zgrada Magistrata	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-1573	Lijevi Dubrovčak	Crkva sv. Nikole	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-1572	Posavski Bregi	Crkva sv. Maksimilijana i župni dvor	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-4738	Posavski Bregi	Tradicijska okućnica, Gorenci 3/1	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-4739	Posavski Bregi	Tradicijska okućnica, Katanci II, k. br. 1	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-1780	Trebovec	Crkva sv. Benedikta	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno
Z-2488	Zaklepica	Posavski čardak, Zaklepica 18	Nepokretno kulturno dobro-pojedinačno

[Izvor: <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6212> preuzeto dana 16.11.2012.]

Grad Ivanić-Grad područje je bogate kulturne baštine i tradicije koji uključuje raznu baštinu, od čardaka i crkava do graditeljske baštine, etnografska zbirke i nematerijalne baštine.

U postupku za upis u registar zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske je sljedeća baština:

2.2.1.1. Povijesno graditeljska cjelina – Gradsko naselje/dio naselja

Urbana cjelina, Ivanić-Grad

2.2.1.2. Etnološka baština - Etnološka građevina

1. kuća i gospodarski objekt, Ulica Dragutina Flajpana 75, Caginec
2. katnica s okućnicom, Zagrebačka 108, Graberje Ivaničko
3. drvena katnica, Gredska ul. 33, Greda Breška
4. drveni štagalj i kuća, Ul. V. Jeđuta 48, Ivanić-Grad (Poljana Breška)
5. drveni hambar, Opatinec br. 95, Opatinec
6. drvena katnica, Prerovec br. 27, Prerovec
7. drvena katnica s vanjskim stubištem, Babićeva 11, Topolje.

Građevine od posebnog interesa za turizam	Turistički potencijal
<p data-bbox="236 255 453 286">a. Kuća Kundek</p> <p data-bbox="188 311 932 618">Kuća Kundek, često nazivana i Gradska kuća donacija je nekadašnjeg gradonačelnika Gjura Kundeka (u. 1901.) gradu, za potrebe obrazovanja i kulture. Povijesno je vrlo zanimljiv objekt koji je zahtjeva potpunu revitalizaciju. Do sada je izrađeno već nekoliko studija i projekata obnove (zadnji iz 2010., projekt: Miroslav Lazić, projektantski ured Cvitanović i Lazić, Zagreb). Uz pomoć Ministarstva kulture izvedeni su manji sanacijski zahvati.</p>	<p data-bbox="959 293 1406 701">Kuću Kundek potrebno je u potpunosti obnoviti te kao prvi korak uložiti u projektnu dokumentaciju te odrediti namjenu. Trenutno namjena nije poznata, a kako u kući ima i stanara kojima je potrebno osigurati adekvatan privremeni ili stalni smještaj, kuća Kundek nije bila na prioritetnoj listi ulaganja Grada. Razmišljalo se je o nekoliko potencijalnih namjena: kao</p> <ul data-bbox="1007 707 1406 1249" style="list-style-type: none"> - društveno kulturni centar/mini hostel koji može imati i turističku namjenu; - centar za proizvođače bučinog ulja i drugih eko-proizvoda koji bi istovremeno imao i kušaonu/prodajni centar te edukacijski centar za proizvođače. - inovacijski inkubator - obrazovna namjena - visoka škola <p data-bbox="959 1256 1406 1391">Na taj bi se način spojili sektori ekopoljoprivrede i turizma te ojačala prepoznatljivost grada Ivanić-Grada u ovim sektorima.</p>
<p data-bbox="236 1447 655 1478">b. Kulturno-graditeljska baština</p> <p data-bbox="188 1503 932 1731">U ovu kategoriju ulaze crkve, dvorci, kurije, tradicijska drvena arhitektura, očuvane jezgre naselja i dr. koje je potrebno revitalizirati i uključiti u funkcije turizma. Poseban naglasak treba staviti na obnovu i revitalizaciju povijesno i estetski vrijednih arhitektonskih objekata te urbanih i ruralnih arhitektonskih cjelina.</p> <p data-bbox="188 1756 932 1868">U ovu se kategoriju može izdvojiti i drvena ruralna arhitektura karakteristična za ovo područje kao i jedinstveni primjer tradicijskog čardaka.</p>	<p data-bbox="959 1491 1406 2033">Turistički su potencijali u povezanosti jezgre i druge baštine kao cjeline sa drugim oblicima turizma. Također je zanimljiva ruralna arhitektura kao segment koji se može dalje valorizirati i interpretirati sa drugim područjima u kojima je ruralna arhitektura karakteristična te razvoj u kulturno-turističke rute (npr. Selo Čigoč, te druga drvena ruralna arhitektura Posavine i Pokuplja uključujući i crkve i kurije Turopolja).</p>

<p>c. Tradicijski čardak</p>	<p>Ovaj primjerak povijesne i kulturne baštine nalazi se nadomak Specijalne bolnice Naftalan. Iako je današnji izgled čardaka ponešto drugačiji od onog originalnog, unutarnji raspored prostorija i veći dio vanjštine čardaka vjerni su prvobitnom stanju. Unutrašnjost je prilagođena novoj namjeni-čuvanju i predstavljanju etnografske baštine Ivanić-Grada i okolice. Donji dio čardaka pretvoren je u radni prostor tradicijskih obrtničkih i obiteljskih radionica s područja grada i okolice, dok je donji dio čardaka zadržao obilježja izvorne namjene. Etnografski postav izložbe sastoji se od predmeta koje je Udruga građana Prijatelji Baštine – Amici hereditatis prikupila od građana Ivanić-Grada i okolice u suradnji s ostalim udrugama, KUD-ovima s područja Ivanić-Grada.</p>
<p>d. Memorijalna baština</p>	
<p>Na javnim površinama i u parkovima u pojedinim dijelovima Ivanić-Grada evidentirano je nekoliko memorijalnih objekata, koji su podignuti u spomen na povijesni događaj ili na znamenitu osobu iz hrvatske povijesti. Tako je u Parku hrvatskih branitelja ispred župne crkve sv. Petra 1925. podignut spomenik tisućgodišnjici Hrvatskoga kraljevstva, a u jugoistočnom dijelu istoga parka nalazi se spomenik poginulim braniteljima Domovinskoga rata s područja Ivanić-Grada, Kloštar Ivanića i Križa, rad akad. kipara Slavomira Drinkovića iz 1996.</p> <p>Na prostoru Plana evidentirano je nekoliko spomen-ploča znamenitim građanima Ivanić-Grada. Na zgradi staroga magistrata nalazi se spomen ploča (1931.) Đuri Stjepanu Deželiću, senatoru Grada Zagreba, književniku i osnivaču hrvatskoga vatrogastva (1838.-1907.). Na kući u Basaričekovoj ulici k. br. 11 postavljena je god. 1995. spomen-ploča povodom stote obljetnice rođenja dr. Jurja Krnjevića, predsjednika HSS (od 1964. do 1988).</p> <p>Maketa Utvrde Ivanić 1700, rad arhitekta Marka Ambroša,</p>	<p>Dodatna zanimljivost koja se može uklopiti u ostalu turističku ponudu grada te kao dio drugih sličnih turističkih lokaliteta i objekata u Hrvatskoj i prekogranično – vid kulturno-turističkih ruta memorijalne baštine.</p>

postavljena je u parku 2014. u sjećanje na utvrdu iz vremena Vojne krajine koja je srušena u 19. Stoljeću.

Spomen ploča s reljefnim poprsjem Stjepana Grgca, najboljeg hrvatskog biciklista, na obiteljskoj kući Grgac, Kundekova 7 (rad akad. slikarice i keramičarke Sandre Mihaljević iz 1914. godine.)

Spomenik Ivanu Švearu, autoru prve hrvatske povijesti pisane na hrvatskom jeziku, postavljen je 2015 godine ispred SŠ Ivan Švear (bista na postolju, rad akad. kipara Ivana Kujundžića).

Očuvano je i više spomenika iz vremena prije Domovinskog rata (spomenik Vladimiru Nazoru na Trgu Vladimira Nazora, spomenik žrtvama fašizma u parku ispred Spomen-doma Alojz Vulinec itd.).

Fotografija: Stari grad – baština, Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

Fotografija: Baština – čardak; Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

2.2.2. Lokalno nazivlje²³

Uz materijalne oblike ljudskog djelovanja u prostoru, nematerijalna je baština vrlo važna za očuvanje povijesnog identiteta prostora. To su prije svega nazivi pojedinih elemenata prostora, koji mogu upućivati na pojedine zanimljive dijelove njegove povijesti. Današnji nazivi ulica i trgova na području povijesne jezgre Ivanić-Grada donekle su nosioci memorije na prošla razdoblja i ljude koji su obilježili povijest grada.²⁴Iako na prvi pogled nazivi ulica nemaju turističku vrijednost, sa zanimljivom interpretacijom sa info tablama i punktovima te dodanim sadržajima kroz „oživljenu povijest“, može se izraditi zanimljiva ruta koja prikazuje povijest, ali i sadašnjost i budućnost Grada Ivanić-Grada te iskazuje priče o poznatim ličnostima Ivanić-Grada, obrtima po kojima je grad bio poznat i životima građana ovog grada (npr. ruta obrtnika). Ovaj se sadržaj uklapa u dodatnu ponudu grada kroz sadržaje Gradskog muzeja i druge turističke ponude kao dodatni turistički sadržaj.

Potrebno je naglasiti aktivno djelovanje udruge „Prijatelji baštine-Amici hereditatis“ koja u gradu organizirano djeluje već od 2005. i ostvaruje dobre rezultate i prepoznatljivost u lokalnoj sredini i šire. Osnovana je pod okriljem lokalne Srednje škole Ivan Švear te je, kroz programe „Mladi prijatelji baštine“ te „Baština u školi“ velik dio aktivnosti usmjeravala na rad s mladima, jačanje interesa učenika za očuvanje kulturne baštine zavičaja, razvijanje svijesti o baštini kao elementu stvaranja kulturnog identiteta kraja te o važnosti očuvanja baštine za budućnost. Udruga u svojim programima surađuje s lokalnim stanovništvom, obrtnicima, umjetnicima i kulturno-obrazovnim ustanovama Ivanić-Grada i drugih sredina te je nazočna i u javnim medijima. Između ostalog, udruga je u suradnji sa lokalnom umjetnicom Ivanom Ožetski izradila suvenire koji promoviraju značajne segmente grada Ivanić-Grada (dabar, kačaljke, Rijeka Lonja, Stari grad te poznate ličnosti Đuro Deželić - hrvatski javni djelatnik, pisac i publicist, utemeljitelj

²³Konzervatorska studija, str. 43

²⁴ Nekadašnji nazivi ulica i trgova u povijesnoj jezgri Ivanića obrađeni su u Konzervatorskoj podlozi za UPU 4 za područje Ivanić-Grada, Donjeg Šarampova i Jalševca Breškog, u poglavlju 5.1. Toponimi (str. 76-77.).

hrvatskog vatrogastva; Stjepan Basariček - hrvatski pedagog, utemeljitelj teorijske pedagogije u Hrvatskoj, Milka Trnina – jedna od najvećih hrvatskih opernih umjetnica i Juraj Posilović - zagrebački nadbiskup, prvi dekan Teološkog fakulteta u Zagrebu, promicatelj kulture i znanosti).

Fotografija: Grad Ivanić-Grad; Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

Tablica 3 Nazivi ulica i povijesne značajke

Imena ulica i značenje

Tvrđavska ulica i Podgrađe jedini su službeni nazivi ulica, koji ukazuju na povijesno razdoblje postojanja tvrđave i utvrđenog naselja - Podgrađa.

Savska ulica glavna je povijesna prometnica, nastala do druge polovice 18. stoljeća, koja Ivanić-Grad povezuje s Kloštrom Ivanićem i selima uz Savu.

Današnji naziv ulice *Maznica* u sjevernom dijelu povijesne jezgre stari je naziv za prostor istočno od nekadašnje tvrđave. Prema kazivanju stanovnika to je nekad bio močvarni prostor, kojim je tekao potok Maznica²⁵. Neki stariji stanovnici kazuju da je na tom prostoru bila bara, u kojoj se močila konoplja.

Na području povijesne jezgre nalazimo jednu ulicu i jedan put, čiji su nazivi vezani za razvoj privrednih građevina na području Ivanić-Grada. *Majdekova ulica*, koja od središta grada vodi prema Donjem Šarampovu, otkriva nam važan povijesni detalj vezan uz postojanje mlinova u Ivanić-Gradu. Naime, u blizini navedene ulice, uz rijeku Lonju nekada se nalazio Majdekov mlin, kraj kojega je do godine 1790. bilo skladište soli. *Pilanski put* danas je sporedni put koji od Savske ulice vodi prema građevnom sklopu mlina i pilane.

²⁵ Najvjerojatnije se radi o potoku koji je dokumentiran na prvom katastarskom planu Ivanića iz 1865/66.

Gradski perivoj dobio je naziv prema ivaničkom učitelju *Stjepanu Poseziju*, koji je bio jedan od zaslužnih utemeljitelja nekadašnjeg perivoja na nasipu Prkosu i njegovoj padini. Izvorno je vrt oko osnovne škole zasadio učitelj Luncer dvadesetih godina 19. stoljeća, a Posezi ga je 1828. pretvorio u pravi engleski perivoj i ures grada Ivanića. Nažalost, navedeni je perivoj nestao rušenjem nasipa tvrđave u drugoj polovici 20. stoljeća. Današnji Park Stjepana Posezija nastao je na temeljima kasnije nastalog vrta, koji je oko nove škole 1861. godine uredio učitelj Mučan. Naziv parka, kojim se odaje počast Stjepanu Poseziju, podsjeća na početke razvoja vrtne umjetnosti na prostoru nekadašnje ivaničke tvrđave.

Kundekova ulica nazvana je prema gradonačelniku Ivanić-Grada Đuri Kundeku (1854.-1901.), narodnom dobrotvoru, koji je svoju kuću, sagrađenu u istoj ulici (*Kundekova ulica* k. br. 2 i 4) ostavio rodnom gradu.

Deželićeva ulica dobila je naziv prema Đuri Stjepanu Deželiću (1838.-1907.), senatoru Grada Zagreba, književniku i osnivaču hrvatskoga vatrogastva. Upravo u toj ulici, na danas praznoj parceli između kućnih brojeva 21 i 27, prema kazivanju stanovnika, nalazila se kuća u kojoj je Deželić rođen, a koja je kasnije srušena.

Basaričekova ulica nosi naziv prema Stjepanu Basaričeku (1848.-1918.), osnivaču hrvatske pedagoške knjige, rođenom u Ivanić-Gradu, dok je *Horvatova ulica* dobila naziv prema Ivi Horvatu (1903-1994.), književniku, profesoru na Filozofskom fakultetu, suradniku Leksikografskog zavoda, također rodnom iz Ivanić-Grada.

Srednja škola "Ivan Švear" dobila je naziv prema Ivanu Švearu (1775.-1839.), svećeniku i povjesničaru, rođenom u Ivanić-Gradu, piscu "Ogledala Iliriuma", prve hrvatske pisane povijesti.

Ulica kralja Tomislava nosi naziv prema prvom hrvatskom kralju, a prolazi južno od Parka Stjepana Posezija, u kojem je pred župnom crkvom 1925. podignut spomenik tisućgodšnjici Hrvatskoga kraljevstva.

Naziv glavnoga gradskog trga – *Trg Vladimira Nazora* (s bistom Vladimira Nazora) vezan za razdoblje nakon drugoga svjetskog rata i nema direktne veze s Ivanić-Gradom.

Školska ulica (ulica uz koju je smještena srednja škola), te *Moslavačka ulica* (naziv vezan za geografski smještaj Ivanić-Grada)²⁶ nazivi su koji su nastali u novije vrijeme.

U Ivanić-Gradu od 2014. godine postoji i *ulica Stjepana Grgca*.

2.2.3. Mjesta posebnih doživljaja²⁷

Rezultati ankete provedene u sklopu priprema za izradu Urbanističkog plana uređenja 4 i Detaljnog plana uređenja povijesne jezgre Ivanić-Grada²⁸ donose podatke o mjestima u Ivanić-Gradu, koja su prema mišljenju stanovnika najupečatljivija i najprivlačnija, te o mjestima koja najradije posjećuju ili kojima se ponose. Ovi su rezultati vrlo važni jer ukazuju na odnos današnjih stanovnika prema kulturi i povijesti svoga grada, otkrivaju dubinu veza s prošlošću mjesta i prijenos memorije o povijesnom prostoru na mlade naraštaje.

²⁶ Ivanić-Grad se smjestio na području zapadnog dijela Moslavine.

²⁷ Konzervatorska studija str. 46

²⁸ Rezultati i analiza ankete sastavni su dio Konzervatorske podloge za Urbanistički plan uređenja 4 područja Ivanić-Grada, Donjeg Šarampova i Jalševca Breškog (str. 108-125).

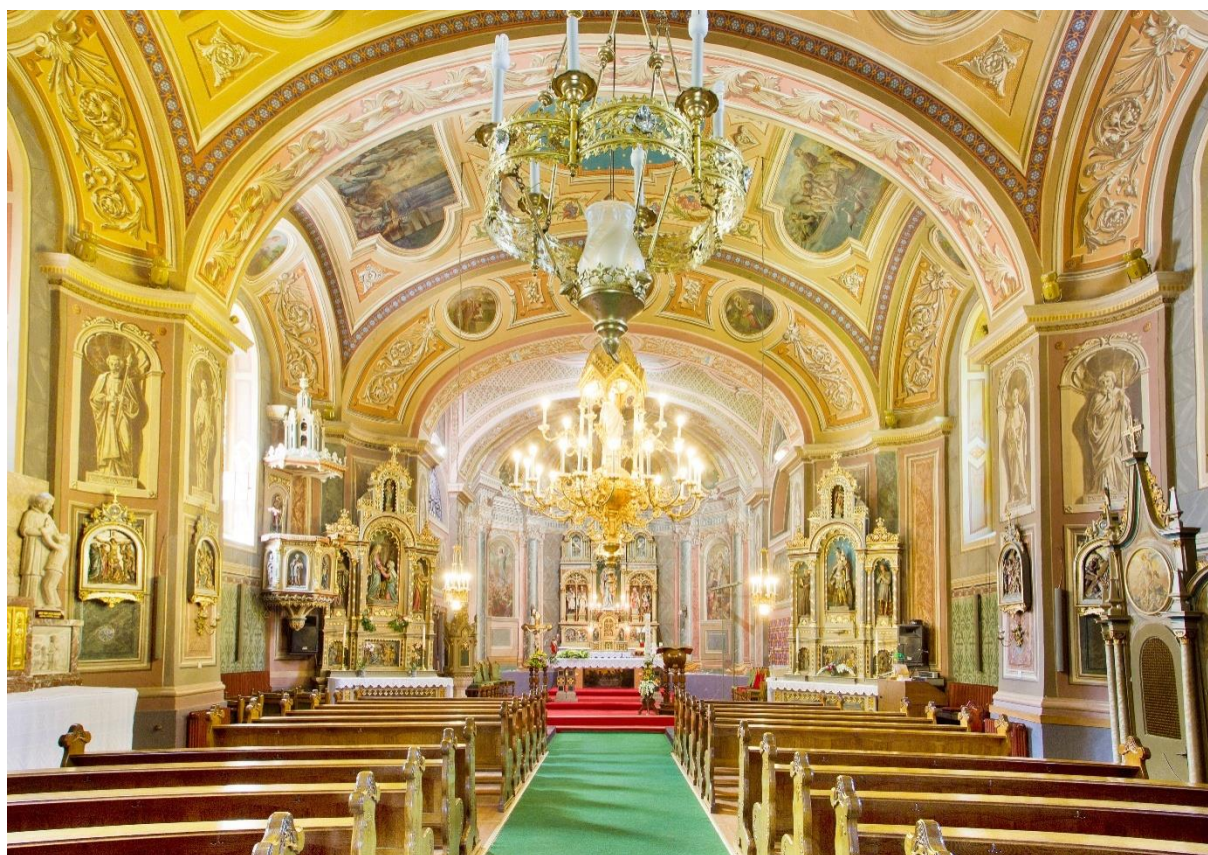
Prema ovoj anketi, može se uočiti da stanovnici starije i srednje dobi pokazuju veću vezanost za povijesne prostore i građevine u gradu, za razliku od mladih naraštaja, osobito srednjoškolske dobi, među kojima velik broj najprivlačnijim smatra prostore drugih vrijednosti, što je vezano uz današnji način života.

Velik broj stanovnika svih dobnih skupina jednim od najatraktivnijih prostora u gradu drži **Park hrvatskih branitelja s povijesnim građevinama**. Stanovnici srednje i starije dobi kao najatraktivnija i najprivlačnija mjesta u gradu uz navedeni Park često navode **stari Ivanić (Podgrađe), župnu crkvu sv. Petra** i druge kulturno-povijesne vrijednosti, a stanovnici najmlađe dobi vrlo često navode Trg Vladimira Nazora s raznim lokalima, Sportski park Zelenjak, te šetalište oko Naftalana.

Potrebno je ipak naglasiti da i određeni broj mladih stanovnika, osobito u dobi od 18 do 26 godina, cijeni kulturno-povijesne vrijednosti grada, **osobito stari Ivanić, župnu crkvu sv. Petra i staru gradsku vijećnicu**.

Osim navedenih prostora i građevina kulturno-povijesnih vrijednosti ispitanici raznih dobnih skupina među najatraktivnije i posebno privlačne dijelove grada, u kojima rado borave i kojima se ponose, ubrajaju i **trg starog Ivanića (Kokošarski plac), obalu rijeke Lonje, očuvane i obnovljene stare kuće**, a spominje se i devastirana šetnica do groblja.

Navedene su analize važan pokazatelj za poduzimanje određenih akcija u gradu i kreiranje programa za njegovo uređenje. Usto ukazuju na potrebu razvijanja svijesti svih, a osobito mladih stanovnika o vrijednostima kulturne baštine.

Fotografija: Unutrašnjost župe Sv. Petra apostola, Ivanić-Grad; Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

2.2.3.1. Kulturno-umjetnička društva – oblik nematerijalne baštine

Zbog izuzetno aktivnog i značajnog djelovanja oko dvadesetak kulturno umjetničkih društava na području grada Ivanić-Grada, njihovo se djelovanje ne može zanemariti već uključiti u kulturno-turističku ponudu grada. Potrebno je naglasiti da Grad ulaže u aktivnosti KUD-ova te je za promicanje kulturne djelatnosti u 2016. godini izdvojio ukupno 220.000,00kn za KUD-ove, 440.000,00 za ostale udruge, 800.000,00 kn za sportske i 130.000,00 kn tehničku kulturu.²⁹.

U nastavku je lista KUD-ova.

Tablica 4. Kulturno umjetnička društava na području grada Ivanić-Grada³⁰

Kulturno umjetničko društvo	Djelatnosti
Folklorni ansambl „Insula Ivanich“ Ivanić-Grad	Suraduje s kulturno umjetničkim ustanovama i srodnim udrugama radi prikupljanja i očuvanja tradicijske kulture. Članovi udruge bave se uvježbavanjem i prezentacijom pjesama, plesova i narodnih običaja, prenošenjem znanja i vrijednosti tradicionalne i umjetničke hrvatske baštine putem edukativnih radionica, seminara, predavanja i sastanaka te izložbi s prikazom tradicijskih običaja.
Kulturno umjetničko društvo „Ivanić“ Ivanić Grad	KUD „Ivanić“ osnovan je 17. svibnja 2005. godine s ciljem očuvanja tradicijskih običaja, pjesama i plesova ivanićgradskoga kraja, te upoznavanja tradicijskih običaja, plesova i pjesama ostalih dijelova Hrvatske. Djeluju u 3 skupine: odrasla, dječja, tamburaška. U svom radu KUD „Ivanić“ sudjeluje na raznim smotrama, susretima i festivalima u Ivanić-Gradu i Hrvatskoj a posebno su aktivni u organizaciji smotre folklor „Otoka Ivanića“ koja se već jedanaest godina održava početkom lipnja, te tradicionalnoga Božićnoga koncerta krajem prosinca.
Kulturno umjetničko društvo Ogranak „Seljačke sloge“ Posavski Bregi	KUD Ogranak „Seljačke sloge“ njeguje izvorne posavske pjesme i plesove. Djeluje u tamburaškoj, pjevačkoj i plesnoj sekciji te okuplja oko 40 aktivnih članova. Društvo od samog početka redovito sudjeluje na međunarodnoj smotri folklor, a nastupa i na Vinkovačkim jesenima, Đakovačkim vezovima, Brodskom kolu itd. KUD je 2000. izdao etnografsku mapu “S onu stranu Savice”, a 2001. godine nosač zvuka zavičajne

²⁹Službeni glasnik Grada Ivanić-Grad, Broj 8, 21. Prosinca 2016.

³⁰Službeni glasnik Grada Ivanić-Grad, Broj 8, 21. Prosinca 2016.

	<p>posavske glazbe "I ja jesam posavačko dete" uz suradnju Hrvatskog radija.</p> <p>"Ogranak seljačke sloge" je idejni začetnik i organizator 1.smotre muških pjevačkih skupina koja je postala tradicionalna i jedina je takva u Hrvatskoj.</p>
Kulturno umjetničko društvo Posavec Dubrovčak Lijevi i Topolje	<p>KUD Posavec utemeljen je 1972. godine. Bavi se očuvanjem tradicije i domaćih običaja te izvorne kulturne baštine Gornje Posavine, sela Topolja i Dubrovčaka Lijevog. Društvo djeluje u 4 skupine: dječja, plesna, pjevačka i tamburaška. Organizatori su tradicionalnog obilježavanja Svetog Nikole s nastupom dječjih folklornih skupina u prosincu Ukupno ima oko 40 članova starosne dobi od 4 do 84 godine.</p>
Kulturno umjetničko društvo Đuro Kundek-Caginec	<p>KUD "Đuro Kundek" Caginec osnovan je 2008. godine. Djeluje u 4 skupine: tamburaškoj, pjevačkoj, plesno-pjevačkoj i dječjoj skupini.</p>
Muški komorni zbor „Posavac“ Ivanić-Grad	<p>Izrastao na tradiciji Hrvatskog obrtnog radničkog pjevačkog društva Posavac iz 1902., i uz nekadašnji glasoviti Mješoviti zbor istoga imena, komorni muški zbor Posavac osnovan je 1968. godine. Danas zbor broji 16 pjevača koji osim na koncertima u Ivanić-Gradu nastupaju i u ostalim gradovima u Hrvatskoj. Repertoar zbora sastoji se od obrada narodnih, zabavnih, rodoljubnih, starogradskih pjesama, opernih zborova s posebnim naglaskom na kajkavski melos. Komorni zbor svojim nastupima često podupire i druge oblike kulturnog stvaralaštva na području grada.</p>
Prijatelji baštine- Amici hereditatis, Ivanić- Grad	<p>Udruga se bavi sustavnim osvještavanjem lokalnog stanovništva, posebice mladih generacija, o važnosti čuvanja prirodne, kulturne i povijesne baštine zavičaja kao presudnog čimbenika očuvanja autentičnog i prepoznatljivog identiteta kraja i njegovih žitelja u razdoblju intenzivnih procesa međunarodnih integracija na početku 21. stoljeća. Djelatnost udruge jest i organizirano prikupljanje podataka o baštini zavičaja, njihovo čuvanje, stručna obrada, selekcija i diseminacija na razini suvremene obrade informacija i uz strogo pridržavanje međunarodno priznatih etičkih načela.</p>
Puhački orkestar „Posavac“ Ivanić-Grad	<p>Puhački orkestar „Posavac“ Ivanić-Grad bavi se razvijanjem svih oblika glazbenog stvaralaštva, iniciranjem smotri, susreta članova, gostovanja, prigodnih programa i dr.</p>

Udruga „Tri rijeke“ haiku pjesnici Otoka Ivanić	Udruga se bavi organiziranjem i priređivanjem haiku susreta, natjecanja, recitala i predavanja domaćih i stranih pjesnika te učenika osmogodišnjih škola; obavljanje drugih aktivnosti vezanih za promidžbu haiku stvaralaštva i dr.
Vokalni ansambl „Milka Trnina“ Ivanić-Grad	Vokalni ansambl „Milka Trnina“ Ivanić-Grad bavi se organiziranjem proba za svoje članove, organiziranjem koncerata.
Ženski vokalni ansambl „Ive“	Uspješno djeluje od 2013. godine. Organizatori festivala ženskih pjevačkih skupina.

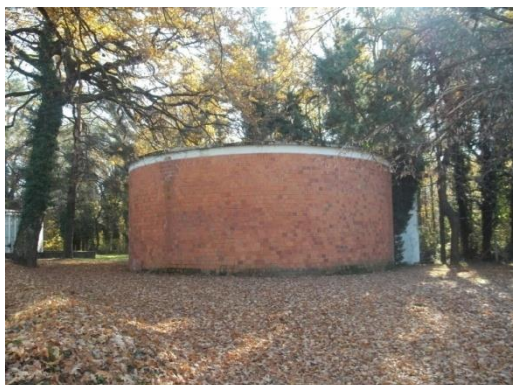
2.2.4. Tematski znanstveno-edukativni park/Muzej naftnog rudarstva na lokalitetu „Petica“

Posebno izdvajamo jedan od ključnih strateških projekata Grada koji je na radionicama u sklopu izrade Strategije proglašen potencijalnim generatorom turizma i gospodarstva u gradu Ivanić-Gradu. Uz Strategijurazvoja turizma izrađen je i koncept ovog tematskog parka/Muzeja koji je priložen kao aneks Strategije.

U godini 2015. osnovani i početkom 2016. registrirani Muzej Ivanić-Grada koncipiran je kao muzej općeg tipa, u cilju proučavanja i očuvanja, cjelovite zaštite i promidžbe kulturno-povijesne i prirodne baštine šireg područja Ivanić-Grada. Muzej sačinjavaju dvije, tematski neovisne, ali programski koordinirane osnovne jedinice: **Gradski**

muzej Ivanić-Grada i Tematski park/Muzej naftnog rudarstva Petica. Za razliku od nekih europskih zemalja koje imaju specifične muzeje posvećene tehnologiji dobivanja nafte, u Hrvatskoj takvog objekta nema. Kako i nafta, uz ostala rudna bogatstva, pripada prirodnoj baštini kraja, a sam se Ivanić Grad nalazi u području Moslavine kao najstarije i još uvijek najvažnije zone za vađenje nafte u Hrvatskoj, ovaj grad argumentirano predstavlja idealno mjesto za lokaciju razlog za lociranje u Ivanić Gradu je jedinog europskog nafte **Naftalan** u

takvog muzeja. Dodatni ovakve vrste muzeja upravo postojanje jedinstvenog, lječilišta na bazi ljekovite samom gradu.

Slika: Muzej nafte Miri, Malezija

Izvor: www.sarawak.attractionsinmalaysia.com/Petroleum-Museum-Miri.php

Muzej sa svojim programskim sadržajima ujedno bi trebao zapuniti prazninu zbog nedostatka atraktivnih sadržaja u okruženju Naftalana, ali i u cijelom istočnom dijelu Zagrebačke županije, povezujući primarnu funkciju muzeja s **programima održivog razvoja grada i zaleđa, uključujući i programe integrirane turističke ponude.** Novo uređeni dio središnjeg prostora Muzeja u Ivanić-Gradu otvoren je 2016. godine no, Tematski park i Muzej naftnog rudarstva „Petica“ tek je u fazi inicijalnih priprema za otvaranje javnosti. Muzej se gradi na

stvarnoj lokaciji jednog od radilišta na naftnim poljima Ivanić-Grada, a muzeološkom koncepcijom predviđa se **kombinacija edukativnog muzejskog središta s ambijentalnim postavom znanstveno-edukativnog i zabavnog parka** na otvorenom te dodatnim sadržajima u prirodi (pr. adrenalinski park, poučne staze Marča, Grabersko brdo i sl.). Kroz inicijalne radionice izrade strategije Muzeja već je prepoznat potencijal ovakvog jedinstvenog ambijentalnog znanstveno-edukativnog parka/muzeja kao ključnog generatora gospodarskog, i posebno, turističkog razvoja grada Ivanić-Grada i istočnog dijela Županije. Svi dionici u zajednici prepoznali su svoju ulogu i koristi, te su aktivno uključeni u planiranje projekta.

Realizacija ideje započela je potpisivanjem sporazuma između Grada Ivanić-Grada i naftne kompanije INA-Industrija nafte d.d. o uzajamnim obvezama u cilju osnivanja Muzeja. U sljedećoj fazi izrade i provedbe ovog projekta, potrebno je revidirati ovaj Sporazum i definirati vrlo jasne obaveze i odgovornosti pojedinih strana kao i mogućnosti za uključivanjem drugih potencijalnih partnera i investitora. Uspostavljeni su i inicijalni kontakti s relevantnim institucijama na području prirodnih znanosti i tehnologija u Hrvatskoj te Muzejom nafte i plina u mađarskom gradu Zalaegerszeg, gdje se čuva i dio podataka vezanih uz prva istraživanja nafte u Hrvatskoj .

Konačni cilj je povezivanje Muzeja naftnog rudarstva s mrežom europskih naftnih muzeja te uspostava muzejske djelatnosti koja bi, kvalitetom i ekskluzivnošću ponude, prerasla u jedinstvenu turističku atrakciju istočnog dijela Županije. Sa ciljem postizanja samoodrživosti i

diverzificiranja izvora financiranja, koncept Muzeja predstaviti će se različitim potencijalnim investitorima, uključujući INA d.d., ali i druge korporacije. Također, planirana je prijava projekata na sredstva iz fondova Europske Unije.

Konkretni aktivnosti koje su provedene vezano uz ovu tematiku:

- 2015. izrađen je osnovni prijedlog muzeološke koncepcije koautorica Vladimire Pavić i Vide Pust Škrkulja kao temeljna komponenta u ishodu svih potrebnih dozvola i suglasnosti za pozitivno rješenje Ministarstva kulture u postupku osnivanja i registracije Muzeja Ivanić-Grada.
- U studenom 2015. godine angažirana je tvrtka Karzen i Karzen za izradu Strategije turizma i koncepta tematskog parka i Muzeja naftnog rudarstva „Petica“ (u prilogu)
- 5.03.2016. godine održana je interaktivna *placemaking* radionica za preko trideset ključnih dionika Grada Ivanić-Grada na lokaciji „Petica“ sa ciljem definiranja osnovnih izazova i prioritetnih aktivnosti za provedbu ovog projekta.
- Gore navedena prezentacije izrađena je za potrebe ove radionice.
- Na inicijativu Muzeja Ivanić-Grada i uz suglasnost Grada Ivanić-Grada, u 2016. izrađen je elaborat valorizacije objekata na Petici pod naslovom Stručno mišljenje o sabirnoj stanici Petica i Stručno mišljenje o potencijalnim predmetima budućeg muzeja naftnog rudarstva (autor: Željko Staklarević, dipl.ing.rud. i viši kustos Tehničkog muzeja Nikola Tesla u Zagrebu)³¹.
- Na temelju spomenute valorizacije, Konzervatorski odjel Ministarstva kulture u Zagrebu, 05.12.2016. donio je Rješenje o preventivnoj zaštiti Tehnološkog parka Industrije nafte Petica³².
- Tvrtka Njirić+ arhitekti, na sastanku u Gradu (01.12.2016.) predstavila je ponudu za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja za Peticu pod naslovom Projekt „Platforma“ (ponuda br.224a/16 od 30.11.2016.)³³

Realizacijaprojekta „Petica“ provest će se u više faza koje su navedene i u Akcijskom planu ovog dokumenta. Predložene aktivnosti su sljedeće:

1. faza:

- Priprema i sklapanje novog ugovora sa INA d.d. o ulaganjima i obavezama pojedinog partnera,
- izrada idejnog rješenja,
- izrada studije izvedivosti i analize troškova i koristi,
- izrada detaljnog muzeološkog koncepta na temelju prethodnih studija i idejnog rješenja.

2. faza:

- Priprema druge projektne i tehnička dokumentacije (do glavnog projekta) spremne za prijavu na relevantne fondove.

3. faza:

³¹ Mišljenje gospođe Vide Pust Škrkulja (službeni stav Gradskog Muzeja grada Ivanić-Grada) na temu “projekta Petica”, 9.12.2016.god.

³² ibid

³³ ibid

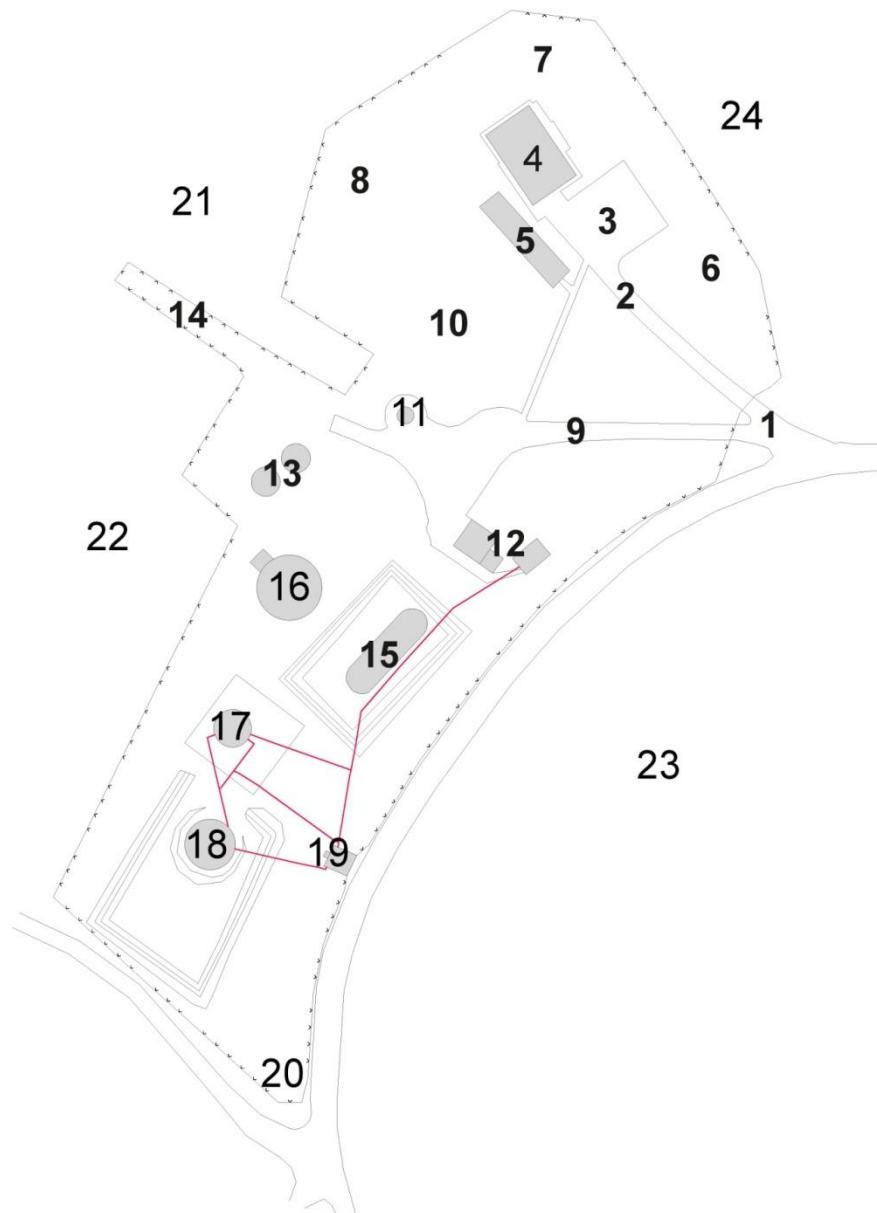
- Priprema projektnih prijava za relevantne natječaje (paralelno sa izradom tehničke dokumentacije).

4. faza:

- Ispitivanje mogućnosti i modela upravljanja (javno-privatno partnerstvo i drugi modeli),
- predstavljanje projekta potencijalnim ulagačima i partnerima osim INA-e.

5. provedba u fazama

Tablica i tlocrt lokaliteta „Petica“: prijedlog aktivnosti prema tlocrtu (iz Koncepta Tematskog parka/Muzeja; izrađivač Karzen i Karzen d.o.o.)

	CJELINE	FUNKCIJE	AKTIVNOSTI
1	ulaz	izgradnja nove zgrade - izložbena funkcija, info punkt - orijentacija, ulaz-izlaz, suvenirnica	izložbe u novoj, većoj zgradi, orijentacija, izrada i kupovina suvenira
2	prilaz	geološki ulaz kroz cijev, podzemni postav	izložbe pod zemljom
3	parking	info table, trgovina	orijentacija, kupovina
4	upravna zgrada	edukacijski centar, prikaz erupcije nafte, potrebno proširiti zgradu	radionice, konferencije, predavanja
5	sjenica	kafić, restoran	radionice, druženja, konzumacija jela i pića
6	dio parka		festival
7 & 8 & 10	dio parka /voćnjak/ park u crnogorici	zip line, klupe, zadržati drveće, rope course, dječje igralište, izgradnja glavne muzejske zgrade, izgradnja smještajnih kapaciteta	igra, sportske aktivnosti, šetnja, noćenje
9	prilazni put prema postrojenju	drveni toranj, staze, industrijska baklja	
11	uspravni toplinski dehidrator	fiksno, nemoguće prenamijeniti	

12	zgrada poviše - zgrada udruge KVIN, zgrada niže kotlovnica i pumpa	izložbeni prostor - prikaz tematske cjeline rafiniranje i prerada, bušotina, jama s naftom	izložba
13	spremnici i pumpe vatrogasne vode	izložba - prikaz geo slojeva, ostaviti grmove nad spremnicima, podzemni izložbeni prostor - multimedijalni virtualni sadržaj	izložba
14		pokretni LAB - kamion za seizmiku, shema bušotine	eksperimentiranje i edukacija
15	spremnik suhe nafte	fiksni dio postrojenja, moguće otvoriti	tematske ljetne škole, artists in residence program
16	vatrogasni spremnik vode	multimedijски prostor za prezentacije, seminare, interaktivni laboratorij, simulacija platforme na moru	prezentacije, seminari, edukacija
17	ulazni spremnik za kapljevinu	fiksno, nemoguće prenamijeniti otvoriti krov	penjanje, interaktivno istraživanje prostora
18	ulazni spremnik	aukustički setup, izvedbena pozornica, lift	koncerti javna događanja, tribine
19		laboratorij za preradu nafte s uzorcima	eksperimentiranje i edukacija
20	dio iza sigurnosnog nasipa	vidikovac, ventili za otvaranje/zatvaranje, sprave za igru u obliku elemenata, postrojenja	multidisciplinarne ljetne škole u prirodi
21	šuma	adrenalinski park, parking, kačaljke, bazeni	trail run utrke, sportske aktivnosti
22	šuma i njihalica u pogonu	osvijetljene kačaljke, šetnice i staze	simulacija erupcije nafte

23	Šuma ispod ceste na strmoj padini	spomenik NOB i bunar, toranj 50m, stara njihalica, biciklističke staze, skulpture, dječje igralište	biciklističke trke, igranje, penjanje
24	toranj	tematska edukativna šetnica, vidikovac, toranj,	festival inovacije, dan planeta Zemlje, koncerti, predstave, performansi

2.2.5. Kulturno-turističke manifestacije

U nastavku dajemo pregled raznih uglavnom lokalnih kulturno-turističkih manifestacija koje se mogu dalje nadograđivati i promovirati na manifestacije od regionalnog odnosno prekograničnog/Europskog značaja.

Kalendar	Manifestacija
Siječanj	Proslava Vincekova (Udruga Brenta i ST Kezele)
Veljača	Umirovljenički fašnik (Udruga Treća dob)
Ožujak	Festival ženskih pjevačkih skupina (ŽVA Ive)
Travanj	Vuzemnica na Savi u travnju,
Travanj	Pješački i biciklistički pohod turističkim putovima „Od kleti do kleti“,
Svibanj	Sajam inovacija uz Festival igračaka i dječjih zborova
Lipanj	Karneval
Lipanj (prva polovica)	Dani grada (Obrtnički sajam, Smotra folklor, Šetnje sa znamenitim Ivanićanima, Fišijada, Biciklijada, kulturno-zabavne priredbe, turističkim putovima-biciklom do zdravlja, izložba vina i dr.)
Srpanj	Sveta Ana u Breškoj Gredi
Kolovoz	Međunarodna biciklistička utrka Memorijal Stjepan Grgac i Oldtimer relj u kolovozu
Rujan	Johanesburg Fest
Studeni	Smotra muških pjevačkih skupina Hrvatske
Listopad (početak)	Bučijada
Prosinac	Božić u Ivaniću

Od gore navedenih manifestacija navodimo neke značajnije:

2.2.5.1. „Bučijada“

Fotografija: ponuda "Peksi", Bučijada; Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

Bučijada je izložbeno-prodajni sajam koji se je u početku bazirao na sajmu buča, proizvoda od buča i ostalih eko-etno proizvoda kao i na prikazu tradicionalne pripreme bučnice: Tijekom godina kroz uključivanje ugostiteljskih objekata s područja Grada, ponuda se je proširila na jela od buče te pretvorila u gastro manifestaciju koju u dva dana posjeti preko 20.000 posjetitelja. U posljednjih godina, Bučijadi sudjeluje preko 200 izlagača iz cijele Hrvatske.

Izložbeno- prodajni sajam buča, bučinog ulja, proizvoda od buča i ostalih eko-etno proizvoda, organizira se u samom centru Ivanić-Grada na više lokacija. Tom prilikom iz Zagreba vozi turističko-izletnički vlak „Bučko express“. Za posjetitelje, od najmlađih do najstarijih, su organizirani razni zabavni sadržaji: vožnja bučakočijom, igraonice i radionice s bučama za najmlađe, kazališne predstave, izložbe, koncerti, prikaz narodnih običaja, kostimirane šetnje povijesnih osoba Ivanić-Grada, a novost ovogodišnje Bučijade je izložba instalacija od buča te cooking show. U sklopu Bučijade organizira se i Sajam bučinog ulja s edukativnim sadržajima i

kušanjem bučinog ulja proizvođača iz cijele Hrvatske³⁴.

Fotografija: Ponuda proizvoda na Bučijadi; Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

2.2.5.2. Festival igračaka

Od 2013 godine, u Ivanić-Gradu se održava Festival igračaka, jedino događanje u Hrvatskoj i regiji u potpunosti posvećeno igračkama, igri i zabavi. Pod sloganom „Igra nikad ne umara“, ovo događanje na jednom mjestu okuplja sve sadržaje vezane uz igračke i igru. Na ovom festivalu, djeca i odrasli imaju priliku provesti dva dana uživajući u kazališnim predstavama dječje tematike, mnoštvu radionica i igraonica za djecu te u posjeti izložbi raznovrsnih igračaka. Ulaz na Festival, kao i sve ostale popratne aktivnosti i sadržaji za djecu te ostale posjetitelje su besplatni, a iz Zagreba je do Ivanić-Grada organiziran i poseban turistički vlak Kids Express. Organizator Festivala igračaka je Udruga Tetragon iz Ivanić-Grada, suorganizator je Turistička zajednica Ivanić-Grada uz pokroviteljstvo Grada Ivanić-Grada³⁵.

³⁴ Tekst: Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada, 2017. godine

³⁵ibid

Fotografija: Festival igračaka; Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

2.2.5.3. Lipanj u Ivanić-Gradu

Tijekom mjeseca lipnja organizira se šezdesetak manifestacija i događanja, a prvog vikenda mjeseca lipnja kada se slavi Dani grada oko dvadeset događanja. U okviru aktivnosti tako se održava Izbor najboljeg OPG-a Hrvatske projekt „Zlata vrijedan“, 13. Obrtnički sajam, te Sjam eko hrane s domaćim proizvođačima, kao i Izložba tradicije u obrtništvu u organizaciji Udruženja obrtnika Ivanić-Grada i TZIG. Također je uobičajena smotra folkloru Otoka Ivanića u organizaciji KUD-a Ivanić te Međunarodni žabarski karneval u kojem sudjeluju karnevalisti iz Hrvatske, Slovenije, Makedonije i Italije. Osim kulturnih, održavaju se i sportske aktivnosti kao što su prezentacija odbojke, ulična košarka, županijsko natjecanje u gađanju letećih meta na streljani Topolje, bicikijada za građane i posjetitelje u organizaciji GDCK Ivanić-Grada i BK Ivanić. 2017. godine održana je prvi puta i noćna utrka 10 km “ Ivanečki cener“.

Iako je ovaj dan izuzetno važan za grad i građane/građanke Ivanić-Grada, to je prvenstveno lokalna manifestacija koja svakako dopunjava turistički sadržaj, naročito u domeni promocije OPG-ova te sportsko-rekreativnim i kulturnim događanjima. Međutim, ovakav vid manifestacije bez dodatnih ulaganja i brendiranja ne može prerasti u značajnije turističko događanje.

Fotografija: Lipanj u Ivanić-Gradu, povorka; Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

3. ANALIZA I STRUKTURA POSJETITELJA

3.1. Analiza smještajnih kapaciteta

U gradu Ivanić-Gradu trenutno postoji 5 pružatelja turističkog smještaja s ukupno 232 kreveta, (isključujući i 111 bolničkih kreveta), odnosno 88 soba i 3 apartmana (isključujući 49 bolničkih soba).

Pružatelji smještaja su:

1. Prenocište Ivanićanka
2. Seoski turizam Kezele
3. Specijalna bolnica Naftalan
4. Hotel Sport
5. Učenički dom
6. Apartman Melody (registriran u srpnju 2017.)

Registriranih i kategoriziranih privatnih smještaja nema, kao ni smještaja u okviru lovačkih domova. Lovački dom Topolje koji ima 9 soba s 20 ležaja, nije registriran i kategoriziran za smještaj posjetitelja odnosno turista te ne prijavljuje dolazak gostiju pa stoga nije jasno može li se trenutno govoriti o lovnom turizmu na području Ivanić-Grada. U postupku je legalizacija objekta u svrhu ishođenja uporabne dozvole koja je potrebna za kategorizaciju navedenog za pružanje usluga smještaja.

Tablica 5. Smještajni kapaciteti u Gradu Ivanić-Grad

Hotel Sport	21 soba i 3 apartmana	48
Konat prenoćište Ivanićanka	9	18
Seoski turizam Kezele/Kezele vino	17	40
SB Naftalan	49 bolničkih soba	111 bolničkih kreveta
	14 hotelskih soba	26 hotelskih kreveta
Učenički dom Ivanić-Grad	36 soba	120 kreveta
Ukupno	66 hotelskih soba 49 bolničkih soba 36 soba u učeničkom domu (137 soba i 3 apartmana)	112 kreveta 111 bolničkih kreveta 120 kreveta u učeničkom domu (343 kreveta)

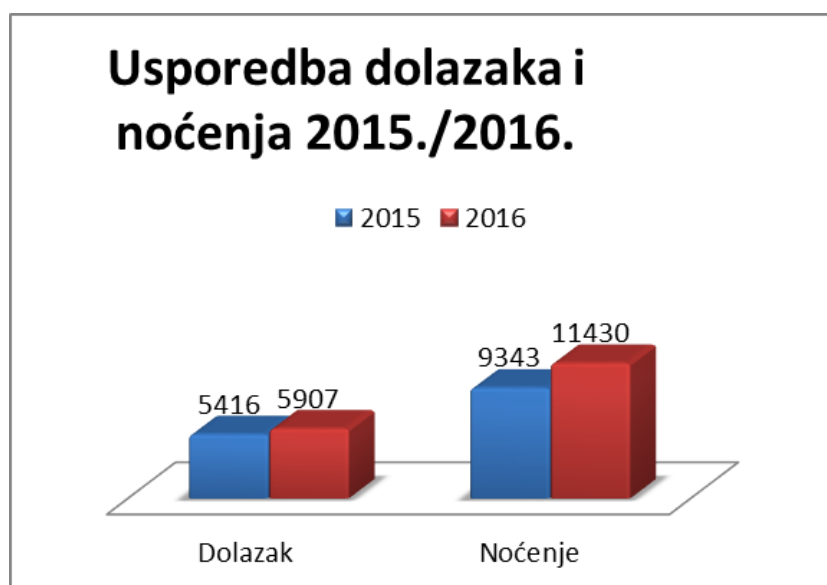
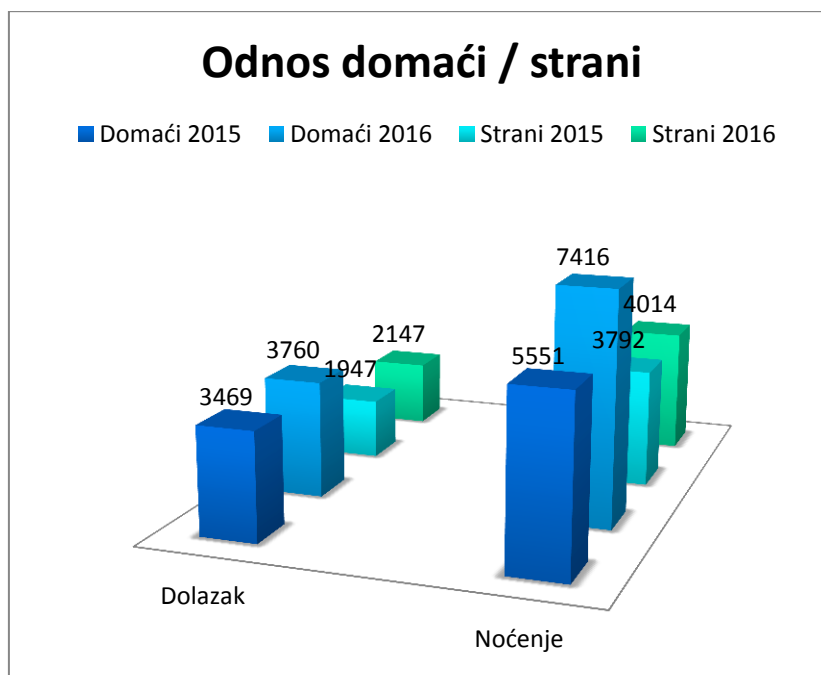
Izvor: TZIG, 2016. godine

3.2. Analiza dolazaka i noćenja

Tablica 6. Analiza dolazaka i noćenja

	DOLAZAK - GOST			NOĆENJE		
	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO	DOMAĆI	STRANI	UKUPNO
2010.	368	646	1014	733	1091	1824
2011.	570	602	1172	1669	998	2667
2012.	2804	1351	4155	5081	2644	7725
2013.	3632	1552	5184	6892	2856	9748
2014.	3362	2145	5507	4917	4220	9137
2015.	3469	1947	5416	5551	3792	9343
2016.	3760	2147	5907	7416	4014	11430
	17.965	10.390	28.355	32.259	19.615	51.874

Izvor: e-Visitor izvještaj 01.01.-31.12.2016

Izvor: Turistička zajednica grada Ivanić-Grada, siječanj 2017. godine

Tablica 7 Analiza prosječne popunjenosti objekata

Objekt Naziv	Broj noćenja	Broj dolazaka
Hotel Sport, Ivanić-Grad	6.334	3.277
Kezele vino, Ivanić-Grad	2.741	1.707
Prenočište Ivanićanka	1.489	736
Naftalan specijalna bolnica	383	89
Učenički dom Ivanić-Grad	483	98
Ukupno	11.430	5.907

Prema tablici 7., najveći broj noćenja u 2016. godini ostvario je Hotel Sport, ukupno 6.334 što je povećanje od 15% (broj noćenja u 2015. godini bio je 5.335). Slijedi seoski turizam

Kezele/Kezele vino (2.741) – povećanje sa 2.158 noćenja u 2015. godini i 1.896 noćenja u 2014. godini, Konat prenoćište Ivanićanka (1.489) koje je također ostvarilo povećanje sa 1.412 u 2015. godini i 1.320 u 2014. godini. SB Naftalan je za razliku od 2015 godine (548), u 2016. godini ostvarilo manji broj noćenja.

Sa ulaganjem u dodatne smještajne kapacitete i promociju istih kao i dodatne sadržaje, Ivanić-Grad može postati prepoznatljiva lokacija za pripreme sportaša, naročito u van sezonskom turističkom periodu (jesen-proljeće).

3.3. Analiza noćenja i prihoda

U radnoj verziji Strategije turističkog razvoja Zagrebačke županije³⁶ naglašava se da u Zagrebačkoj županiji, dinamičan rast ukupnog broja noćenja prati i snažna promjena strukture noćenja prema gradovima i općinama županije. Tako je u 2014. godini prema podacima iz nacрта Strategije, Velika Gorica, ostvarivši 33%-tni rast noćenja, preuzela lidersku poziciju od Samobora i Ivanić-Grada. Te su tri destinacije u 2014. godini ostvarile 63% ukupnog broja županijskih noćenja³⁷ Također se može nadovezati da je smještajna ponuda u Zagrebačkoj županiji dominantno vezana uz Samobor u kojem je organizirano 369 ležaja odnosno 19% smještajnog kapaciteta županije (ponuda širokog spektra manjih smještajnih objekta vezana uz poslovne i odmorišne turističke proizvode te događanja). Slijedi Ivanić-Grad s 13% (pretežito ponuda zdravstvenog turizma vezana uz specijalnu bolnicu)³⁸ te Veliku Goricu s 11% županijskih smještajnih kapaciteta (ponuda širokog spektra manjih smještajnih objekta vezana uz poslovne turističke proizvode te događanja)³⁹.

U tablicama 5.i 7. sistematizirano su prikazani smještajni kapaciteti u Ivanić-Gradu. Prema podacima Turističke zajednice grada Ivanić-Grada, u 2016. godini u hotelima i prenoćistima u Ivanić-Gradu ostvareno je ukupno 11.430noćenja što je skoro deseterostruko povećanje od 2010. godine (tablica 6.), a ukupan iznos obveze boravišne pristojbe (BP) iznosio je 44.846,92kn. Prihodi su od prošle godine također povećani sa 520.685,06 kn u 2013. godini na 1.111.575,44 kn⁴⁰.

³⁶Institut za turizam, radna verzija Strategije turističkog razvoja Zagrebačke županije, rujan 2015. godine

³⁷ Ibid, str. 35

³⁸Prema mišljenju autorice Strategije razvoja turizma grada Ivanić-Grada, ovi podaci pogrešno upućuju na trenutnu ponudu zdravstvenog turizma u okviru specijalne bolnice „Naftalan“. Iako je zdravstveni, odnosno prvenstveno medicinski turizam u planovima bolnice, trenutno se ne može govoriti o podacima u sklopu zdravstvenog turizma već o gostima/pacijentima koji dolaze prvenstveno zbog liječenja te dodatno upražnjavaju drugu (za sada slabu) turističku ponudu u sklopu grada.

³⁹ibid, str. 32

⁴⁰Svi podaci, Turistička zajednica grada Ivanić-Grada, 2016. god.

Tablica 8. Analiza prihoda, turističke članarine, boravišne pristojbe i broja noćenja

Izvor: Turistička zajednica grada Ivanić-Grada, 2016. godine

ANALIZA prihoda, turističke članarine, boravišne pristojbe i noćenja 2006.-2016.

	PRIHODI	TČ	BP	NOĆENJA
2006.	348.838,78	104.237,98	5.459,81	2.169
2007.	196.656,34	112.801,62	6.044,07	2.315
2008.	206.162,80	125.801,03	5.624,48	2.069
2009.	453.006,62	169.159,44	7.444,83	2.295
2010.	406.000,21	171.375,86	9.963,81	1.843
2011.	409.433,19	136.433,98	8.941,59	2.667
2012.	472.344,10	186.203,55	27.306,75	7.764
2013.	520.685,06	205.817,09	31.013,85	7.563
2014.	1.111.575,44	237.901,20	44.846,92	9.131
2015.	1.043.940,02	199.596,68	39.275,91	9.343
2016.	1.039.570,28	199.089,71	42.424,40	11.430

U nastavku dajemo detaljniji opis svakog pojedinog smještajnog objekta/lokaliteta.

3.3.1. Naftalan, specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju

Fotografija: <http://www.naftalan.hr/index.php/en/gallery/hospital>

Specijalna bolnica Naftalan registrirana je kao Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju u vlasništvu Zagrebačke županije. Djeluje više od 25 godina u Ivanić-Gradu te je jedinstvena bolnica u svijetu koja liječi kožne bolesti, posebno psorijazu s naftalanom. Do sada su u svijetu poznata dva nalazišta naftenske nafte: u Azerbajdžanu te kod nas u Ivanić-Gradu.

SB Naftalan danas raspolaže sa ukupno 137 kreveta, od čega 26 kreveta višeg smještajnog nivoa, te kao zdravstvena ustanova ostvaruje oko 33.417 noćenja⁴¹. Od toga, ukupno je 23.571 broj noćenja iz HZZO-a, te 9.846 noćenja na tržištu. Broj dolazaka u 2016. godini iznosio je 2.210. Ukupan postotak domaćih gostiju iznosio je 75,1% (7.392) a stranih 24,9% (2.454).

U 2014. ukupan broj noćenja (sa HZZO-om) iznosio je 29.156, a ukupni broj dolazaka bio je 1.947. Od toga je ukupan broj noćenja privatnih gostiju bio 9.317, a od toga 5.276 noćenja stranaca. Ukupan broj dolazaka privatnih gostiju iznosio je 776, od toga je bilo 258 stranaca⁴². Prema podacima bolnice, popunjenost je otprilike 70%.

⁴¹Podaci Naftalan specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju, travanj 2016.

⁴²ibid

U Naftalanu se liječe kožne bolesti: psorijaza, atopijski dermatitis, kontaktni dermatitis, sklerodermija, stanje nakon opekline, bolesti koštano – mišićnog sistema: upalne reumatske bolesti, stanja nakon opekline i rekreacija. Budući da je većina korisnika SB Naftalana pokretna te nakon obavljene terapije ima dosta slobodnog vremena kojeg žele što kvalitetnije provesti za vrijeme boravka u Ivanić-Gradu unutar SB Naftalan postoji suvremeno opremljen wellness centar koji gostima nudi: bazen sa slanom termalnom vodom, parnu saunu, finsku saunu, laconium, tuševе, wirpool, podvodnu masažu, prostor za fitness, prostor za masažu i relax te medicinsko kozmetički centar koji nudi različite tretmane za lice i tijelo, ruke i noge. Na svakoj etaži opremljen je dnevni boravak za odmor, a za lijepog vremena gostima je na raspolaganju sunčalište. U prizemlju se nalazi caffe bar, a na 5. katu je restoran za goste i pacijente Naftalana. Novi dio Naftalana je klimatiziran, opremljen satelitskim TV, telefonom te bežičnim internetom. U atriju kod recepcije nalazi se mali internet caffe, kao i trgovina sa raznim potrepštinama.

3.3.2. Razvojni planovi i projekti do 2019. godine

U svojoj razvojnoj orijentaciji Naftalan se je, između ostalog, odlučio za razvoj medicinskog turizma na osnovi svojih komparativnih prednosti koje proizlaze iz raspoloživih prirodnih ljekovitih činitelja, vrste uvedenih medicinskih usluga, raspoloživog prostora opremljenog s medicinskim uređajima i drugom opremom, zaposlenih medicinskih i paramedicinskih kadrova, stacionarnih kapaciteta te stečenog ugleda kod korisnika. Sa novim Prijedlogom zakonodavnog okvira u novom Zakonu o zdravstvenoj zaštiti⁴³, Naftalan se, ukoliko je Prijedlog usvojen neće morati registrirati za provedbu zdravstveno-turističkih djelatnosti. Naime, u prijedlogu Zakona, članak 36 navodi se sljedeće:

Članak 36.

Specijalna bolnica može pružati turističke i ostale usluge koje se pružaju turistima u svezi s njihovim putovanjem i boravkom te obavljati ugostiteljske i srodne povezane djelatnosti sukladno posebnim propisima. („ i ostale usluge koje se pružaju turistima u svezi s njihovim putovanjem i boravkom“ = VII. OSTALE TURISTIČKE USLUGE, Članak 55. Zakona o pružanju usluga u turizmu - NN 68/07, 88/10, 30/14, 89/14, 152/14)⁴⁴

U siječnju 2017. godine započela je dogradnja Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Naftalan u Ivanić-Gradu. Ukupna vrijednost ove investicije iznosi više od 38 milijuna kuna, a očekuje se da će prošireno zdanje Naftalana svoje prve goste spremno dočekati početkom 2019. godine. U prvoj fazi proširenja vrijednoj 2,1 milijuna kuna, koja je u upravo u tijeku, gradi se vanjski bazen s pripadajućom potrebnom tehnikom. Sredstva za prvu fazu gradnje u cijelosti su osigurana iz vlastitih prihoda Specijalne bolnice, a završetak radova očekuje se u travnju ove godine.

Potom, sredinom 2017. godine, slijedi druga faza gradnje u sklopu koje će se dograditi postojeća glavna zgrada bolnice. U njoj se planira izgraditi teretana, fitness centar, polivalentna dvorana sa 190 sjedećih mjesta i dvorana za medicinsku gimnastiku te bolnička kuhinja s bolničkim restoranom. Druga faza dogradnje vrijedna je preko 36 milijuna kuna, a za tu svrhu Zagrebačka

⁴³ Institucionalno unapređenje zdravstvenog turizma – PRIJEDLOG ZAKONODAVNOG OKVIRA u novom Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Ministarstvo zdravlja, ožujak 2016. god.

⁴⁴ Ibid, članak 36, str. 1-2

županija osigurala je 10 milijuna kuna. Za preostali dio sredstava SB Naftalan kreditno će se zadužiti⁴⁵.

3.3.3. Hotel Sport na Izletištu Petek⁴⁶

Suvremeno opremljen Hotel Sport u Ivanić-Gradu otvoren je 2013., raspolaže sa 21 opremljenom i uređenom smart sobom i 3 apartmana; ukupnog kapaciteta 48 kreveta. Ostali kapaciteti Hotela Sport su kongresna dvorana od 400 m²; wellness centar koji obuhvaća teretanu na dva kata, saune, relax zonu, unutrašnji bazen, kozmetički salon, Body Creator centar, frizerski salon. Eksterijer Hotela odiše sportskim sadržajima – vanjski bazen, tri teniska terena, malonogometno igralište, igralište s pijeskom (rukomet i odbojka); balon sa polivalentnom podlogom, dječje igralište. Hotel Sport Ivanić-Grad je među prvih 21 hotela u Hrvatskoj dobio certifikat Udruge poslodavaca u hotelijerstvu Hrvatske “Sustainable Hotel”. Restoran Garfield najstariji je objekt na izletištu Petek koji djeluje oko 12 godina. Čine ga tri sale, vrtna terasa, šank na otvorenom, roštilj i pečenjara na otvorenom. Vinoteka Izletišta Petek nalazi se u podrumu restorana Garfield u kojoj se mogu pogledati, degustirati i kupiti vina, sirevi, konjaci i cigare. Na policama vinoteke izložena su i lokalna vina, s naglaskom na škrlet, kao autohtonu sortu moslavačkog kraja.

Na Izletištu Petek organiziraju se brojna sportska, kulturna, zabavna, edukativna događanja kao što su: Izbor Miss sporta Hrvatske, Dani vjenčanja, PH u odbojci i rukometu na pijesku, tradicionalni humanitarni malonogometni turnir Sportom protiv droge, sportsko rekreativna natjecanja, biciklijade, izložbe, koncerti, kazališne predstave i ostalo.

3.3.4. Seoski turizam Kezele⁴⁷

Seoski turizam Kezele registriran je za seoski turizam i gastro-eno ponudu. Sobe su uređene u etno stilu i označene su s tri zvjezdice (TV i klima). Seoski turizam raspolaže s jednokrevetnim, dvokrevetnim, trokrevetnim i četverokrevetnim sobama u tradicijskim drvenim kućama i objektima s ukupno 40 ležaja te kućom za odmor koja raspolaže s velikim dnevnim boravkom s kaminom, 4 spavaće sobe, 2 kupaonice, vlastitom kuhinjom i terasom s pogledom.

Uz dobru domaću tradicijsku kuhinju i kvalitetna vina i likere tu su i brojni sadržaji za aktivni odmor na selu; dječja i sportska igrališta, vožnja kočijom, jahanje, bicikliranje, pješčenje po poučnoj stazi šume Marča koja je u neposrednoj blizini imanja. Na imanju je dvorana za poslovne sastanke, seminare, suvenirnica, stari mlin. Seoski turizam Kezele pobjednik je Gastrofeja 2014. godine u organizaciji Poslovnog dnevnika, izabran od poslovnih grupa kao najbolji seoski turizam u Hrvatskoj. Vinarija i vinograd, uz poznati tradicijski moslavački stol i kotlovinu, okosnica su imanja. Uz samo imanje je vinograd od 4 hektara na kojem uzgajaju sorte grožđa: graševina, škrlet, chardonnay, žuti muškati, rajnski rizling, merlot, shiraz, cabernet sauvignon. U podrumu ukupnog kapaciteta 50.000 litara proizvode se i njeguju kvalitetna moslavačka vina nagrađena zlatnim i srebrnim medaljama. Osim vina proizvode i domaće rakije i likere iz moslavačkih voćnjaka koji se mogu kupiti u njihovoj vinoteci i kušaonici. Obitelj Kezele je sačuvala obiteljske starine te od kada se počela baviti seoskim turizmom prije 15-tak godina

⁴⁵<https://www.zagrebacka-zupanija.hr/vijesti/3345/poceli-radovi-na-dogradnji-specijalne-bolnice-naft>

⁴⁶www.hotel-sport.hr

⁴⁷www.kezele-vino.hr

zbirku neprestano povećava tako da se na gospodarstvu nalazi pet starih kuća iz 1880. g., 1910. g., 1922. g., 1930. g., i 1936. g., dvije stare štale iz 1930-ih godina i kuružnjak. Od poljoprivrednih alata sakupili su stare plugove, ornice, drljače, vinske preše i dr. te puno kućanskih predmeta poput ćupova, mlinaca, lampaša i sl. Ukupno oko 5.000 komada predmeta izloženi su u štali, štaglju i parmi, restoranu, dvorištu i sobama za noćenje gdje ih gosti mogu razgledati.

3.3.5. Prenoište i restoran Ivanićanka⁴⁸

Prenoište-restoran Ivanićanka nalazi se u samom centru Ivanić-Grada, na Trgu Vladimira Nazora. Ima 9 moderno uređenih soba s 18 kreveta. Sobe su klimatizirane, te imaju TV/SAT, tuš, WC, telefon i balkon s pogledom na gradski park i trg. Gosti imaju 24-satni besplatan WiFi pristup internetu. Prenoište ima vlastiti parking za automobile.

Restoran ima kapacitet od 350 mjesta u 3 prostrane dvorane. Restoran je idealan za poslovne ručkove, domjenke, razne svečanosti i multimedijalne prezentacije ili konferencije. Restoran i prenoište nalaze se u blizini izlaza s autoceste A3 Zagreb-Lipovac. U neposrednoj blizini su autobusni i željeznički kolodvor u Ivanić-Gradu

3.4. Turističke agencije

Na području grada Ivanić-Grada djeluju dvije turističke agencije, Petek tours u okviru Hotela Sport i Insula Tours.

Petek tours⁴⁹ je privatna agencija koja nudi razna putovanja od izleta za škole i vrtiće do domaćih, europskih i dalekih destinacija pa do wellness paketa, koncerata i sportskih događanja i kupovine avio karti. Nema posebnih paketa kojima bi privukli domaće ili strane posjetitelje u Ivanić-Grad.

Insula Tours⁵⁰ je također privatna agencija koja pruža jedinstvenu individualnu ili grupnu ponudu prvenstveno namijenjenu – ženama po čemu je zanimljiva ne samo za goste iz Ivanić-Grada već i mnogo šire. Pruža usluge organizacije i produkcije turističkih itinerera kulturnog turizma, obrazovnog turizma i organizira specijalizirana putovanja za žene. Kako navode u promotivnim materijalima, programi su „temeljeni na stvaranju originalnih sadržaja i jedinstvenih doživljaja“ jer je namjera Insula Toursa da gosti sudjeluju u „interaktivnom istraživanju nematerijalne i materijalne kulturne baštine i dožive život u lokalnoj zajednici“. U organizaciji putovanja za žene stavlja se naglasak na „kreativnost, zabavu, edukaciju, opuštanje i pozitivnu energiju zahvaljujući jednodnevnim ili vikend druženjima na zanimljivim destinacijama u Hrvatskoj i inozemstvu; „isključivo u ženskom društvu“. U ponudi imaju usluge tematskih obilazaka Zagreba i usluge turističkih vodiča na drugim destinacijama u Hrvatskoj i inozemstvu.

3.5. Ugostitelji

U Ivanić-Gradu i okolici postoji nekoliko restorana i pizzeria:

- Restoran Garfield, Izletište Petek, www.petek.hr,

⁴⁸www.ivanicanka.hr

⁴⁹<http://www.petek-tours.hr>

⁵⁰<http://www.insula-tours.hr>

- Restoran Ivanićanka, www.ivanicanka.hr,
- Gradska pivnica Ivanić,
- Seoski turizam Kezele, www.kezele-vino.hr,
- Stari Mlin – Klet, www.starimlin-klet.hr,
- Ladanj kod strica, ugostiteljski objekt, www.ladanjkodstrica.hr,
- Restoran Fenix, Graberje Ivaničko,
- Restoran i catering Ben-Mar, www.ben-mar.hr,
- Pizzeria 4M,
- Pizzeria Rošo,
- Pizzeria Imperial,
- Zrinski, ugostiteljski obrt,
- Pečenjarnica (Autobusni kolodvor), ugostiteljski obrt,
- Peksi, Fast food Junior,
- Pek-Snack Fornetti & sendviči,
- Slastičarnica Janica.

3.6. Vina i vinari ivanićgradskog i kloštranskog kraja

Moslavina je poznati vinogradarski kraj u kojem je uzgoj vinove loze započeo još u rimsko doba cara Klaudija. Na obroncima uz šumu Marča nalazimo drvene klijeti stare i preko 100 godina. U ovom kraju tradicija je da svaka obitelj ima vlastiti vinograd i klijet pa je specifičnost ovog područja veliki broj malih, ali kvalitetnih obiteljskih vinarija. Na vinskih putevima turisti mogu, uz prethodnu najavu, posjetiti vinare i u kušaonicama probati njihova vina. Vinarska udruga Brenta okuplja stotinjak lokalnih vinara s ciljem unapređenja i razvoja vinogradarske i vinarske proizvodnje. U ovom kraju slave se dva tradicionalna vinska blagdana – Martinje i Vincekovo.

Udruga vinogradara i vinara Brenta

Moslavačka 13, 10310 Ivanić-Grad

www.udruga-brenta.hr

Vinarija Kezele

Vinogradska 6, Šumećani, 10313 Graberje Ivaničko

www.kezele-vino.hr

Vinarija Voštinić-Klasnić

Grabersko Brdo 226, 10313 Graberje Ivaničko

Klet Vajda

Grabersko Brdo bb, 10313 Graberje Ivaničko

Klet Lulapa

Grabersko Brdo 202, 10313 Graberje Ivaničko

Klet Žabčić

Graničarska 65, Sobočani, 10312 Kloštar Ivanić

Vinarija Ljubić

Graničarski odvojak 7, Margušića breg, Sobočani, 10312 Kloštar Ivanić

Vinarija Petrinec

Vinogradska 189, Trojičko Brdo, 10312 Kloštar Ivanić

Obiteljsko gospodarstvo Vrtarić

X. Vinogradarski odvojak 77, Trojičko Brdo, 10312 Kloštar Ivanić

Klet Vrbanić

Vinogradarska 171, 10312 Kloštar Ivanić

OPG Duvnjak

Školska 18, 10312 Kloštar Ivanić

Podrum Janković

Stara Marča, Odvojak Đ. Žugaja 10, 10312 Kloštar Ivanić

Vinarija Malec

Vulinčeva 19, 10310 Ivanić-Grad

www.vinarija-malec.com

4. ANALIZA USLUGA I ATRAKCIJA

Trenutno su glavni oblici turizma u Ivanić-Gradu medicinski turizam/lječilište (SB Naftalan) koji se razvija u smjeru zdravstveno turističke destinacije; seoski turizam (Seoski turizam Kezele/Kezele vino); sportsko rekreacijski turizam (SRC Izletište Petek i Hotel Sport te sportske manifestacije kao što su biciklističke utrke i polumaratoni) i izletnički turizam vezan za domaće agencije Insula-tours i Petek-tours, održavanje manifestacija u gradu te školske izlete djece na Seoski turizam Kezele/Kezele vino, ŠRC Peteki restoran Ivanićanka te gospodarsko gastronomska manifestacija „Bučijada“ te drugi kulturni festivali i programi.

U županijskoj strategiji ⁵¹ističu se i brojni problemi u razvoju turističke djelatnosti, u prvom redu:

- niska razina turističke opremljenosti međunarodno relevantnih turističkih resursa,
- nedovoljna prepoznatljivost i osmišljenost turističkog proizvoda i turističkog brenda,
- nedostatan turističko korištenje brojnih resursa (dvorci, kurije i dr.) zbog neriješenih imovinsko-pravnih pitanja,
- nedovoljno razvijen seoski turizam i selektivni oblici turizma prvenstveno usmjereni na sport i rekreaciju, i
- nedostatan profesionalni kadar, posebno kada je riječ o razvoju smještajne i kongresne ponude, razvoju seoskog, eko, etno i obiteljskog turizma kao i sportsko-rekreativnog turizma.

⁵¹ Institut za turizam, radna verzija Strategije turističkog razvoja Zagrebačke županije, str. 29

4.1. Kulturni turizam

Sukladno prognozama za rast kulturnog turizma u Europi i svijetu i u Hrvatskoj, pa i u gradu Ivanić-Gradu, prognozira se daljnji rast kulturnog turizma te se ističe velik značaj ovoga proizvoda za budući rast ukupnog turističkog sektora. Trend daljnje diverzifikacije potražnje i rast nišnih proizvoda podržavat će upravo rast manjih, specijaliziranih ponuđača usluga koji se uz adekvatno jačanje kapaciteta i usluga mogu razviti u Ivanić-Gradu. Posebice se predviđa rast 'kreativnog turizma' koji na neki način omogućuje aktivnije uključivanje posjetitelja u lokalnu kulturu.

Rastuća osjetljivost kupaca na etička pitanja, posebice vezana uz utjecaj putovanja na okoliš i lokalne društvene zajednice, pridonijet će daljnjem jačanju 'odgovornosti' u ponudi proizvoda kulturnog turizma. Istraživanja i razgovor sa sudionicima radionica organiziranih u sklopu izrade Strategije razvoja turizma i Koncepta Tematskog parka/Muzeja „Petica“, pokazala su da se glavnim nositeljem kulturnog i turizma općenito u Ivanić-Gradu smatra upravo projekt „Petica“ kao ambijentalni tematski parksa jedinstvenom znanstveno-edukativnom i zabavnom ponudom i programima za različite ciljane grupe.

Zbog specifičnosti lokaliteta i kulturne baštine koja osim kulturno-povijesnih lokaliteta ima i jedinstvenu industrijsku baštinu koja je u procesu registriranja pod preventivnim mjerama zaštite, u gradu Ivanić-Gradu potrebno je pristupiti razvoju kulturnog turizma na novi način, objedinjavajući jednako značajne lokalitete u cjelinu. Pri tome se treba slijediti nekoliko osnovnih principa:

- Stvoriti ponudu koja povezuje kulturni i kreativni turizam te segmente znanosti i tehnologije u jedinstvenu cjelinu (u svijetu je ovaj trend poznatu pod nazivom *STEAM: Science, Technology, Engineering, Math plus Art and Design*)⁵².
- Postojeću materijalnu kulturno-povijesnu baštinu obogatiti itinererom koji se bazira na doživljaju kroz proizvode i događanja, a koja su sukladna tradicionalnom načinu rada i života na tom području.
- Razviti turističke atrakcije na temelju potpunog doživljaja: ovaj princip bazira se na viziji obilaska lokaliteta koji mobilizira sva osjetila kao suprotnost jednoličnom, vizualnom razgledavanju. Sukladno tome kreiraju se doživljaji kroz tematiziranje i aktivno sudjelovanje posjetitelja kroz niz kreativnih aktivnosti.
- Iskoristiti postojeće turističko tržište i usmjeriti to tržište prema kulturnom turizmu. Konkretnije ovaj princip podrazumijeva kreiranje navedenih turističkih doživljaja popraćenih sa adekvatnim proizvodima koji će biti uvjet za privlačenje ciljnih skupina – kulturnih turista, ali i za preusjeravanje postojećih turista zavedenih suncem i morem prema unutrašnjosti Hrvatske.
- Razviti konkurentni položaj temeljem kulturne ponude: kulturni turist kao ciljana skupina ima konkrentnu potražnju pri odabiru destinacije. To je turist koji zna što želi, obrazovan je i ima financijskih mogućnosti kojim će rado platiti kvalitetno iskustvo i doživljaj.

U principu, biti konkurentan na tržištu kulturnog turizma zahtjeva pomnu analizu i pametno upravljanje destinacijom. Zahtijeva jedinstvenost i dosljednost svojem identitetu koji grad Ivanić-

⁵²<http://stemtosteam.org/>

Grad tek treba razviti kako bi odredio svoje jedinstvene prodajne mogućnosti i svoju turističku odrednicu te postao prepoznatljiv kao prekogranična, ali i europska odnosno svjetska turistička destinacija.

Prioritetni projekti i proizvodi

Trenutno kao glavne projekte i proizvode osim proizvoda i kulturnih manifestacija koji se održavaju tijekom godine sljedeće:

- Tematski znanstveno-edukativni park/Muzej naftnog rudarstva „Petica“ kao potencijalni generator turizma.
- Gradski Muzej sa ponudom koja se može povezati i nadograđivati sa raznim sadržajima vezanim kako uz materijalnu tako i nematerijalnu baštinu.

4.2. Seoski i eko turizam

U Strategiji razvoja turizma RH 2020, procjenjuje se da je oko 3% međunarodnih odmorišnih putovanja motivirano ekoturizmom, a podržan rastućom ekološkom svijesti kupaca, proizvod pokazuje snažan rast, između 10%-20% godišnje. Usprkos raspoloživosti, atraktivnosti i očuvanosti prirodnih resursa, ekoturizam u Hrvatskoj još je uvijek izrazito slabo razvijen. Posebno brine činjenica da je ekoturizam zapostavljen čak i u većini zaštićenih prirodnih lokaliteta⁵³.

Kao što je u prethodnom dijelu Strategije navedeno, seoski turizam ima ogroman potencijal na području grada Ivanić-Grada kako zbog velikog broja OPG-ova koji nude organsku hranu tako i zbog drugih mogućnosti koje nude prirodni resursi ovog kraja. Od ponude seoskog turizma za sada možemo izdvojiti seoski turizam Kezele koji ima kvalitetnu ponudu i proizvode.⁵⁴ Svakako je potrebno dalje razvijati potencijale koje ovo područje nudi kako u smislu daljnjeg razvoja novih proizvoda tako i u integraciji ponude seoskog turizma sa eko-poljoprivredom odnosno proizvodima OPG-ova te drugom ponudom u turizmu (kulturni, aktivni, ciklo-turizam).

Prioritetni projekti i proizvodi

- aktivni turizam: vožnja kočijom, jahanje, bicikliranje, pješaćenje po poučnoj stazi šume Marča koja je u neposrednoj blizini imanja Kezele (team building, dvorana za poslovne sastanke, seminare, suvenirnica),
- stari mlin,
- vina: graševina, škrlet, chardonnay, žuti muškat, rajnski rizling, merlot, shiraz, cabernet sauvignon,
- 5.000 komada predmeta u okviru etno muzeja Kezele,
- domaća hrana,
- proslave (Seoski turizam Kezele, Klet Stari Mlin i Ladanj kod strica, Kloštar Ivanić).

4.3. Lovni i ribolovni turizam

Državno lovište Žutica ustanovljeno je na površini od 9.173 ha u kojem se nalazi raznolika divljač poput jelena, srne i divlje svinje. Gospodarenje lovištem sastoji se od uzgoja, zaštite

⁵³Strategija razvoja turizma RH 2020, str. 9

⁵⁴<http://www.zacorda.hr/seoski-turizam/>

divljači i drugih životinjskih vrsta te lova. Prirodna reprodukcija divljači omogućava i izlov, pa se tako godišnje ulovi oko 10 jelena, 60 – 70 srna, 120 divljih svinja i znatan broj drugih vrsta divljači⁵⁵.

U Ivanić-Gradu se također može baviti ribolovom i ribolovnim turizmom. Jedna od najstarijih udruga na ovom području je UŠR "LONJA" koja aktivno djeluje već 53 godine, a njeno sjedište i mjesto svih značajnih događanja su ribnjaci, popularno nazvani "Bajeri". Najvažnije aktivnosti udruge su bavljenje športskim ribolovom i ribolovnim natjecanjima, briga o vodama i ribljem fondu, zaštita i čuvanje okoliša te rad s djecom i njihovo uključivanje u ribolovni sport. Udruga gospodari i brine o svim vodama u granicama grada Ivanić-Grada i općine Kloštar Ivanić i to:

- ribnjaci "Bajer",
- spojni kanal "Lonja-Strug",
- dio toka rijeke Glogovnice,
- dio toka rijeke Lonje,
- dio toka rijeke Save,
- ostali lateralni kanali unutar navedenih granica.

Prioritetni projekti i proizvodi

- natjecanja i druženja,
- manifestacije,
- edukativne aktivnosti,
- akcije zaštite okoliša i očuvanje staništa.

⁵⁵Grad Ivanić-Grad monografija, prosinac 2012., Nakladnik: Grad Ivanić-Grad i Pučko otvoreno učilište, ISBN 978-953-98685-2-7

Fotografija: Dabrići; Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

4.4. Aktivni turizam u prirodi

Fotografija: Zagrebačka trekning škola

Aktivni/pustolovni turizam odnosi se na sve turističke aktivnosti koje sadrže dvije od sljedeće tri komponente: fizičku aktivnost, interakciju s kulturnom tradicijom i susret s prirodom. Pustolovni turizam postaje sve popularniji u svijetu, pozitivno utječe na ljude, okolinu i ekonomski rast. Stoga, sve više turističkih destinacija želi razvijati upravo ovaj vid turizma. Kako se navodi u nekim istraživanjima, “u Europi je više od 50% putovanja vezano uz sport, a aktivni oblici odmora (avanturistička putovanja) najbrži su rastući segment turističke potražnje” (Čavlek N. 2004.) Sektor aktivnog/pustolovnog turizma postao je jedan od najvažnijih oblika

turizma. Posljednjih 15-tak godina taj sektor raste oko 20% godišnje i čini oko 20% ukupnog svjetskog turističkog tržišta te 25% svih paket aranžmana u Europi. Radi se o opsegom sve značajnijoj i brzo rastućoj grupi proizvoda za koju neki operatori prijavljuju rast do 30% godišnje, koja uključuje, primjerice, brdski biciklizam, trail i trek trčanje, kajaking i kanuing, rafting, ali i lov, ribolov i zimske sportove te sportske pripreme. Iako se, posebice u brdovitom i obalnom dijelu Hrvatske, ubrzano razvija široka ponuda različitih, uključivo nišnih (npr. brdski biciklizam, trail i trek trčanje, špiljarenje, paragliding,), pustolovno/sportskih programa, Hrvatska još uvijek nedovoljno koristi svoje komparativne prednosti za razvoj ove skupine proizvoda.

Prema podacima Eurostata za 2016. godinu, Hrvatska spada pod deblje nacije u Europi, a u EU je na 8. mjestu po debljini. U Hrvatskoj čak 57% odrasle populacije ima prekomjerenu tjelesnu težinu, dok je 24% njih pretilo, od čega je više muškaraca nego žena. Hrvatska je 7. u Europi po broju pretile djece sa čak 24% prekomjereno teške djece i 13% pretile djece⁵⁶. Debljina je uzročnik niza bolesti i znatno smanjuje kvalitetu života. Pretilost uzrokuje šećernu bolest, intoleranciju na glukozu, povišeni krvni tlak, te povećava rizik od srčanog i moždanog udara. Ništa manje alarmantni nisu ni podaci European Health Reporta iz 2015. godine, koji navode da su prekomjerna tjelesna masa i pretilost jedan od tri glavna čimbenika preuranjene smrti u Europi⁵⁷.

Aktivno bavljenje sportom i rekreacijom u prirodi također utječe na zdravo starenje. Po udjelu populacije starijih od 65 godina u ukupnom broju stanovnika, Hrvatska s 15,7% zauzima visoko 8. mjesto u Europi iza Italije, Grčke, Švedske, Belgije, Španjolske, Njemačke i Francuske (UNDP, 2007)⁵⁸. U 21. stoljeću ne postoji niti jedan drugi medicinski tretman ili lijek koji toliko obećava i daje tako dobre rezultate u očuvanju zdravlja kao što je redovna tjelesna aktivnost, a također utječe i na socijalizaciju starijih osoba.

U posljednjih nekoliko godina ova se prilično alarmantna situacija definitivno promijenila i trend bavljenja *outdoor* aktivnostima je u usponu. Sve je više planinara, biciklista ili ljubitelja trekinga i brdskog ili trail trčanja. Taj trend dobro ocrtavaju podaci s polumaratona, maratona i drugih trail/trekk i biciklističkih utrka u Hrvatskoj kojima se sve više povećava broj sudionika. Zagrebački Noćni cener i Zagreb Trail na svim utrkama, primjerice, iz godine u godinu bilježe povećanje za 15 do 20 posto, a sličnu statistiku ima i najveća hrvatska trail utrka »100 milja Istre«. Osim što je sve veći broj »novih« trkača pa i brdskih biciklista opći svjetski trend, ne bi bilo pretjerno reći da su u Hrvatskoj vjerojatno najveću ulogu u populariziranju ove aktivnosti odigrale škole trčanja i brdskog biciklizma čiji je broj također u porastu, ali i klubovi za orijentacijsko trčanje te mnogi drugi koji nastoje popularizirati aktivno bavljenje sportovima u prirodi.

Zagrebačka županija, a pogotovo Grad Ivanić-Grad imaju brojne prednosti za razvoj pustolovnog odnosno aktivnog turizma u prirodi kao jednog od oblika selektivnog turizma. Za njegov razvoj nisu potrebna znatna financijska sredstva, nije strogo vezan za sezonska razdoblja te postoji mogućnost razvoja raznih pustolovnih formi rekreacije. Idealno vrijeme za bavljenje avanturističkim sportovima je proljeće i jesen, odnosno razdoblje predsezone i posezone. Više

⁵⁶<http://www.dzs.hr/Eurostat-ESDS.htm>

⁵⁷<http://www.euro.who.int/en/data-and-evidence/european-health-report/european-health-report-2015/ehr2015>

⁵⁸ Lepan Ž., Leutar Z., Važnost tjelesne aktivnosti u starijoj životnoj dobi, Soc. ekol. Zagreb, Vol. 21 (2012.), No. 2, str. 204

cijene pružanja usluga pustolovnog turizma te bolja izvanpansionska potrošnja ove vrste gostiju pružaju priliku za povećanje turističkog prometa kao i rast udjela pustolovnog turizma u ukupnoj turističkoj potrošnji.

Prioritetni projekti i proizvodi:

- brdski biciklizam – kao nadopuna cestovnom biciklizmu
- planinarenje/pješačenje – poučne i druge staze
- trekking/train running koji privlači sve veći broj posjetitelja iz Hrvatske i šire
- zmajarenje
- špiljarenje i paraglajding
- sportske pripreme
- mogućnost izgradnje adrenalinskog/aktivnog parka u blizini kompleksa Petica kao nadopuna sadržajima tematskog parka/Muzeja naftnog rudarstva.

4.5. Cikloturizam

U europskim okvirima procjenjuje se da će udio putovanja tijekom kojih je bicikliranje glavna aktivnost ili je bicikl glavno prijevozno sredstvo porasti u idućih 10 godina više od 10 postotnih bodova. Još je značajniji tržišni segment onih kojima je tijekom odmora vožnja biciklom važna dodatna aktivnost. Iako je Hrvatska relativno dobro premrežena lokalnim i županijskim biciklističkim stazama, od kojih su neke dio međunarodnih biciklističkih ruta, proizvod još uvijek nije adekvatno valoriziran niti komercijaliziran⁵⁹.

Prema Strategiji razvoja turizma RH 2020, očekuje se daljnja diverzifikacija proizvoda te će se razvijati 'kombinirani' proizvodi koji povezuju, primjerice, pustolovno-sportski turizam s gastronomijom, kulturom ili nekom društveno korisnom aktivnošću u sklopu 'putovanja sa značenjem'. Naročito se rast očekuje u domeni adrenalinskih sportova te u neturističkim destinacijama u koje se uklapa i Grad Ivanić-Grad⁶⁰.

U okviru Zagrebačke županije, cikloturistička ruta povezuje gradove, mjesta i općine županije umrežujući postojeće biciklističke rute i staze kao gotove turističke proizvode. Ruta uključuje ukupno 13 dionica koji osim prirodnih ljepota omogućuju i druge turističke proizvode, od vina (Dugo Selo je poznato po proslavama martinja i sajmu vina), Zelinskog područja koje nudi već gotov proizvod vinskog turizma sa mnogobrojnim vinskim podrumima i vinskim cestama pa do Ivanić Grada u kojem osim smještajnih kapaciteta postoji i dodatna ponuda (gastro-eno). Biciklistički klubovi iz Dugog Sela, Zeline, Vrbovca i Ivanić-Grada su usmjereni na sportska natjecanja i utrke, ali se uključuju i u aktivnosti turističkih zajednica na promoviranju rekreativnih vožnji područjem. Na području Ivanić-Grada potrebno je dalje investirati u uređenje biciklističkih staza, ne samo asfaltnih već i onih u sklopu šuma Žutica i Marča za promociju i jačanje brdskog biciklizma.

Prioritetni projekti i proizvodi:

- Cikloturističkim rutama potrebno je u budućnosti povezati što veći dio „zelenog područja županije, u perspektivi omogućiti biciklistički obilazak čitavog prstena.

⁵⁹Strategija razvoja turizma RH do 2020, str. 8

⁶⁰ibid str. 27

- Omogućiti kontroliranu turistifikaciju područja šume Žutica i Marča kroz uređenje sustava pješačkih, planinarskih i biciklističkih staza te povezivanje sa drugim biciklističkim stazama u jednu cjelinu.
- Bolja promocija i umrežavanje sa drugim lokalitetima.
- Bolja promocija brdskog biciklizma kao rastućeg sporta.

4.6. Medicinski/zdravstveni turizam

Prema definiciji prijedloga zakonodavnog okvira u novom Zakonu o zdravstvenoj zaštiti⁶¹, zdravstveni turizam *jest specifičan oblik pružanja zdravstvenih usluga u turizmu u okviru kojeg se koriste dijagnostički i terapijski postupci, postupci medicinske rehabilitacije, prirodni ljekoviti činitelji, provode preventivno-zdravstveni programi uz multidisciplinarni tim, a sve u cilju liječenja, očuvanja, poboljšanja zdravlja i unaprjeđenja kvalitete života*. Zdravstveni turizam uključuje: lječilišni turizam, medicinski turizam, medicinski wellness i wellness.

*Lječilišni turizam, koji uključuje termalno-talasoterapijski turizam, oblik je zdravstvenog turizma u okviru kojega se stručno i kontrolirano koriste prirodni ljekoviti činitelji na bazi termalne i morske vode i postupci fizikalne terapije, u cilju očuvanja i unaprjeđenja zdravlja te poboljšanja kvalitete života*⁶².

*Medicinski turizam podrazumijeva putovanje u druga odredišta radi ostvarivanja zdravstvenih usluga (dijagnostičkih i terapijskih medicinskih postupaka)*⁶³.

*Wellness podrazumijeva aktivan i odgovoran pristup u cilju postizanja tjelesne i duhovne ravnoteže. Wellness je usluga koja uključuje usluge bazena, kupke (day spa), masažu i druge usluge bez stručnog medicinskog nadzora*⁶⁴.

Govoreći o zdravstvenom turizmu, možemo reći da je riječ o proizvodu koji na globalnoj razini raste po stopi između 15% i 20% godišnje⁶⁵. Prema rezultatima TOMAS ljeta 2010 istraživanja, zdravstveni razlozi su važan motiv putovanja za nešto manje od 5% turista koji borave u Hrvatskoj⁶⁶. Zbog blizine velikim tržištima, prirodne ljepote i povoljne klime, sigurnosti zemlje, duge tradicije, konkurentnih cijena i općenito dobre reputacije zdravstvenih usluga, Hrvatska ima komparativne prednosti za razvoj zdravstvenog turizma. Prema svjetskim trendovima, očekuje se da će zdravstveni turizam biti jedan od glavnih motiva putovanja u budućnosti. Ključni koncepti za koje se očekuje da će biti sve važniji u oblikovanju ponude zdravstvenog turizma uključuju 'inovativno', 'autentično', 'zeleno' i 'holističko'. Prema podacima Svjetske

⁶¹ Institucionalno unaprjeđenje zdravstvenog turizma – PRIJEDLOG ZAKONODAVNOG OKVIRA u novom Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Ministarstvo zdravlja, ožujak 2016. God, str. 1

⁶² ibid

⁶³ ibid

⁶⁴ ibid

⁶⁵ Strategija turizma RH 2020, str. 26

⁶⁶ Institut za turizam, Osnovne marketinške smjernice specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Naftalan u Ivanić-Gradu, srpanj 2012. god., str. 30

turističke organizacije (UNWTO) oko 2,5% svih međunarodnih turističkih putovanja motivirano je zdravstvenim razlozima⁶⁷.

U tom smislu, specifični faktori uspjeha proizvoda zdravstvenog turizma odnose se, prije svega, na kvalitetu specijaliziranih zdravstvenih centara/institucija, kvalitetu prateće turističke ponude te kompatibilan razvoj destinacije⁶⁸.

Ukoliko analiziramo mogućnosti za daljnji razvoj SB Naftalana kao jednog od ključnih generatora zdravstvenog, odnosno medicinskog turizma u Gradu Ivanić-Gradu i Zagrebačkoj županiji, treba se osvrnuti na glavne pokazatelje konkurentnosti na tržištu medicinskog turizma u domeni medicinske rehabilitacije. Prema analizama Instituta za turizam, postoje dvije vrste turističkih resursa, prvo, vrste uvedenih medicinskih usluga, raspoložive prostorije s funkcionalnom medicinskom i drugom opremom, kvaliteta zaposlenih medicinskih i paramedicinskih kadrova, stacionarni kapaciteti te stečeni ugled kod korisnika, i drugo, specifični prirodni ljekoviti činitelj koji se koriste u medicinskoj rehabilitaciji. Stoga su prirodni ljekoviti činitelji, oko čijih su se izvora razvila prirodna lječilišta, a kasnije specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju, temeljni turistički resursi za razvoj medicinskog turizma usmjerenog na pružanje usluga medicinske rehabilitacije⁶⁹.

Analizom konkurentnosti osam specijalnih bolnica na području Republike Hrvatske (Daruvarske, Krapinske Toplice, SB Lipik, SB Kalos Vela Luka, SB Biokovka Makarska, SB Thalassotherapia Crikvenica, SB Thalassotherapia Opatija, SB Varaždinske Toplice) uz dodatnu analizu same SB Naftalan u okviru strateškog razvojnog plana, utvrđeno je kako SB Naftalan trenutno nije u mogućnosti u potpunosti udovoljiti trendovima na globalnom tržištu medicinskog turizma. Razloge tome smo naveli u prethodnim poglavljima (od nedovoljnog smještajnog kapaciteta do nedostatka bazena i druge ponude). Iz tih razloga, SB Naftalan kotira relativno nepovoljno prema konkurentnim specijalnim bolnicama u RH. Ono što SB Naftalan izdvaja je upravo naftalan kao vrlo rijedak prirodni ljekoviti činitelj koji se uz adekvatnu promociju i veća ulaganja u marketing (trenutna ulaganja su oko 150.000 kn godišnje) može pretvoriti u izuzetno jaku konkurentnu prednost na ovom tržištu.

⁶⁷ibid, str. 27

⁶⁸ibid

⁶⁹ Institut za turizam, Osnovne marketinške smjernice specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Naftalan u Ivanić-Gradu, srpanj 2012. god., str. 27

Fotografija: <http://www.naftalan.hr/index.php/en/products/naphtalan-oil>

Također je potrebno spomuniti da u sklopu SB Naftalan djeluje i tvrtka Ivalan terme u 100% vlasništvu Naftalana koja je zadužena za razvoj, proizvodnju i prodaju proizvoda na bazi naftalana.⁷⁰ Iako tvrtka ima kapacitet za daljnje jačanje i proizvodnju barem 15 novih kozmetičkih proizvoda (oko 1 novi proizvod godišnje), zbog tehničkih uvjeta (100% vlasništva SB) nisu u mogućnosti prijaviti projekte na fondove EU te su ograničeni kako u razvoju tako i u proizvodnji, prodaji i marketingu koji je trenutno usmjeren na Facebook kampanje, online marketing te ograničenu promociju u tiskovnim i drugim medijima. Proizvodnja je u Svetoj Nedjelji, ali postrojenje nije u njihovom vlasništvu pa iako su trenutno u tom segmentu ograničeni, zainteresirani su za izgradnju mini rafinerije, razvojnog laba i preradu sirovog naftalana.

Projekti i proizvodi

Usluge	
	Kožne bolesti (psorijaza, atopijski dermatitis, kontaktni dermatitisi, sklerodermija, stanje nakon opekline)
	Bolesti koštano-mišićnog sistema (upalne reumatske bolesti, degenerativne afekcije zglobova i kralježnice vanzglobni reumatizam)
	Bolesti krvnih žila
	Bolesti oštećenja centralnog i perifernog živčanog sustava
	Posttraumatska i postoperativna rehabilitacija lokomotornog sistema
	Stanja nakon opekline
	Rekreacija
	Programi koji uključuju od 4 do 8 terapija po danu za kožne i reumatske bolesti
14-dnevni	programi

⁷⁰<http://ivalan-terme.hr/>

liječenja	
	Psorijatički i reumatoidni artritis
	Psorijaza i atopijski dermatitis
	Osteoporoza
Spa i wellness programi	
	Vikend paket za opuštanje NAFTALAN
	Vikend antistres program za nju i njega
	Vikend medical wellness
	Vikend NAFTALAN za sjajnu i lijepu kožu
Kozmetički proizvodi (Ivalan terme d.o.o.)	
	Naftalan ulje
	Naftalan krema

4.7. Gastro i eno turizam

Gastro i eno turizam nudi složene proizvode koji konzumiraju gotovo svi turisti, iako relativno malen broj međunarodnih turista putuje isključivo zbog gastro-enoloških iskustava, pa rast potražnje generira uglavnom domaća populacija. Raspoloživa istraživanja pokazuju da oko 160 tisuća građana Hrvatske posjećuje vinske ceste, pri čemu ih 61% kupuje lokalna vina, a 63% lokalne prehrambene proizvode. Nadalje, 53% posjetitelja naručuje lokalna vina u restoranima. Iako su se gastronomija i enologija kao turistički proizvod najviše razvili na području Istre, a potom u Dalmaciji i Slavoniji, sustavan pristup razvoju gastro-enološke turističke ponude još je nedovoljno valoriziran iako je već dugi niz godina sastavni dio turističke promocije zemlje.

U Ivanić-Gradu što se tiče ponude vinara, vrlo je mali broj vinara (1-2) koji imaju kapacitet za proizvodnju vina za šire tržište.

Najveći potencijal za daljnju proizvodnju i brendiranje ima vrsta vina škrlet. Iz tog je razloga nastala i proizvođačka organizacija „Škrlet“ kako bi se mali poljoprivredni proizvođači, vinari sa područja Moslavine mogli udružiti i sa zajedničkim snagama nastupiti na tržištu i ostati konkurentni. Trenutno organizacija broji 9 vinara : Trdenić, Mikša, Voštinić-Klasnić, Kezele, Miklaužić, Florijanović, Đozo, Jaram, Kašner⁷¹. U organizaciji TZ Ivanić-Grad, pokrenuta je i multidisciplinarna manifestacija ŠkrletOVO sa ciljem brendiranja Škrleta kao simbola Moslavine.

Prioritetni projekti i proizvodi:

- „Bučijada“ koja se može dalje razvijati i nadograđivati u jedinstven turistički proizvod,
- proizvodnja i promocija brenda Škrlet u organizaciji proizvođačke organizacije „Škrlet“,
- manifestacije kao npr. ŠkrletOVO,
- poticaji za vinare,
- podrška u pripremi projekata za EU fondove i poticaja,
- nastup na sajmovima.

⁷¹<http://www.jutarnji.hr/dobrahrana/price/skrletovo-sutra-svi-u-ivanic-grad-na-casu-edukacije-i-dobrog-vina/6091244/>

5. ANALIZA TRŽIŠTA I KONKURENCIJE

5.1. Analiza posjetitelja

Prema Strategiji turizam RH do 2020, „Turistom se smatra svaka osoba, bez obzira na dob i spol, koja izvan svojega stalnog mjesta boravka proboravi barem jednu noć u ugostiteljskom objektu za smještaj“⁷². Strani turist jest svaka osoba s prebivalištem izvan Republike Hrvatske koja privremeno boravi u Republici Hrvatskoj i provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista. Izletnika na jedan dan ne smatra se turistom.

Prema Strategiji turizma RH⁷³, ključni potrošački segmenti na koje marketing Hrvatske može računati mogu se svrstati u 5 grupa:

- **Mladi (18 – 24 godine)** – radi se o potrošačkom segmentu s izrazito različitim društvenim i/ili kulturološkim zaleđem i sklonosti različitim načinima putovanja uključujući i backpacking. Putuju tijekom praznika, u trajanju od nekoliko dana do nekoliko mjeseci, a preferiraju jeftiniji prijevoz i smještaj. Skloni su aktivnostima i avanturi, čistoj prirodi te lokalnoj kulturi, a informiraju se u najvećoj mjeri preko interneta.
- **DINKS** (parovi s dvostrukim primanjima, bez djece) - karakterizira ih činjenica da imaju novaca, ali su vremenski vrlo ograničeni. Interesiraju ih kratki odmori te oblici i sadržaji putovanja kojima se nagrađuju. Informiraju se u najvećoj mjeri preko interneta, lifestyle časopisa i preko prijatelja. Segment nije cjenovno osjetljiv.
- **Obitelji** – segment obitelji uključuje one s mlađom djecom (djeca do 7 godina) i obitelji sa starijom djecom (8-14 godina). Dok prve obilježava krilatica 'sve se okreće oko djece' te im je najvažnije udovoljiti dječjim potrebama, obitelji sa starijom djecom traže sadržaje koji mogu zadovoljiti potrebe svih članova. Segment obitelji pretežito putuje tijekom školskih praznika, uglavnom se informira usmenom predajom i cjenovno je osjetljiv.
- **Empty nesters**(radno aktivni ljudi čija su djeca napustila roditeljski dom i žive samostalno; 50-65 godina) – karakterizira ih to što putuju tijekom cijele godine, često spajaju posao s odmorom te su skloni holističkom pristupu životu (wellness, zdrava hrana, aktivnosti i revitalizacija). Nisu cjenovno osjetljivi, na putovanjima se nagrađuju, temeljito se pripremaju za putovanja, a informiraju se preko preporuka, specijalizirane literature o putovanjima te interneta.
- **Zlatna dob** (umirovljenici bez većih zdravstvenih problema, 65+ godina) – riječ je o skupini koja još uvijek aktivno putuje, a zainteresirani su za obilazak glavnih atrakcija. Cijene udobnost smještaja, a za starije među njima bitna je dostupnost medicinske skrbi. Cjenovno su osjetljivi, putuju pretežito u proljeće i jesen, a najviše uvažavaju preporuke kao izvor informacija.

⁷²Strategija razvoja turizma RH do 2020, str. 33.

⁷³ibid

- **Žene koje putuju same ili u grupi** - Prema izvještaju američkim i svjetskim trendovima u turizmu, kao posebna ciljana skupina posebno se naglašavaju žene koje putuju same ili u grupi sa drugim ženama, a koje traže poseban i autentičan doživljaj sigurnost i integriranu ponudu. Sve je manje onih koje traže tipičnu ponudu hotela sa 5 zvijezdica i wellnes aranžmana, a sve više onih koje su zainteresirane za pustolovni turizam i egzotična putovanja u prirodi koja objedinjavaju prirodne i kulturne ljepote i baštinu⁷⁴. Prema ovom izvještaju, u Americi je tako došlo do povećanja od 72% u putovanjima žena putnica, dok su svjetska istraživanja u 2016. godini pokazala povećanje od 230% broju putničkih kompanija koje se orijentiraju na žene putnice⁷⁵.
- **Sportaši na pripremama** -Konkretno za Ivanić-Grada potrebno je dodati i sportaše na pripremapošto iako ne dolaze ciljano zbog turizma osim sportskih traže i dodatne sadržaje (zabava, kultura, gastro i eno) te je potrebno turističku ponudu prilagoditi i za ovu, za Ivanić-Grad vrlo značajnu grupu posjetitelja.

Prema ovoj podjeli i mogućim proizvodima koji se nude ili se mogu nuditi u gradu Ivanić-Gradu, posjetitelje možemo podijeliti s obzirom na motivaciju i područje dolaska u sljedeće grupe.

Tablica 10. Klasifikacija gostiju prema pojedinim karakteristikama i vrsti proizvoda

Profil gosta	Tip gosta prema pojedinim karakteristikama	Područje s kojega gost dolazi u Ivanić-Grad	Mogući razlog dolaska (vrsta proizvoda)
1) Slučajni Podrazumijeva se da je turist primarno motiviran posjetom destinacije iz drugih razloga ali prilikom prolaska, privučen promotivnim akcijama, odluči posjetiti Ivanić-Grad	<ul style="list-style-type: none"> • Obiteljski turisti • Mladi pojedinci, parovi i grupe (18-24) • Žene (30-55 god. u prosjeku) koje putuju same ili u grupi sa drugim ženama (boljih primanja); traže dodatne sadržaje • DINKS 	Lokalno (do 10 km)	Lokalna kulturna događanja Eko-proizvodi Wellnes program Prirodne ljepote/aktivni turizam u prirodi
2) Planirani Podrazumijeva se želja za posjetom Ivanić-Gradu isključivo zbog specifičnosti ponude koja	<ul style="list-style-type: none"> • Obiteljski turisti • Mladi pojedinci uključujući i sportaše na pripremapama • parovi i grupe (DINKS) • Žene (30-55 god. u prosjeku) koje putuju 	Lokalno Regionalno (10-50 km)	Kulturni turizam (Tematski park/Muzej „Petica“) Manifestacije „Bučijada“ Festivali i druga događanja Zdravstveni turizam

⁷⁴ Sara Burkhard, Nicole Kow and Lucy Fuggle, Travel trend report 2017, TrekkSoft AG, 2016

⁷⁵ibid, str.16 slobodni prijevod

uključuje odlazak	same ili u grupi sa drugim ženama (boljih primanja; traže dodatne sadržaje) • Eno i gastro turisti • Pratitelji lokalne kulturne scene		Sportske pripreme Pustolovni turizam/aktivni turizam u prirodi - Utrke (trail/trek, brdski biciklizam, orijentacija) Ciklo-turizam (utrke, rekreacija i dr.) Ponuda seoskog turizma (eko-proizvodi)
3) Znalci i entuzijasti Predstavljaju segment turista koji imaju razvijen specijaliziran interes koji je povezan za posebne oblike turizma koje Ivanić-Grad nudi	• Empty nesters • Zlatna dob • Profesionalci (povijesničari, arheolozi, konzervatori, inženjeri digitalnih tehnologija ...)	Nacionalno Prekogranično Europsko	Kulturni turizam (Tematski park/Muzej „Petica“) Aktivni turizam u prirodi Gastro/eno turizam
4) Poslovni i edukativni Predstavljaju segment turista koji koriste proizvode kao poligon za tim building ili u edukativne svrhe.	• Menadžment i zaposlenici srednjih i velikih poduzeća • Učenici osnovnih i srednjih škola • Studenti (povijesti, arheologije, prirodnih znanosti, tehničkih znanosti, umjetnosti i kulture i dr....)	Nacionalno Prekogranično Europsko	Team building Zdravstveni/wellnes turizam Lovni turizam Kulturni turizam (Tematski park/Muzej „Petica“) Radionice, edukacija Školski obilasci i razgledavanje (škole u prirodi) Višednevni znanstveno-edukativni programi (ljetne škole, kampovi i dr.)

5.2. Razvoj integriranog turizma u gradu Ivanić-Gradu

Uzevši u obzir trenutno stanje i nove svjetske trendove u razvoju doživljaja koje je najbolje uvezivati i/ili grupirati u atrakcije u užem i širem okruženju Grada Ivanić-Grada, razvoj integriranog turizma i turističke ponude možemo povezati sa sljedećim temama:

- a) odmor u miru i tišini, a nadomak svim pogodnostima razvijenih turističkih destinacija;
- b) uživanje u lokalnim delicijama i stapanjem s lokalnim življem;
- c) aktivni odmor - „soft adventure“ aktivnosti (trail/trek, brdski i cestovni biciklizam u kombinaciji s promatranjem flore i faune, jahanje);
- d) upoznavanje kulturno-povijesne baštine;

e) obilazak kulturnih i prirodnih atrakcija (npr.. Gradski muzej, Tematski park/Muzej “Petica”).

U osmišljavanju tematiziranih doživljaja trebalo bi slijediti sljedeće principe:

- idealna prilika za bijeg od stresne svakodnevnice,
- zabava i rekreacija,
- fizička i intelektualna stimulacija.

Zbog velikog broja sportaša koji u Ivanić-Grad dolaze na pripreme tokom cijele godine kao i mogućnosti za razvoj aktivnosti u prirodi koje će nadopuniti trenutni sadržaj (manifestacija “Bučijada”, seoski turizam, kulturni i dr.) smatramo da izgradnju optimalne strukture turističkog proizvoda grada Ivanić-Grad treba temeljiti kako na sportsko – rekreacijskim i kulturno-povijesnim značajkama naselja i okolice, tako i na odrednicama tržišne potražnje koja zahtijeva skup osmišljenih turističkih doživljaja. Imajući na umu ova dva međusobno uvjetovana aspekta, turistički proizvod grada Ivanić-Grada sastojao bi se od:

Razvijeni proizvodi	Proizvodi visokog potencijala	Novi inovativni/integrirani proizvodi	Posebni i podržavajući proizvodi
-Sportske pripreme -Sportsko-rekreativni turizam -Aktivni turizam u prirodi (šetnice, poučne staze – šuma Marča, Žutica)	-Aktivni turizam u prirodi/pustolovni ili outdoor turizam <ul style="list-style-type: none"> ○ Biciklizam (brdski i cestovni) ○ Trail/trek i orijentacijsko trčanje ○ Jahanje ○ Drugi oblici outdoor turizma -Medicinski/zdravstveni turizam	-Pustolovni (outdoor) turizam spojen sa manifestacijama kao npr. Bučijada ili utrka “Od kleti do kleti” - Kulturni turizam (“Petica”)	-Kulturni turizam (lokalitet Petica) -Jednodnevni izleti -Gastronomija i enologija -Seoski turizam -Lov i ribolov

Zagrebačka županija, a time i Grad Ivanić-Grad imaju resurse za razvoj proizvoda “soft” avanturizma, pri čemu se posebno ističu iskoraci u segment razvoja ‘biciklizma’, trail run and trek-a” i jahanja, a sve u poveznici sa dodatnim sadržajima kao što su zdravstveni turizam, seoski i kulturni turizam (Tematski park “Petica”, kulturna manifestacija “Bučijada” i druge manifestacije), te gastro i eno turizam.

Međutim, za današnje potrebe tržišta ove “soft” (meke) aktivnosti u prirodi potrebno je upotpuniti novim inovativnim proizvodima kojih još nema u Gradu Ivanić-Gradu, a važni su za produljenje sezone, povećanje broja turista i općenito proširenje turističke ponude. Jedan od takvih inovativnih proizvoda trebao bi se realizirati projektom Tematskog parka/Muzeja naftnog rudarstva Petica, daljnjim razvojem medicinskog/zdravstvenog turizma u okviru lječilišta “Naftalan” kao i jačanjem ponude seoskih domaćinstava i OPG-ova te razvojem potrebne infrastrukture (biciklističke, trail/trek staze u kombinaciji sa bučinim i vinskim cestama).

Turistička ponuda grada Ivanić-Grada može se proširiti i ponudom drugih lokaliteta u neposrednoj blizini kao i u Zagrebačkoj županiji kroz proizvod 'integriranog kulturnog i turizma u prirodi, pa se tako turistima u gradu Ivanić-Gradu može ponuditi „touring” i „tematske ture po gradu i široj regiji koje bi se uz kulturne sadržaje mogli upotpuniti i sportsko-rekreativnim sadržajima te gastro-eno ponudom seoskih gazdinstava. Takva ponuda doprinijela bi proširenju turističke ponude u smislu povezivanja kulturnih atrakcija i sadržaja sa svim ostalim turističkim proizvodima. Ovdje se mogu uključiti događanja i festivali, čije unapređivanje i usklađivanje s potrebama ciljnih potrošačkih segmenata predstavlja važan segment kulturne ponude grada Ivanić-Grada.

Proizvodni portfelj Ivanić-Grada prema sezonama poslovanja moguće je sagledati na sljedeći način:

Ljetna sezona	<ul style="list-style-type: none"> - Odmor u prirodi - Soft avanturizam i sport - Aktivan/pustolovni turizam - Ture i „touring”; događanja, festivali i manifestacije - Kulturni turizam (edukacija, ljetne škole i kampovi)
Pred i post sezona	<ul style="list-style-type: none"> - Sportske pripreme - Poslovni/kongresni turizam - Aktivan/pustolovni turizam (trail i trek utrke, biciklizam...) - Ture i „touring”; događanja, festivali i manifestacije - Gastro i eno turizam

Također, razvojem inovativnih turističkih proizvoda poput Tematskog parka/Muzeja naftnog rudarstva Petica namijenjenog „novom turistu”, Ivanić-Grad će proširiti svoju ponudu posebnom turističkom atrakcijom. Time će privući nove ciljne potrošače, produljiti sezonu s dva mjeseca na barem osam do deset mjeseci i doprinijeti daljnjem kreativnom razvoju novih oblika turističkih proizvoda Grada Ivanić-Grada kao i cijele Zagrebačke županije.

Dodatno, manifestacija „Bučijada” kao gospodarsko-gastronomska manifestacija može se nadopuniti sa sportskim sadržajima te promovirati kao integrirani proizvod za sve uzraste. Budući da je potražnja za biciklističkim i trail i trek utrkama u znatnom porastu, ovaj se sajam može povezati i sa biciklističkom ili trail utrkom „Buča trail i trek” koja bi privukla veliki broj posjetitelja ne samo iz Zagreba već i iz cijele Hrvatske naročito ukoliko je sama dio neke već poznatije trail i trekking lige koja će osigurati bolju promociju i veću vidljivost. Staza bi mogla voditi na relaciji Grabersko brdo-Petice-Šumećani.

U Hrvatskoj trenutno djeluje nekoliko trail & trekking liga od kojih su najpoznatije Outdoor Trail & Trekking liga, <http://www.outdoor.hr/trekking-liga>; Istra outdoor <http://www.istria-trails.com/hr/manifestacije>, Kvarner trails, <http://www.kvarnertrails.com/> te među novijima Slavonsko-baranjska trail & trekking liga Žuti šešir, <http://srk-zuti-sesir.hr/trail.html> Manji gradovi koji su se smjestili na godišnju kartu trail i trek trkača su Papuk trail i trek, Crazy Hill (Ludbreg), Vine trail u Istri i mnogi drugi, a broj svakim danom sve više raste te je potrebno pronaći nišu koju u slučaju Ivanić-Grada pruža „Bučijada”.

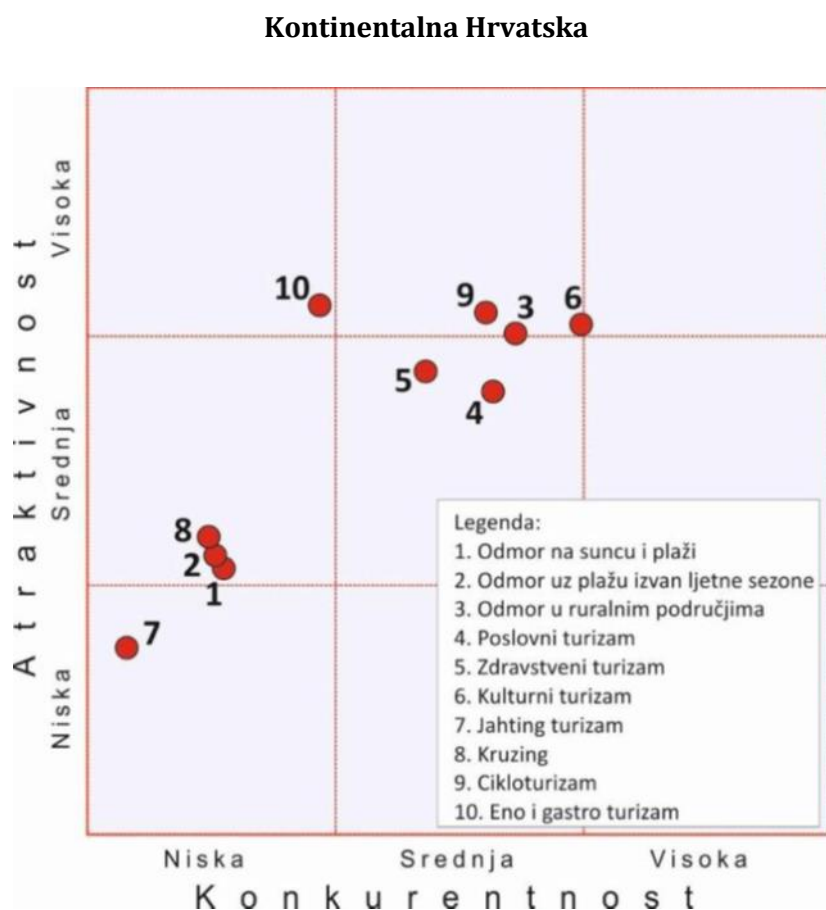
U sklopu manifestacije, potrebno je sljedeće:

- podići promociju na nacionalni, prekogranični i međunarodni nivo,
- povezati turistički segment sa gastro i eko kroz veće i sustavnije uključivanje i promociju OPG-ova,
- razviti brend manifestacije kao i samih bučinih proizvoda,
- povezati manifestaciju sa outdoor aktivnostima (utrke, biciklijada) i/ili sportskim pripremama,
- povećati broj prodajnih štandova sa autentičnim proizvodima,
- osigurati edukativne i druge sadržaje za stručnjake i šire građanstvo,
- omogućiti bolju promocija lokalnih proizvoda (hrana, piće) a ne samo suvenira.

5.3. Analiza konkurencije

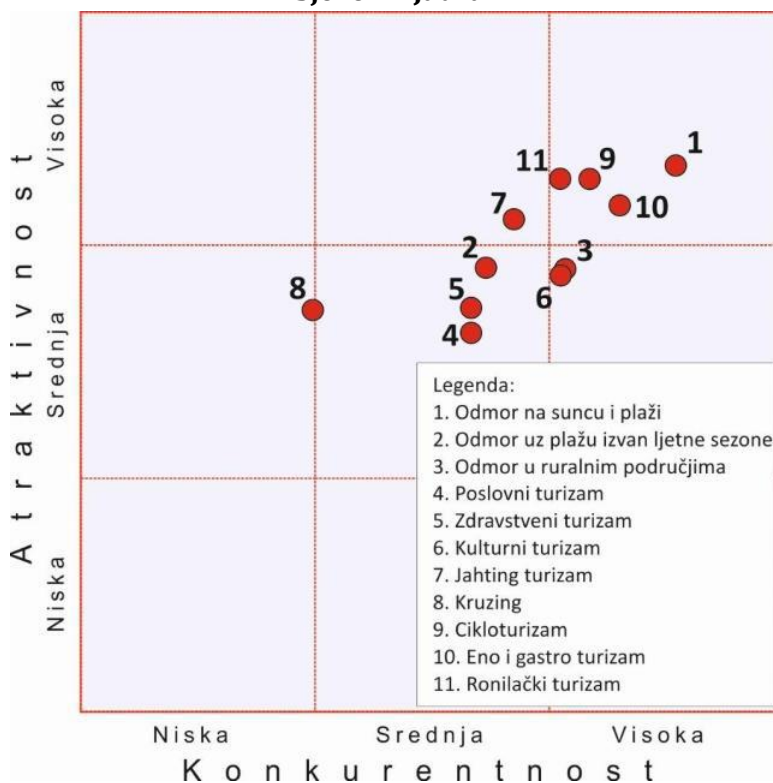
Prema slikama iz Strategije razvoja turizma RH 2020, u domeni kontinentalnog turizma u koji ulazi turizam grada Ivanić-Grada, nema niti jednog turističkog proizvoda koji bi ušao u kategoriju visoke atraktivnosti/konkurentnosti. Najatraktivnija i najkonkurentnija ponuda je upravo u domeni **kulturnog turizma** (točka 6) koji je na granici visoke atraktivnosti/konkurentnosti. Slijede ciklo (9) a tu bi dodali aktivni turizam u prirodi (*outdoor*) i ruralni turizam (3) koji su u kategoriji visoke atraktivnosti/ srednje konkurentnosti te eno i gastro turizam (10) koji su visoko atraktivni ali zbog niske konkurentnosti ne dostižu neke od konkurentnih destinacija kao što su Međimurje ili Zagorje odnosno ako govorimo o najkonkurentnijim destinacijama u ovoj kategoriji – Istru. Srednje atraktivni/konkurentni su zdravstveni i poslovni turizam, dok ostale kategorije nisu relevantne za grad Ivanić-Grad.

Slike: Tržišna spremnost izabranih turističkih proizvodnih grupa/proizvoda hrvatske prema makroregijama

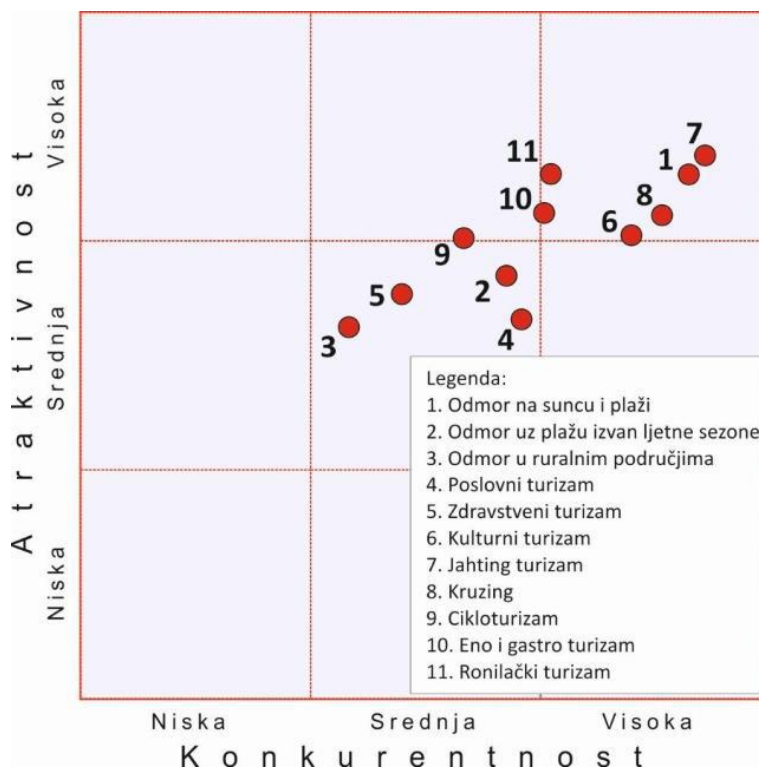

Usporedba s drugim dijelovima Hrvatske

Sjeverni Jadran

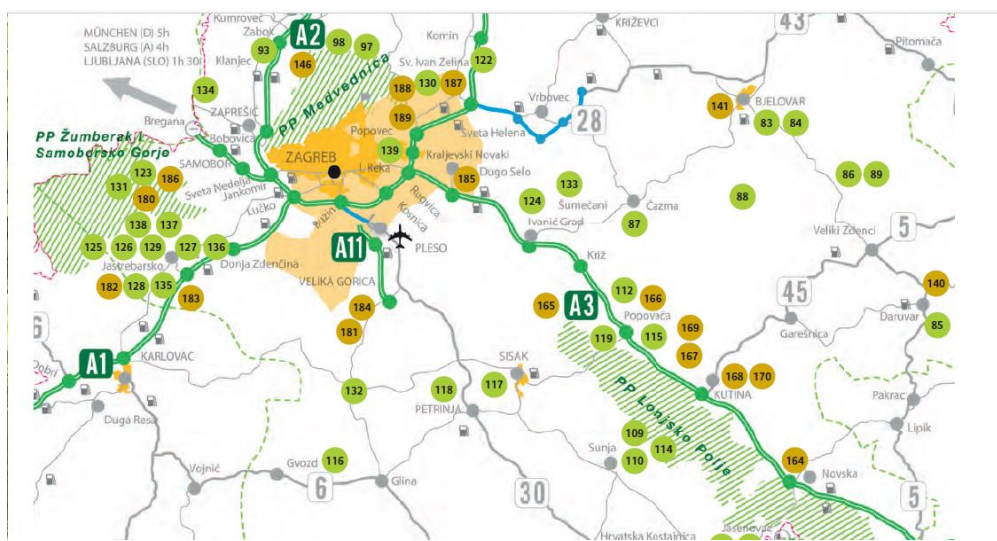

Južni Jadran

Izvor: Strategija razvoja turizma RH 2020, str. 17

Prema Katalogu ruralnog turizma također se može uočiti dinamika turističke ponude koja se uglavnom može naći na području PP Žumberak i Samoborskog gorja te Zagreba. Manja je ponuda u području Ivanić-Grada koji zbog blizine Zagrebu stoga ima i prednosti, ali i nedostatke u smislu konkuriranja već prepoznatljivim sadržajima.

Izvor: Nacionalni katalog, Ruralni turizam Republike Hrvatske, Ministarstvo turizma, Hrvatska gospodarska komora, travanj 2015

Konkurentno područje također predstavlja obližnja Slovenija kako u domeni zdravstvenog tako i aktivnog turizma u prirodi, ali i potencijalno ciljano tržište. Međimurje je također prepoznatljivo kao destinacija za seoski i cikloturizam, a sve se više razvija i turizam Slavonije u sektorima kulturnog turizma (Vučedol i Vukovar), aktivnog turizma u prirodi (Kopački rit) te seoskog i gastro/eno turizma (Baranja, Erdut). Upravo zato je u gradu Ivanić-Gradu potrebno dalje razvijati cjelovitu ponudu koja će konkurirati ovim lokalitetima kroz povezivanje kulturne i prirodne baštine, jačom promocijom zdravstvenog, ali i seoskog turizma, unaprjeđivanjem sportske i turističke infrastrukture te realizacijom projekta „Petica“.

Kako se navodi u Nacionalnom katalogu za Ruralni turizam, „razvoj cjelovite turističke ponude koja promovira komplementarnost turističkih potencijala obale i kontinentalnih krajeva Hrvatske

te bogatstvo i raznolikost kulturno-povijesne i prirodne baštinenjezina prostora, poluga je za stvaranje raznovrsnije, sadržajnije i kvalitetnije integralne turističke ponude ruralnog prostora na koji otpada 92 posto teritorija Republike Hrvatske i na kojem živi oko 40 posto njezina pučanstva“⁷⁶.

U nastavku predstavljamo nekoliko komplementarnih lokaliteta sa primjerima dobre prakse.

⁷⁶Nacionalni katalog, Ruralni turizam Republike Hrvatske, Ministarstvo turizma, Hrvatska gospodarska komora, travanj 2015, str. 5

6. Primjeri dobre prakse

6.1. Lička seljačka tržnica

Jedan od odličnih primjera povezivanja poljoprivrede i turizma te svakako pravog modela je primjer Lokalne akcijske grupe Lika (LAG koji nastupaju u turističkim središtima kroz brend Lička seljačka tržnica⁷⁷). Ovim su brendom spojili poljoprivredu i turizam, osnovali prvi turistički klaster u Lici pod nazivom Klaster Lika Destination, regionalnu oznaku kvalitete – Lika Quality, educiraju i povezuju sve male proizvođače te su pokrenuli proces zaštite autohtonih proizvoda na EU tržištu. Cilj ovog projekta kako se navodi na portalu je uključiti što veći broj registriranih proizvođača hrane, pića i suvenira s ličkog područja u projekt Ličke seljačke tržnice te im osigurati prodajne kanale koje do sada nisu imali. Bitno im je razvijati i proizvodnju hrane te tradicionalnih suvenira, što provode kroz petogodišnji projekt integralnog gospodarskog razvoja nazvanog INTEGRA Lika 2020⁷⁸.

6.2. Primjer dobre prakse aktivnog turizma u prirodi – outdoor turizam

6.2.1. Istra Bike & Outdoor DMC

Jedan od najboljih primjera destinacije koja je prepoznala potencijale aktivnog turizma u prirodi i outdoor turizmu je svakako Istra. U Istri djeluje firma za destinacijski menadžment Istra Bike & Outdoor DMC (Destination management company) koja je usmjerena upravo na outdoor turizam – od cikloturizma do trail i trek trčanja, slobodnog penjanja, kajakarenja i drugih aktivnosti u prirodi. Istra Bike & Outdoor osmišljen je u svrhu razvoja i promocije aktivnog odmora na području istarskog poluotoka. Prema njihovim navodima, aktivni turizam, posebice biciklizam, aktivnost je koja može povećati turistički promet u pred i postsezoni. U svrhu razvoja cikloturizma u Istri pokrenuta je i web-stranica Istra Bike, a iskustvo u domeni cikloturizma prenijeli su na projekt Istra Trails. Kako navode, “trekking, pješačenje, planinarenje i trail danas su jedni od najviše rastućih oblika aktivnog turizma”⁷⁹. U sklopu projekta Istra Trekking and Walking, realiziran je njegov prvi dio te je uređeno 30-tak pješačkih i trekking staza na području Buzeta, Kaštelira, središnje Istre i Buja, a u oba se ova segmenta turističke ponude Istre i dalje planira aktivno ulagati⁸⁰.

6.2.2. Panamura Adventure Race

Panamura Adventure Race, odnosno #Panamura je brdsko-biciklistička (MTB) utrka od preko 76 kilometara kroz Međimurje namijenjena rekreativcima i profesionalcima. Organizira ju Međimurski biciklistički klub Mura uz Turističku zajednicu Međimurja. Kako navode organizatori utrke „Panamura nije samo utrka već i ulaganje u budućnost i turizam“.

Prema navodima portala, Međimurje već godinama slovi kao županija i lokacija s najviše ulaganja u cikloturizam, od razvoja hotelskog smještaja, privatnog i apartmanskog, sve do trasiranja i razvoja staza, puteva i biciklističkih cesta. Ulaganjem u cikloturizam Međimurje

⁷⁷<http://hrturizam.hr/upravljanje-turistickom-destinacijom-primjer-dobre-prakse/>

⁷⁸<http://www.agrobiz.hr/agrovijesti/liko-quality-i-lag-liko-uspjesno-povezuju-poljoprivredu-i-turizam-6753>

⁷⁹<http://www.regionalexpress.hr/site/more/osmishljen-istra-outdoor-za-aktivan-odmor-u-istri>

⁸⁰ibid

tako postaje zanimljiva destinacija za tranzitne turiste prema Jadranu, a ujedno i privlačinove goste i daje novi sadržaj. Biciklijade, biciklistički maratoni, staze i događaji samo su dio infrastrukture i sadržaja koje svaki cikloturist traži⁸¹. U okviru Panamure, osim klasičnih brdskih biciklista, natjecat će se i e-Bike biciklisti na biciklima tipa „pedalec”. Kako se navodi na portalu, e-bike tipovi bicikala, kao i turizam orijentiran na takav tip vozila na mala vrata ulazi na turističko tržište Europe, ali zasigurno će biti važan faktor u odabiru destinacije budućih cikloturista⁸².

6.3. Energetski održivi gradić u Italiji

Još jedan primjer dobre prakse je mali talijanski gradić Varese Ligure u provinciji La Spezia koji je postao održiva turistička destinacija poznata po svojoj ekološkoj proizvodnji, u potpunosti temeljenoj na održivim izvorima energije. Gradić se je 1980.-ih našao na samom rubu zbog propasti industrije, što je rezultiralo drastičnim smanjenjem broja stanovnika. U tom su se trenutku gradske vlasti odlučile na rehabilitaciju poljoprivrednog sektora i zaštitu okoliša, te su 90-ih godina stvorile drugačiji obrazovni sustav, koji je pomogao izgradnji zajednice kako djece, tako i odraslih, s dugoročnim održivim vrijednostima u budućnosti. Trenutno, 108 organskih farmi s čak 98% svojih proizvoda opskrbljuje grad. Za lokalnu proizvodnju energije grad upotrebljava OIE temeljem čega je, od kasnih 1990.-ih otvoreno 140 novih radnih mjesta. Turizam se povećao za čak 500%, kao i godišnji prihod od poreza na 514.000 dolara, što je dokaz koliko su energija i održiva poljoprivreda isplative⁸³.

⁸¹Ibid

⁸²Ibid

⁸³<http://www.odrzivi.turizam.hr/default.aspx?id=3360>

7. GLOBALNI RAZVOJNI PRAVCI

7.1. Usklađivanje sa drugim strategijama i planovima

Strategija razvoja turizma Grada Ivanić-Grada 2020 u skladu je sa sljedećim relevantnim strategijama na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini:

- Nacionalni strateški dokumenti:
 - Sporazum o partnerstvu - usvojen u listopadu 2014. godine,
 - Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ - usvojen u prosincu 2014. godine,
 - Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ - usvojen u prosincu 2014. godine.
- Program ruralnog razvoja za 2014.-2020.
- Programi teritorijalne suradnje (Program transnacionalne suradnje Središnja Europa 2014. – 2020. , Programi prekogranične suradnje)
- Nacionalne sektorske strategije, npr. Strategija razvoja turizma RH do 2020.

Ova je Strategija također u skladu sa **radnom verzijom Strategije turističkog razvoja Zagrebačke županije** koja navodi sljedeće preporuke za razvoj kontinentalnog turizma, a koji su u skladu sa razvojnim pravcima grada Ivanić-Grada:

- općenito unapređenje kvalitete ugostiteljske i smještajne ponude, kroz ponudu različitih usluga i povećanje standarda poslovanja;
- stvaranje prepoznatljivog turističkog proizvoda;
- naglasak na razvoju turističkih agencija s receptivnim obilježjem poslovanja kroz oblikovanje kvalitetnih novih turističkih proizvoda i njihovo plasiranje na turističko tržište i poslovno povezivanje s inozemnim agencijama i drugim poslovnim partnerima.
- prostorno i oblikovno uklapanje novih građevina u oblike tradicionalne gradnje lokalnog ambijenta uz korištenje resursa etnološke i kulturne baštine;
- osiguranje prostora za nove i atraktivne turističko-rekreacijske sadržaje, kao što su golf igrališta i sadržaji bitne za razvoj selektivnih vrsta turizma (rafting, jahanje, biciklizam, zmajarenje, lov, ribolov, planinarenje i sl.).

Strategija je također u skladu sa **Strategijom ekonomskog razvoja** Grada Ivanić-Grada za razdoblje 2014.-2020., naročito vezano strateške smjernice odnosno glavne grupe pokretača od kojih navodimo između ostalih dva koja su direktno povezana sa razvojem turizma:

- **Razvoj kulturnih djelatnosti i obrazovanja**

„U okviru razvoja kulturnih djelatnosti i obrazovanja planira se razvoj i javno-privatna ulaganja (Grad i privatni poduzetnici) u sektoru kulturnih djelatnosti. Izgradnja infrastrukture (sveučilišni kampus) za privlačenje domaćih i međunarodnih istraživačkih organizacija i ustanova iz područja visokog obrazovanja na područje Grada ovom se strategijom postavlja kao jedan od strateških prioriteta. Osim obrazovne infrastrukture, ova strategija predviđa razvoj infrastrukture za kulturne i kreativne te sportske djelatnosti, kao pokretača ekonomskog razvoja i stvaranja

kvalitetnih radnih mjesta⁸⁴.

- **Razvoj ponude zdravstvenih usluga i zdravstvenog turizma**

„Razvoj ponude zdravstvenih usluga i zdravstvenog turizma predstavlja također jedan od pokretača ekonomskog razvoja Grada. Zdravstvena ustanova Naftalan, u vlasništvu Zagrebačke županije planira svoj razvoj i značajne investicije u proširenje kapaciteta i ponude medicinskih usluga i usluga medicinskog turizma.

Grad će poticati ulaganja privatnih poduzetnika u manja lječilišta (klinike) i rehabilitacijske centre koji bi se uključili u klaster medicinskog turizma kojem će Naftalan biti okosnica. Uz zdravstvene i lječilišne kapacitete, ovom se strategijom predviđa razvoj hotelsko-turističke ponude, odnosno ulaganja u manje hotelske, smještajne i ugostiteljske kapacitete⁸⁵.

Strategija je također u skladu sa radnom verzijom **Strategije razvoja Grada Ivanić-Grada 2013.-2020.**⁸⁶ naročito **Strateškim ciljem 1: Povećanje gospodarske aktivnosti Ivanić-Grada**; 1P3 Poticanje razvoja turizma; 1P3-M1 Razvoj turističke, javne i potporne infrastrukture i 1P3-M3 Unaprjeđenje ukupne turističke ponude grada.

7.2. Korištenje EU fondova i drugih izvora financiranja

Prema ovoj tablici, baza projekata u okviru ove Strategije trenutno uključuje 11 projekata. No, u programskom razdoblju, očekuje se predlaganje i novih projektnih ideja kroz pozive za projektne ideje i dodatne edukativne radionice za pripremu projektnih koncepata i prijava. Navedeni projekti Strategije su na radionicama i kroz dodatne razgovore definirani kao vrlo važni za razvoj područja. Budući da su neke mjere i projekti na razini ideje, trebat će u narednom periodu dalje raditi na njihovom razvijanju, razradi proračuna, planiranju izvora financiranja i detaljnom planiranju ostalih parametara. U ovom trenutku, na temelju studija i projektne dokumentacije koja je već pripremljena može se dati okvirna vrijednost investicije za većinu projekata. To se u prvom redu odnosi na projekte koji su spremni za realizaciju, odnosno koji su usklađeni sa strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama Strategije, imaju spremnu dokumentaciju, u skladu su s prostorno-planskom dokumentacijom i imaju riješene imovinsko – pravne odnose i slično.

7.2.1. Mogući izvori financiranja:

- sredstva proračuna Grada Ivanić-Grada,
- sredstva proračuna Zagrebačke županije,
- sredstva državnog proračuna, odnosno resornih ministarstava i fondova (Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti te drugi fondovi),
- HEP ESCO model financiranja projekata energetske učinkovitosti,
- sredstva Europskih strukturnih i investicijskih fondova i Programa Unije,
- sredstva domaćih i međunarodnih financijskih institucija – domaće financijske institucije, Hrvatska banka za obnovu i razvoj, Svjetska banka, Europska banka za

⁸⁴T&MC Group, Strategija ekonomskog razvoja grada Ivanić-Grada za razdoblje 2014-2020, prosinac 2014. god., str. 41

⁸⁵ibid, str. 42

⁸⁶Radna verzija Strategije razvoja grada Ivanić-Grada 2013-2020, travanj 2013. god. Strategija nije dovršena niti usvojena.

obnovu i razvoj, Europska investicijska banka,

- sredstva iz privatnih izvora naročito za realizaciju projekta Muzej naftnog rudarstva kao ambijentalni industrijsko-tehnološki tematski park koji se može obnoviti jedino kroz model javno-privatnog partnerstva.

7.2.2. Javni pozivi najavljeni u okviru ESF programa za 2017 godinu od interesa za Grad Ivanić-Grad:

- **Ministarstvo kulture** planira provedbu poziva za dva programa: „**Umjetnost i kultura za mlade**“ i „**Umjetnost i kultura 54+**“ – prvi s ciljem bolje socijalne uključenosti mladih (15-25 godina), posebno mladih u nepovoljnom položaju, kroz veće sudjelovanje u umjetničkim i kulturnim aktivnostima i sadržajima; i drugi s ciljem socijalnog uključivanja i unaprjeđenja kvalitete života umirovljenih osoba, starijih osoba te nezaposlenih preko 54 godine starosti kroz sudjelovanje u kulturnim i umjetničkim aktivnostima.
- Planira se i javni poziv za **Razvoj društveno-kulturnih centara** koji se kroz prilagodbu modela upravljanja mogu razviti i kao centri turističke ponude.
- **Ministarstvo turizma** najavljuje objavu tri poziva na dostavu projektnih prijedloga u ukupnom iznosu od 90.000.000,00 HRK u lipnju 2016. godine, u okviru operacije „**Poboljšanje pristupa ranjivih skupina tržištu rada u sektoru turizma i ugostiteljstva**“. Minimalni iznos po projektu je 500.000 kuna, dok je maksimalni 2.000.000 kuna. Projekti koji će se provoditi kroz ove pozive pridonijet će socijalnoj uključenosti i integraciji ranjivih skupina na tržište rada u sektoru turizma i ugostiteljstva koristeći načela inovativnog pristupa pri rješavanju njihovih društvenih potreba. Društvene inovacije mogu uključivati osmišljavanje i pružanje novih usluga, prilagođene metode ili pristup ranjivoj skupini (usluge, metode i pristup rađenih po mjeri i prilagođenih lokalnim prilikama), sudjelovanje različitih dionika kao i stvaranje novih rješenja zajedno s korisnicima, a ne za njih.
- Unutar tematske cjeline „**Socijalna uključenost**“ najavljena je i operacija „**Socijalno poduzetništvo – faza 1**“. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava time je najavilo otvoreni poziv ukupne vrijednosti 26.010.000 kuna kojim će se unaprijediti znanja i vještina zaposlenika društvenih poduzeća, uključiti nezaposlene, dugotrajno nezaposlene i ostale ranjive skupine na tržište rada kroz društveno poduzetništvo, potaknuti razvoj novih poslovnih ideja, proizvoda ili usluga društvenih poduzeća i informirati javnost o društvenom poduzetništvu. Uz to, predstavljen je i program dodjele državnih potpora za razvoj društvenog poduzetništva. Neke se od ovih aktivnosti mogu uklopiti u domenu turizma kao dodana vrijednost.
- Treća tematska cjelina, pod nazivom „**Obrazovanje**“, doprinosi procesu unaprjeđenja odgojno-obrazovnog sustava s ciljem poboljšanja njegove kvalitete te usklađivanja s potrebama tržišta rada. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta predstavilo je 7 planiranih poziva u 2016. godini: (1) Provedba HKO-a na razini visokog obrazovanja (10.II.1), (2) Internacionalizacija visokog obrazovanja – razvoj studijskih programa na stranim jezicima u prioritetnim područjima i združenih studija (10.II.1), (3) Uspostava stručne potpore inkluzivnom obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju – pomoćnici u nastavi (10.III.1), (4) Programska, stručna i financijska potpora obrazovanju učenika

pripadnika romske nacionalne manjine (10.III.1), (5) Poticanje rada s darovitom djecom i učenicima na predtercijarnoj razini (10.III.2), (6) Unapređenje pismenosti u svrhu promocije cjeloživotnog učenja (10.III.2), (7) Podrška obrazovanju odraslih polaznika uključivanjem u prioritetne programe obrazovanja, usmjerene unapređenju vještina i kompetencija polaznika u svrhu povećanja zapošljivosti (10.III.3).

7.2.3. Program Ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. Mjera 19 leader (CLLD), Podmjera 19.2. Provedba operacija unutar CLLD strategije

- **Korisnici:** Nositelji projekta sa područja LAG-a (koji su podnijeli zahtjev LAG-u) i odabrani LAG-ovi unutar podmjere 19.2.
- **Prihvatljivi troškovi:** Projekti koji su u skladu sa lokalnom razvojnom strategijom i Programom ruralnog razvoja.
- **Potpore:** Intenzitet potpore za pojedini projekt će ovisiti o intenzitetu potpore za svaku pojedinu mjeru/podmjeru/operaciju iz Programa ruralnog razvoja (mogućnost povećanja do 20% temeljem odluke lokalne akcijske grupe prikazane u lokalnoj razvojnoj strategiji). Najviši iznos potpore je do 3.000.000 EUR-a po odabranoj lokalnoj akcijskoj grupi

7.2.4. Programi teritorijalne suradnje u okviru ESI

7.2.4.1. Prekogranična suradnja

Kroz jačanje prekogranične suradnje u pograničnim područjima pridonosi se sveukupnom razvoju teritorijalne suradnje, povećanju međunarodne konkurentnosti hrvatskih pograničnih regija, smanjenju društvene i gospodarske nejednakosti među hrvatskim regijama i ujednačavanju njihova razvoja. Iz ovih programa izdvajamo program od relevantnosti za ovo područje:

(a) Program prekogranične suradnje INTERREG V-A Slovenija - Hrvatska 2014.-2020⁸⁷.

Program prekogranične suradnje Slovenija – Hrvatska 2014.-2020. nastavak je suradnje dviju država, odnosno pograničnih regija iz prethodnog programskog razdoblja, osnaživanja postojećih i izgradnje novih partnerstva, nadogradnje postignutih rezultata i daljnje razmjene iskustava između dviju država. U listopadu 2012. godine osnovana je Radna skupina za programiranje koja je započela s dogovorima oko uspostave upravljačke strukture budućeg programa i s radom na pripremi ključnog programskog dokumenta (programa suradnje). Program suradnje odobren je od strane Europske komisije 30. rujna 2015. godine.

7.2.4.2. Transnacionalna suradnja

Kroz jačanje transnacionalne i međuregionalne suradnje pridonosi se sveukupnom razvoju

⁸⁷<http://www.strukturnifondovi.hr/prekograncna-suradnja>

teritorijalne suradnje, povećanju međunarodne konkurentnosti hrvatskih regija, smanjenju društvene i gospodarske nejednakosti među hrvatskim regijama i ujednačavanju njihova razvoja. Ovdje izdvajamo:

(a) INTERREG Središnja Europa

Program transnacionalne suradnje INTERREG Središnja Europa 2014.-2020. Program transnacionalne suradnje Središnja Europa u teritorijalnom smislu obuhvaća 9 država članica Europske unije (Austrija, Češka, Hrvatska, Mađarska, Poljska, Slovenija i Slovačka cijelim teritorijem sudjeluju u Programu, dok Njemačka i Italija sudjeluju samo dijelom svojih regija). Upravljačko tijelo Programa je Grad Beč, Austrija. Program je odobren od strane Europske komisije 16. prosinca 2014. godine.

7.2.4.3. Međuregionalna suradnja

Pristupanjem u Europsku uniju Republici Hrvatskoj se otvorila mogućnost sudjelovanja i u trećem dijelu europske teritorijalne suradnje – i to u sljedećim programima međuregionalne suradnje: ESPON, INTERACT III, INTERREG VC i URBACT.

7.2.4.4. INTERREG VC 2014.-2020.

(a) INTERREG EUROPA

Promiče razmjenu iskustava o tematskim ciljevima među partnerima diljem Unije kroz identifikaciju i širenje dobre prakse s ciljem njezinog prijenosa prvenstveno na Operativne programe u okviru ulaganja za rast i radna mjesta, ali i programima u okviru europske teritorijalne suradnje. To će biti učinjeno kroz podršku i olakšanje učenja politika, dijeljenjem znanja i prijenosom dobre prakse između regionalnih i lokalnih tijela te drugih aktera regionalne važnosti. Program pokriva cijeli teritorij Europske unije, Norvešku i Švicarsku. Program je sufinanciran od strane Europskog fonda za regionalni razvoj s proračunom od 359.000.000,00 EUR za razdoblje 2014. – 2020 a financiranja projekte u domeni istraživanja i inovacija; MSP-a; ekonomije s malom razinom ugljika i okolišne i resursne učinkovitosti.

(b) URBACT 2014.-2020.

Program URBACT namijenjen je razmjeni iskustava gradova u izradi razvojnih strateških dokumenata kao i povezivanju s nacionalnim prioritetima i strategijama.

Strateške smjernice razvoja turizma Grada Ivanić-Grada do 2020.

Fotografija: Grad Ivanić-Grad, Turistička zajednica Grada Ivanić-Grada

8. SWOT ANALIZA

Na radionicama sa ključnim predstavnicima Grada Ivanić-Grada, razrađena je SWOT analiza prema pojedinim oblicima turizma i to kulturni, eko/seoski, zdravstveni, turizam u prirodi/aktivni.

KULTURNI TURIZAM

<p style="text-align: center;"><u>SNAGE:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• bogata kulturno povijesna i prirodna baština – muzej u zametku,• etno sadržaji, povijesne građevine, poznati građani kroz povijest,• tradicija sporta, tradicija školstva, stara jezgra i tvrđa,• aktualno stvaralaštvo u znanosti, umjetnosti, športu,• tradicijska gastronomija i enologija (škrlet),• postojanje udruga civilnog društva s radom na području kulture,• dobra prometna povezanost,• postojeće manifestacije (Bučijada, Dani Grada),• kulturna događanja u pučkom otvorenom učilištu (izložbe predstave, promocija knjige).	<p style="text-align: center;"><u>SLABOSTI:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• nefunkcioniranje kina,• nepostojanje institucije za brigu o kulturno-povijesnoj baštini,• nedostatak promidžbenih materijala,• problem održavanja arhitektonske baštine (stari Ivanić, tradicijska arhitektura, parkovi...),• nedostatak strategije razvoja i komunikacije između subjekata,• nedovoljna informiranost šireg građanstva,• financiranje,• neuređena stara gradska jezgra i gradski trg,• suradnja na razini jedinica lokalne samouprave.
<p style="text-align: center;"><u>PRILIKE:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• tematski park/Muzej naftnog rudarstva „Petica“, specifičnost kulturne ponude,• gradski muzej suvremenog tipa – komunikacija na više razina,• korištenje blizine Zagreba (više posjetitelja),• velik broj živućih svjedoka (zaposlenici INA d.d.),• edukativni, dinamični i interaktivni sadržaj,• muzej sporta,• povezana prezentacija različitih sadržaja,	<p style="text-align: center;"><u>PRIJETNJE:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• parcijalno rješavanje problema (bez vizije jedinstvene strategije),• preuranjenost u postupcima,• priprema potrebne dokumentacije - konzervatori,• rušenje objekata tradicijske arhitekture,• nedovoljno kvalitetno prezentiranje potencijala u izradi projekata,• nedostatak financija za održavanje (bar) postojećeg stanja kulturno – povijesne baštine,• zapuštenost i loš izgled spomenika kulture,

<ul style="list-style-type: none"> • umrežavanje svih turistički zanimljivih sadržaja i subjekata, • uključivanje školskog sustava u kulturna događanja, • pomoć grada, županije u postupku obnove kulturno –povijesnih i tradicijskih građevina. 	<ul style="list-style-type: none"> • DPU – ukidanje ?.
--	---

EKO/SEOSKI TURIZAM

<u>SNAGE:</u>	<u>SLABOSTI:</u>
<ul style="list-style-type: none"> • očuvanost prirode (šuma Marča), • raznovrsnost krajolika, • prirodna očuvanost i potencijali, • vinogradsko područje, • poljoprivredna proizvodnja – velik broj OPG-ova, vinari • raznovrsnost ruralne ponude (ratarstvo, voćarstvo, pčelarstvo..), proizvodi OPG-ova, • sačuvana ruralna infrastruktura (seoska domaćinstva nisu napuštena), • tradicija – materijalna i nematerijalna kulturna baština, • bučijada, • primjer dobro vođenog seoskog gospodarstva Kezele, • ekološka proizvodnja, • udruga Brenta i manifestacije. 	<ul style="list-style-type: none"> • premalo evidentiranih i zaštićenih turistički zanimljivih ruralnih cjelina, • slaba turistička infrastruktura – pješačke staze, biciklističke i poučne staze, • neiskorištenost ruralnih potencijala (OPG, krajnji proizvodi), • prostorni plan (nije dovoljno zaštićen prostor koji se koristi za ovu vrstu turizma), • nepoduzetnost vlasnika seoskih domaćinstava, • edukacija o mogućnostima plasmana proizvoda, • manjak spremnosti na promjene i prilagodbe tržištu, • lokalno stanovništvo ruralnih predjela nedovoljno informirano o mogućnostima razvoja turizma, • nedostatak kapaciteta ruralnih gospodarstava, • manjak ekološke proizvodnje, • nedovoljna iskorištenost EU fondova, • uvrštavanje eko turizma u strategiju grada.
<u>PRILIKE:</u>	<u>PRIJETNJE:</u>
<ul style="list-style-type: none"> • direktan izvoz krajnjih eko proizvoda kroz turističku ponudu (Naftalan, lovci, hotel Sport, Kezele), 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatak poticaja za razvoj eko i ruralnog turizma, • nepostojanje cjelokupnog planskog pristupa razvoju,

<ul style="list-style-type: none"> • razvojna agencija Ivanić-Grada – iskorištavanje mogućnosti edukacija svih kapaciteta (mogućnosti financiranja i plasmana proizvoda), • lovstvo, planinarenje, biciklizam, • povezivanje eko ruralnog turizma sa zdravstvenim i sportsko – rekreativnim, • promocija na međunarodnom tržištu -udruživanje zbog zajedničke promocije, • Naftni muzej u koordinaciji s eko – etno turizmom, • biciklističke staze, • blizina grada Zagreba, • vinske ceste –povezana promocija lokalnih vinara i ugostitelja, • uključenje u širu ponudu županije, • Moslavina kao regija – povezivanje, LAG, • adrenalinski park uz naftna polja, • održivi razvoj – suživot industrijske baštine i prirode (ekologija) – dokaz da je moguće, • Lonjsko polje, • ekološki pristup prirodi – poučne staze. 	<ul style="list-style-type: none"> • percepcija šire javnosti o naftnom usmjerenju Ivanić-Grada (nafta nije eko), • državna lovišta na području grada, • autentični proizvodi vs. masovna proizvodnja.
--	---

ZDRAVSTVENI TURIZAM

<p style="text-align: center;"><u>SNAGE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • razvijeni seoski turizam, • okoliš, • medicinski dokazana ljekovitost naftalana, • Naftalan, • termomineralna voda, • jedinstvenost, specifičnost, ljekovitost naftalana u Europi, 	<p style="text-align: center;"><u>SLABOSTI:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • inertnost ljudskog kadra (dodatne propozicije za turiste – turistički paketi, vodstva, događaji), • nedostatak aktivnosti u slobodno vrijeme, • nedorečen status i funkcija etno čardaka, • nemogućnost financiranja razvojnih projekata iz drugih izvora (inercija vlasnika i rukovodstva),
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • ugovor s HZZO, • ljudski resursi (stručnost), • izvor ljevakovite nafte postoji, • kvaliteta usluge, • prometna povezanost. 	<ul style="list-style-type: none"> • manjak dodatnih sadržaja (bazeni, fitness, šetnica, rent a car, sportski sadržaji), • nedovoljan interes za bavljenje turizmom, • vlasnička struktura (politika), • nedostatak sredstava za marketing, • zdravstveni turizam nije uvršten u Strategiju razvoja turizma u Hrvatskoj, • nedovoljna iskorištenost specifičnosti ponude (naftalan = jedinstven), • kvaliteta smještaja, • nemogućnost financiranja iz EU fondova, • manjak ljudskog kadra za informiranje o vanpansionskoj ponudi i organiziranje turistički atraktivnih sadržaja, • manjak vanpansionske ponude u gradu.
<p style="text-align: center;"><u>PRILIKE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • daljnji razvoj preparata na bazi naftalana, • blizina grada Zagreba, • realizacija razvojnih projekata, • veća povezanost i koordinacija u turističkoj ponudi kontinentalne Hrvatske, • rastuće tržište zdravstvenog turizma u EU i svijetu, • otvaranje europskog tržišta ulaskom u EU, • povezivanje s drugim granama turizma, • daljnje istraživanje učinka naftalana i temomineralne vode. 	<p style="text-align: center;"><u>PRIJETNJE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • ugovor s HZZO, • neriješeno zakonodavstvo u području zdravstvenog turizma, • razvijena konkurencija u zdravstvenom turizmu (2 specijalne bolnice u EU), • koncesija za korištenje termomineralne vode, • problem postrojenja za proizvodnju naftalana iz nafte, • nemogućnost razvoja i proširenja sadržaja.

TURIZAM U PRIRODI/AKTIVNI TURIZAM

<p style="text-align: center;"><u>SNAGE:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• hotel Sport i sportsko rekreativni sadržaj /noćenja,• dobri sportski rezultati,• sportski uspjesi mlađih uzrasta i izvan granica RH,• prepoznatljivost sportskih aktivnosti i van Ivanić-Grada,• prirodno okruženje – dobra mogućnost lova i ribolova,• veliki broj ljudi uključen kroz razne sportske aktivnosti – preko 1000 registriranih sportaša,• sportska tradicija,• postojeće sportske manifestacije,• stručni i entuzijastični sportski radnici,• dobra prometna povezanost,• popularnost sportskih aktivnosti / velik broj sportskih klubova.	<p style="text-align: center;"><u>SLABOSTI:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• nepostojanje olimpijskog bazena – škole plivanja i treninzi,• nedovoljna informiranost o sportskim aktivnostima i događanjima,• financije,• nepostojeća (bazen) i dotrajala (Zelenjak!) infrastruktura,• nedostatak biciklističkih i pješačkih staza u gradu i okolici,• strateško usmjeravanje,• loša zakonska regulativa u pojedinim segmentima (lovstvo – pješačke staze, biciklizam, planinarenje),• loša komunikacija dionika u rješavanju problematike – lovci, šumari, prijatelji prirode – turistička infrastruktura (grad - županija-država).
<p style="text-align: center;"><u>PRILIKE:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• lokacije za kampiranje,• izgradnja i obnova sportske infrastrukture,• blizina Zagreba,• integracija mladih,• povezivnost s drugim granama turizma,• prirodni potencijali,• organizacija sportskih natjecanja i okupljanje rekreativaca,• adrenalinski park,• avanturistički vid rekreacijskog turizma,• povezivanje biciklističkim stazama,	<p style="text-align: center;"><u>PRIJETNJE:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• vandalizam,• nezainteresiranost, needukacija dionika (radnika u obrazovnom sustavu...),• nedovoljna komunikacija,• odlazak vrhunskih sportaša zbog loših uvjeta,• potpuno propadanje dotrajale sportske infrastrukture,• postojanje sličnih aktivnosti i sportskih događanja u okolici grada.

- autentični sadržaji.

PRIORITETI

<p style="text-align: center;"><u>SNAGE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • jedinstvene ponude – naftalan, • očuvanost prostora – resursi, • prometna povezanost, • eko proizvodi – seoski turizam. 	<p style="text-align: center;"><u>SLABOSTI:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • jačanje kapaciteta ljudskih resursa za promociju i marketing, • nedovoljno očuvana kulturna baština, • turistička infrastruktura, • nedovoljna komunikacijska povezanost.
<p style="text-align: center;"><u>PRILIKE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • raznovrsnost baštine, • razvoj seoskog turizma i eko poljoprivrede, • kontinentalni turizam – potencijalne niše, • edukacija za nove proizvode, turizam, marketing, • blizina Zagreba. 	<p style="text-align: center;"><u>PRIJETNJE:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • legislativa, zakonodavstveni okvir, dozvole, • jačanje kontinentalnog turizma, • nedovoljna iskorištenost EU fondova, • nedovoljno koordiniranost programa.

9. STRATEŠKE SMJERNICE RAZVOJA TURIZMA GRADA IVANIĆ-GRADA

9.1. VIZIJA

U budućnosti će Grad Ivanić-Grad postati prepoznatljiv zeleni otok Zagrebačke županije gdje će se kroz spoj zdravstvenog, urbanog i ruralnog turizma moći uživati u sportsko-rekreativnim, outdoor i kulturnim aktivnostima uz domaću hranu i vrhunsko vino, ljekovite naftne tretmane i lokalne proizvode tijekom cijele godine.

Ivanić-Grad, otok skrivenih blaga. Dođite i otkrivajte ih s nama!

9.2. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere

Na zajedničkim radionicama sa ključnim predstavnicima Grada Ivanić-Grada definirani su strateški ciljevi, prioriteti i mjere te ključni investicijski projekti. Navedeno je da su glavni generatori turizma kulturni turizam u smislu integriranja kulturne i prirodne baštine odnosno resursa te zdravstveni turizam koji je podložan strateškim opredjeljenjima Naftalana kao specijalne bolnice, a time i smjernicama Zagrebačke županije kao vlasnika Naftalana.

Prijedlog strateških ciljeva, prioriteta i mjera – definirano na zajedničkim radionicama predstavnika ključnih sektora Grada Ivanić-Grada

Strateški cilj 1. Postići kvalitetnu i integriranu turističku ponudu

Kroz ovaj će se, ključni strateški cilj, nastojati objediniti i unaprijediti kvaliteta turističke ponude koja je trenutno usmjerena prvenstveno na seoski turizam, sportske pripreme te tretmane lječilišta i specijalne bolnice Naftalan te na jednodnevne manifestacije koje u ovom slučaju ne doprinose povećanju broja noćenja – glavni indikator razvoja turizma. Uzevši u obzir trenutno stanje i nove svjetske trendove u razvoju doživljaja koje je najbolje uvezivati i/ili grupirati u atrakcije u užem i širem okruženju Grada Ivanić-Grada, razvoj integriranog turizma i turističke ponude moći će se tako povezati sa raznim temama – od odmora u miru i tišini do uživanja u lokalnim gastronomskim jelima i vinima (jela od buče, škrlet) pa do aktivnog odmora i aktivnosti u prirodi te upoznavanja kulturne i povijesne baštine (npr. Gradski muzej, Tematski park/Muzej "Petica"). Također će se u okviru razvojnih planova specijalne bolnice Naftalan razviti i dopuniti ponuda medicinskog odnosno zdravstvenog turizma (smjer u kojem Naftalan ide) te povećati broj turista u odnosu na pacijente. Sve će to rezultirati ujednačenim razvojem i stalnom turističkom ponudom koja će smanjiti sezonalnost i omogućiti stalan priljev posjetitelja, naročito vikendaša.

U okviru ovog cilja, navodi se nekoliko prioriteta usmjerenih na unaprjeđenje raznovrsnosti i kvalitete turističkog sadržaja i ponude (nadogradnja postojećih sadržaja), razvoj i dopune medicinskog odnosno zdravstvenog turizma, osiguranje adekvatne financijske potpore te unaprjeđenje i osiguranje adekvantih smještajnih kapaciteta koji su trenutno nedovoljni za rastući broj posjetitelja.

Prioriteti i mjere:

Prioriteti u okviru ovog cilja usmjereni su na povezivanje specifičnih oblika turizma kao djela integrirane ponude. Tu se misli na povezivanje aktivnog turizma u prirodi (npr. biciklizam, šetanje, trčanje i drugi sportovi) sa seoskim turizmom; kulturni turizam i kulturne manifestacije sa aktivnim turizmom i gastro ponudom; zdravstveni, seoski i aktivni turizam i slično. Cilj ovakvog povezivanja je postizanje cjelovite ponude i doživljaja kao i povećanje broja noćenja.

Kao generator razvoja turizma u srednjem roku i dugoročno smatra se Tematski park i Muzej "Petica" koji u sebi povezuje razne oblike turizma (od seoskog do kulturnog, outdoor i zdravstvenog). Jedna od prioritetnih mjera usmjerena je na realizaciju ovog kompleksnog projekta u fazama koje su prikazane u akcijskom planu te u detaljnom opisu projekta. Druge mjere u okviru ovog prioriteta uključuju razvoj i unaprjeđenje integriranog sustava biciklističkih, pješačkih i poučnih staza kao i nadogradnju drugih sadržaja na postojeće manifestacije koje već jesu ili imaju potencijal da prerastu u regionalne, prekogranične i međunarodne manifestacije (npr. Bučijada, Međunarodna biciklistička utrka Memorijal Stjepan Grgac i druge).

Prioritet je također daljnji razvoj zdravstvenog turizma kroz mjere koje uključuju bolju promociju medicinskog odnosno zdravstvenog turizma kroz udruživanje svih dionika (trenutno se izdvaja premalo sredstava za promociju i marketing); unaprjeđenje trenutne ponude sa novim proizvodima te razvoj bolje suradnje sa lokalnim proizvođačima.

Indikatori realizacije ovog strateškog cilja su sljedeći:

- realizacija novog ugovora sa INA d.d. za lokalitet "Petica",
- realizacija pojedinih faza projekta "Petica",
- broj posjetitelja,
- broj noćenja posjetitelja koji dolaze komercijalno, a ne preko HZZO-a,
- broj noćenja u sklopu trenutnih smještajnih kapaciteta,
- povećanje kilometraže sistema biciklističkih, pješačkih, poučnih i drugih staza.

Strateški cilj 2. Unaprijediti turističku infrastrukturu i usluge

Drugi strateški cilj usmjeren je na unaprjeđenje turističke infrastrukture kao osnove za poboljšanje sadržaja i usluga. Sama infrastruktura nije međutim dovoljna te je potrebno povezati dionike u turizmu i drugim sektorima gospodarstvas ciljem razvoja nove zanimljive ponude za razne ciljane skupine. U okviru analize tržišta i konkurencije navedene su ciljane skupine i potencijalni proizvodi koji se u sljedećem period mogu razvijati, a koji će doprinijeti poboljšanju vidljivosti Ivanić-Grada kao turističke destinacije. Što se tiče infrastrukture, potrebno je unaprijediti sportsku infrastrukturu za sportaše koji u Ivanić-Grad dolaze na pripreme, a koji su također i konzumenti turističke ponude. Također je potrebno unaprijediti infrastrukturu vezanu uz kulturnu baštinu kao što je kuća Kundek i lokalitet "Petica". Za oba lokaliteta treba definirati namjenu kako bi se resursi usmjerili na održivo upravljanje i konkretne sadržaje, a ne na samo obnavljanje zgrada. To naročito vrijedi za kuću Kundek za koju trenutno ne postoji točno određena namjena. Dodatno je potrebno unaprijediti infrastrukturu i sadržaj u okviru šume Žutica i Marča sa bolje označenim i promoviranim stazama za aktivni turizam u prirodi.

Prioritetni projekti specijalne bolnice Naftalan također uključuju infrastrukturna unaprjeđenja kao što je dogradnja postojeće glavne zgrade bolnice i popratni sadržaji.

Prioriteti i mjere:

U okviru prioriteta koji je usmjeren na unaprjeđenje raznolikosti i kvalitete smještajnih kapaciteta, potrebno je ulagati u smještajne kapacitete kako za boravak sportaša koji dolaze na pripreme tako i vikend-posjetitelja (kamp smještaj, privatni smještaj) te konzumenata zdravstvenog turizma. Potrebno je i jačati kapacitet ugostitelja i poduzetnika u seoskom turizmu i drugim oblicima turizma ali i omogućiti poticajne mjere za unaprjeđenje smještajne i druge ponude u okviru seoskog i drugih oblika turizma.

Prioritet je također usmjeren na valoriziranje, zaštitu i interpretaciju kulturno-povijesne baštine, uključujući i industrijsku baštinu. Mjere u okviru ovog prioriteta su vrlo konkretne:

- uspostaviti mjere adekvatne zaštite (i obnove) kulturno-povijesne baštine (posebice arhitektonskih objekata),
- uspostaviti mjere zaštite tradicijske arhitekture (Donji Šarampov) kao dio turističke ponude,
- uspostaviti mjere valorizacije, obnove, zaštite i interpretacije industrijske baštine na kompleksu Petica,
- uspostaviti mjere poticaja za obnovu i kažnjavanja za zapuštanje i propadanje arhitekture u gradskoj jezgri,
- redefinirati turističke i poljoprivredne zone u GUP-u.

Također je u okviru ovog strateškog cilja potrebno uspostaviti sistem stalnog održavanja destinacije tijekom cijele godine radi ukupnog dojma i vizibiliteta grada. Tu se misli na uređenje javnih površina, zelenilo, čistoća koji iako direktno ne ulaze u turističku već redovnu komunalnu infrastrukturu i održavanje, utječu na opći dojam posjetitelja o gradu. Mjere su:

- uspostaviti mjere čišćenja i održavanja javne i turističke infrastrukture,
- uspostaviti mjere redovitog čišćenja i održavanja biciklističkih i poučnih staza,
- razviti bolju suradnju između ključnih dionika (npr. Grad, Hrvatske šume, TZIG, komunalna poduzeća i drugi oko održavanja).

Indikatori realizacije ovog strateškog cilja su sljedeći:

- Prijedlog i usvajanje mjera zaštite kulturne baštine,
- Prijedlog i usvajanje mjera zaštite tradicijske arhitekture,
- Prijedlog i usvajanje mjera čišćenja i održavanja,
- Priprema i provedba tehničke dokumentacije za infrastrukturne projekte
- priprema i provedba projekata za EU fondove koji su namijenjeni za unaprjeđenje turističke infrastrukture,
- broj zajedničkih aktivnosti, sastanaka i prijedloga novih oblika suradnje ključnih dionika u turizmu.

Strateški cilj 3. Odrediti fokus i razviti kvalitetnu i prepoznatljivu turističku destinaciju

U okviru ovog strateškog cilja, potrebno je kao jedan od najvažnijih prioriteta postići teritorijalno okrupnjavanje turističke destinacije radi razvoja njezine prepoznatljivosti i kvalitete turističke ponude. Tu se prvenstveno misli na područje Ivanić-Grad-Kloštar-Križ. Ovaj se prioritet može ostvariti osnivanjem turističke zajednice ili adekvatnog modela firme za destinacijski menadžment koja bi povezivala ove tri lokacije, ali i povezivanjem turističkih i drugih djelatnika u okviru moslavačke regije u zajedničkom nastupu i projektima. Na taj će se način osigurati i prepoznatljivost ove moslavačke regije. Dodatno je potrebno naglasiti da Centar za posjetitelje koji je u 2017. godini osnovan u Ivanić-Gradu ima za funkcija pružanje informacija, stručno vođenje, edukaciju, prodaju suvenira, održavanje različitih događanja. Budući da je trenutni Centar nedovoljno ekipiran potrebno je dalje razvijati ulogu Centra, jačati kapacitet zaposlenih osoba te poboljšati aktivnosti koje se mogu provoditi u okviru Centra.

Vezano uz poboljšanje vidljivosti, drugi prioritet usmjeren je na unaprjeđenje informiranosti javnosti o turističkoj ponudi Ivanić-Grada te na uspostavljanje raznih oblika promocije putem društvenih i drugih medija.

Mjere uključuju sljedeće:

- upostaviti info punktove na raznim točkama u gradu i šire,
- poboljšati aktivnosti i funkciju Centra za posjetitelje u Ivanić-Gradu,
- uspostaviti bolju suradnju i razmjenu informacija između ključnih dionika u promociji turističke ponude (npr. hoteli – seoski turizam; Naftalan – seoski turizam i obrnuto),
- omogućiti bolju povezanost OPG-ova sa turizmom kroz zajedničke proizvode/suvenire/promociju,
- primijeniti inovativna rješenja u “online” i “offline” marketingu,
- uspostaviti besplatan internet na području cijelog grada Ivanić-Grada i kompleksa Petica.

Kao treći prioritet, navedena je potreba za razvijanjem brenda turističke destinacije koja bi se logično nastavljala na prioritet okrupnjavanja destinacije. U okviru ovog prioriteta potrebno je usmjeriti resurse na poboljšanje stvaranja turističkog proizvoda Grada Ivanić-Grada odnosno definirati smjer razvoja turističke ponude koja je trenutno raspršena u nekoliko smjerova (sportske pripreme, medicinski i zdravstveni turizam, kulturna baština odnosno lokalitet “Petica”, aktivni turizam u prirodi i seoski turizam). Također je potrebno poboljšati turističku promociju i razviti ponudu kvalitetnijeg suvenira.

Indikatori realizacije ovog strateškog cilja su sljedeći:

- osnivanje TZ ili adekvatnog modela firme za destinacijski menadžment za područje Grada Ivanić-Grada, Kloštar-Ivanić,
- Marketinška strategija i brend destinacije,
- Akcijski plan za razvoj brenda destinacije,
- broj info punktova
- upostavljen internet – lokacija besplatnog pristupa internetu,
- broj ponuđenih i prodanih suvenira.

Strateški cilj 4. Postići učinkovito i održivo upravljanje destinacijom (strategija, stručni kadar)

Za realizaciju gore navedenih strateških ciljeva, potrebno je prvenstveno jačati kapacitet dionika u turizmu. U planu je osnivanje visoke škole sa studijskom programom fizioterapije, a koja bi između ostalog bila usmjerena i na programe u turizmu, kao i na povezivanje sa drugim visokoobrazovnim institucijama u Zagrebu, Hrvatskoj i drugim zemljama Europe. Također je kao prioritet uspostaviti sistem kvalitetnog upravljanja turističkim sektorom te razviti kapacitet u domeni učinkovitog i održivog upravljanja lokalitetima kroz modele javno-privatnog partnerstva i druge oblike upravljanja. Potrebno je i razviti svijest lokalnog stanovništva/dionika u turizmu o zaštiti okoliša i primjeni obnovljivih izvora energije u turizmu te povećati energetske učinkovitost u turizmu kroz poticajne mjere subvencioniranja. Kroz analize je utvrđeno da među dionicima u turizmu nema dovoljno kapaciteta za pripremu i provedbu projekata iz EU fondova. Zato je potrebno uspostaviti sistem kontinuiranog financiranja iz različitih izvora te razviti kapacitet dionika u ovom području. Također je potrebno osigurati pravovremenu pripremu projektne i naročito tehničke dokumentacije za natječaje i programe koji se očekuju, a naročito u segmentu turističke infrastrukture i kulturne baštine.

Radi poboljšanja turističke ponude, interpretacije kulturne i prirodne baštine i stvaranja doživljaja destinacije, potrebno je razviti bolju educiranost turističkih i drugih djelatnika o inovativnim modelima i pristupima razvoju turizma i to kroz sljedeće mjere:

- razviti kapacitet turističkih i drugih djelatnika u domeni interpretacije baštine,
- razviti kapacitet u domeni poslovnog planiranja, marketinga, online marketinga, kulturnog menadžmenta i slično,
- jačati kapacitete zaposlenika Centra za posjetitelje,
- potaknuti razvoj i jačanje mikro i malog poduzetništva u turizmu kroz razne poticajne mjere.

I konačno, potrebno je kontinuirano raditi na educiranju i jačanju svijesti lokalnog stanovništva o važnosti razvoja turizma kako bi se svi uključili u razvijanje priče i autentičnog doživljaja. Mjere uključuju:

- afirmirati turizam u lokalnoj zajednici kroz razne mjere edukacije i promocije,
- omogućiti razmjenu i studijska putovanja kao oblik edukacije,
- pokrenuti natjecanja za mlade u domeni inovacija u turizmu ili integriranog pristupa turizmu (povezivanje kulture, umjetnosti, prirodnog i seoskog turizma, socijalnog i slično).

Indikatori realizacije ovog strateškog cilja su sljedeći:

- osnovana visoka škola Ivanić-Grad sa studijskim programom Fizioterapije
- broj edukativnih programa usavršavanja dionika u turizmu,
- broj sudionika,
- broj edukativnih programa za pripremu i provedbu projekata iz EU fondova,
- broj sudionika,
- broj uspješnih projekata u turizmu,
- broj natjecanja za mlade u domeni inovacija i broj sudionika,
- broj studijskih putovanja,
- pripremljene i usvojene mjere za jačanje mikro i malog poduzetništva u turizmu.

U nastavku prikazujemo tablicu sa svim strateškim ciljevima, prioritetima, mjerama i prijedlozima aktivnosti odnosno projekata. U akcijskom planu definirani su ključni projekti koji su od strane Grada Ivanić-Grada i drugih dionika planirani za realizaciju u sljedećem periodu 2017-2019.

1. Razviti kvalitetnu i integriranu turističku ponudu	Prijedlozi projekata i aktivnosti	Partneri i suradnici
1.1. Povezati specifične oblike turizma kao dio integrirane ponude (od seoskog do kulturnog, outdoor, zdravstvenog i dr.)		
1.1.1. Osmisliti i realizirati koncept Muzeja naftnog rudarstva i energije kao ambijentalnog znanstveno-tehnološkog i edukativnog centra/parka	<ul style="list-style-type: none"> • Tematski znanstveno-edukativni park/Muzej naftnog rudarstva „Petica“ • Projekti Gradskog muzeja 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad, INA d.d., Gradski muzej, TZGIG, drugi muzeji i institucije
1.1.2. Razviti aktivni turizam u prirodi i sportsko-rekreativne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti vezani uz planinarenje/pješačenje – razvoj aktivnosti na poučnim i drugim stazama • Projekti vezani uz promociju trekking/trailtrčanja koji privlači sve veći broj posjetitelja iz Hrvatske i šire • Zmajarenje • Promocija Ivanić-Grada kao grada adekvatnog za pripreme sportaša • Izgradnja adrenalinskog/aktivnog parka u blizini kompleksa Petica kao nadopuna sadržajima tematskog parka/Muzeja naftnog rudarstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad u suradnji s udrugama, OPG-ovima; • Gradska zajednica sportskih udruga • Seoski turizam Kezele • Drugi klubovi u Zagrebu i šire • TZGIG
1.1.3. Razviti cikloturizam	<ul style="list-style-type: none"> • Cikloturističkim rutama potrebno je u budućnosti povezati što veći dio zelenog 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad u suradnji s udrugama, OPG-ovima; • Gradska zajednica sportskih udruga

	<p>područja županije, u perspektivi omogućiti biciklistički obilazak čitavog prstena.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omogućiti kontroliranu turistifikaciju područja šume Žutica i Marča kroz uređenje sustava pješačkih, planinarskih i biciklističkih staza te povezivanje sa drugim biciklističkim stazama u jednu cjelinu. • Bolja promocija i umrežavanje sa drugim lokalitetima. • Bolja promocija brdskog biciklizma kao rastućeg sporta. 	<ul style="list-style-type: none"> • TZGIG
1.1.4. Nadograditi druge sadržaje na već postojeće manifestacije (npr. Bučijada i dr.)	<ul style="list-style-type: none"> • Bučijada • Međunarodna biciklistička utrka Memorijal Stjepan Grgac 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • TZGIG • Gradska zajednica sportskih udruga
1.1.5. Razvoj seoskog i eno turizma	<ul style="list-style-type: none"> • „Bučijada“ koja se može dalje razvijati i nadograđivati u jedinstven turistički proizvod • Projekti jačanja seoskog turizma – nadogradnja na postojeće aktivnosti sadržaje (seoski turizam Kezele, muzej, suvenirnica...) • Proizvodnja i promocija brenda Škrlet u organizaciji 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • TZGIG • IGRA • Seoski turizam Kezele, druga seoska domaćinstva • OPG-ovi • Proizvođač “Škrlet” • vinari

	<p>proizvođačke organizacije „Škrlet“</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manifestacije kao npr. ŠkreloOVO • Poticaji za vinare • Podrška u pripremi projekata za EU fondove i poticaja • Nastup na sajmovima 	
1.2. Razviti i dopuniti ponudu medicinskog/zdravstvenog turizma		
1.2.1. Povećati broj turista u odnosu na pacijente	<ul style="list-style-type: none"> • Marketinška strategija i akcijski plan • Razvoj ponude i novih proizvoda • Projekti jačanja suradnje 	<ul style="list-style-type: none"> • Specijalna bolnica i lječilište Naftalan • Zagrebačka županija • Grad Ivanić-Grad
1.2.2. Uspostaviti mjere bolje promocije medicinskog turizma kroz udruživanje promocije svih dionika turizma		
1.2.3. Unaprijediti ponudu i specifične proizvode – diverzificirati i nadograditi trenutnu turističku ponudu i sadržaje		
1.2.4. Razviti bolju suradnju sa lokalnim proizvođačima		
2. Unaprijediti turističku infrastrukturu i usluge		
2.1. Unaprijediti raznolikost i kvalitet smještajnih kapaciteta		
2.1.1. Stvoriti poticajnu klimu za daljnji razvoj seoskog turizma	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti vezani uz uspostavljenja mjera poticaja za privatne ponuđače smještaja • Analiza kapaciteta i potencijala za izgradnju i uređenje hostela i/ili kampa 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad u suradnji s udrugama, OPG-ovima • Gradska zajednica sportskih udruga • TZGIG • Seoski turizam Kezeče • Proizvođačka organizacija “Škrlet”
2.1.2. Ojačati kapacitet ugostitelja i poduzetnika u seoskom turizmu		
2.1.3. Omogućiti poticajne mjere za unapređenje smještajne i druge ponude u okviru seoskog turizma (npr. za razvoj privatnog smještaja)		
2.1.4. Omogućiti infrastrukturno unapređenje za druge vidove smještajne ponude – hostel za sportaše i/ili kampove		
2.2. Valorizirati, zaštititi i interpretirati kulturno-povijesnu		

baštinu (uključujući i industrijsku baštinu)		
2.2.1. Uspostaviti mjere adekvatne zaštite (i obnove) kulturno-povijesne baštine (posebice arhitektonskih objekata)	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti definiranja i upostavljanja mjera zaštite i obnove kulturne i povijesne baštine • Nadzor nad provedbom mjera • Promjene u Prostornom planu za turističke i poljoprivredne zone 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • Gradski muzej • TZGIG • Udruge u kulturi
2.2.2. Uspostaviti mjere zaštite tradicijske arhitekture (Donji Šarampov) kao dio turističke ponude		
2.2.3. Uspostaviti mjere valorizacije, obnove, zaštite i interpretacije industrijske baštine na kompleksu Petica		
2.2.4. Uspostaviti mjere poticaja za obnovu i kažnjavanja za zapuštanje i propadanje arhitekture u gradskoj jezgri		
2.2.5. Redefinirati turističke i poljoprivredne zone u Prostornom planu		
2.3. Uspostaviti sistem stalnog održavanja destinacije tijekom cijele godine (uređenje javnih površina, zelenilo, čistoća)		
2.3.1. Uspostaviti mjere čišćenja i održavanja javne i turističke infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Komunalno uređenje i održavanje 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • TZGIG • Komunalna poduzeća • Biciklistički i planinarski klubovi
2.3.2. Uspostaviti mjere redovitog čišćenja i održavanja biciklističkih i poučnih staza		
2.3.3. Razviti bolju suradnju između ključnih dionika (npr. Grad, Hrvatske šume, TZIG, komunalna poduzeća i drugi oko održavanja)		
3. Odrediti fokus i razviti kvalitetnu i prepoznatljivu turističku destinaciju		
3.1.1 Postići teritorijalno okrupnjavanje turističke destinacije		
3.1.2. Osnovati turističku zajednicu koja bi povezivala Ivanić-Grad – Kloštar - Križ	<ul style="list-style-type: none"> • Marketinška strategija i razvoj brenda • Analiza adekvatnog modela za okrupnjavanje, razvoj i promociju destinacije (turistička zajednica ili firma za destinacijski menadžment) 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad i susjedne općine • TZGIG • TZ Zagrebačke županije • IGRA
3.1.3. Ostvariti povezivanje turističkih i drugih djelatnika u okviru moslavačke regije u zajedničkom nastupu i projektima		
3.1.4. Ojačati prepoznatljivost moslavačke regije		

3.2. Unaprijediti informiranost javnosti o turističkoj ponudi Ivanić-Grada		
3.2.1. Uspostaviti razne oblike informiranja i promocije	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti jačanja informiranja, promocije i prepoznatljivosti destinacije • Projekti jačanja suradnje i razvoja cjelovite ponude • Upostavljanje besplatnog internet na području cijelog grada Ivanić-Grada i kompleksa Petica 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad i susjedne općine • IGRA • TZGIG • TZ Zagrebačke županije • Drugi dionici u turizmu • Privatne ICT tvrke
3.2.2. Ojačati promociju putem društvenih medija		
3.2.3. Upostaviti info punktove na raznim točkama u gradu i šire		
3.2.4. Poboljšati aktivnosti i funkciju Centra za posjetitelje u Ivanić-Gradu		
3.2.5. Uspostaviti bolju suradnju i razmjenu informacija između ključnih dionika u promociji turističke ponude (npr. hoteli – seoski turizam; Naftalan – seoski turizam i obrnuto)		
3.2.6. Omogućiti bolju povezanost OPG-ova sa turizmom kroz zajedničke proizvode/suvenire/promociju		
3.2.7. Primijeniti inovativna rješenja u “online” i “offline” marketingu		
3.3. Uspostaviti stalnu suradnju i uvažavanje svih sudionika / javnog i privatnog sektora u turizmu		
3.3.1. Uvesti nove oblike susreta i suradnje	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza i realizacija projekata i modela javno-privatnog i drugih oblika partnerstva • Jačanje kapaciteta dionika u području održivog upravljanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • IGRA • Stručnjaci u području upravljanja
3.3.2. Uvesti mjere poticanja projekata u turizmu kroz integraciju raznih sektora		
3.4. Razviti brend turističke destinacije		
3.4.1. Poboljšati stvaranje turističkog proizvoda grada Ivanić-Grada	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj Brenda destinacije • Projekti jačanja turističke 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • Druge susjedne općine
2.5.2. Poboljšati turističku promocije na područja grada Ivanić-		

Grada	ponude – promocija na sajmovima, umrežavanje, klasterizacija...	<ul style="list-style-type: none"> • Zagrebačka županija I TZZŽ • TZGIG • IGRA • Stručnjaci iz marketinga i brendiranja destinacije
2.5.3. Razviti ponudu kvalitetnijeg suvenira		
4. Postići učinkovito i održivo upravljanje destinacijom (strategija, stručni kadar)		
4.1. Uspostaviti sistem kvalitetnog upravljanja turističkim sektorom		
4.1.1. Uspostaviti održive oblike upravljanja pojedinim turističkim lokalitetima (npr. lokalitet Petica) kroz javno-privatno-civilno partnerstvo	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti sustavne edukacije • Uspostavljanje mjera subvencioniranja energetske učinkovitosti u turizmu • Edukacija na temu energetske učinkovitosti u turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • IGRA • Stručnjaci iz energetske učinkovitosti i turizma
4.1.2. Razviti svijest lokalnog stanovništva/dionika u turizmu o zaštiti okoliša i primjeni obnovljivih izvora energije u turizmu		
4.1.3. Povećati energetske učinkovitost u turizmu		
4.2. Uspostaviti kontinuiranu adekvatnu financijsku potporu iz različitih izvora		
4.2.1. Razviti kapacitet dionika u turizmu u domeni pripreme i provedbe projekata	<ul style="list-style-type: none"> • Projekti sustavne edukacije na području pripreme i provedbe projekata iz EU fondova 	<ul style="list-style-type: none"> •
4.2.2. Unaprijediti realizaciju projektne dokumentacije potrebne za realizaciju projekata u turizmu (turistička infrastruktura i baština)		<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • IGRA • Stručnjaci u području upravljanja
4.3. Razviti bolju educiranost turističkih i drugih djelatnika o inovativnim modelima i pristupima razvoju turizma		
4.3.1. Razviti kapacitet turističkih i drugih djelatnika u domeni interpretacije baštine	<ul style="list-style-type: none"> • Sustavna edukacija turističkih i drugih djelatnika u turizmu • Umrežavanje i suradnja sa drugim relevantnim 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • IGRA • Stručnjaci za edukaciju u domeni interpretacije, marketinga i dr.
4.3.2. Razviti kapacitet zaposlenika Centra za posjetitelje		
4.3.3. Razviti kapacitet u domeni poslovnog planiranja, marketinga, online marketinga, kulturnog menadžmenta i slično		
4.3.4. Potaknuti razvoj i jačanje mikro i malog poduzetništva u		

turizmu kroz razne poticajne mjere	<p>institucijama (visoke škole u turizmu, ugostiteljstvu, interpretaciji kulturne baštine, marketing, brendiranju destinacije i dr.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekti uspostavljanja mjera za razvoj poduzetništva u turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • Centar za posjetitelje • Poduzetnički centri 		
4.4. Educirati i osvijestiti lokalno stanovništvo o važnosti razvoja turizma				
4.4.1. Afirmirati turizam u lokalnoj zajednici kroz razne mjere edukacije i promocije	<ul style="list-style-type: none"> • Sustavna edukacija lokalnog stanovništva o važnosti turizma • Natjecanja za mlade i drugi projekti (kampovi, edukacija i dr.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Ivanić-Grad • TZGIG • IGRA • Poduzetnici • Udruge 		
4.4.2. Omogućiti razmjenu i studijska putovanja kao oblik edukacije				
4.4.3. Pokrenuti natjecanja za mlade u domeni inovacija u turizmu ili integriranog pristupa turizmu (povezivanje kulture, umjetnosti, prirodnog i seoskog turizma, socijalnog i slično)				

9.3. AKCIJSKI PLAN RAZVOJA TURIZMA

Broj projekta	Projekti	Status pripreme	Vrijednost investicije	Nositelj projekta	Rokovi provedbe	SC/Prioriteti /Mjere	Izvori financiranja
1.	Tematski znanstveno-edukativni park i muzej na lokalitetu "Petica" (više o projektu na str. 25)	<p>Ovisno o fazama provedbe:</p> <p>1. faza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • novi ugovor sa INA-om o ulaganjima i obavezama pojedinog partnera • idejno rješenje • studija izvedivosti i analiza troškova i koristi • detaljni muzeološki koncept <p>2. faza</p> <ul style="list-style-type: none"> • druga tehnička dokumentacija do glavnog projekta <p>3. faza</p> <p>priprema projektnih prijava za relevantne natječaje (paralelno sa izradom tehničke dokumentacije)</p> <p>4. faza</p> <p>Ispitivanje mogućnosti i modela upravljanja (JPP i drugi modeli); predstavljanje projekta potencijalnih ulagačima i partnerima osim INA-e</p> <p>5. provedba u fazama</p>	<p>Fazno:</p> <p>1. 300.000,00 kn</p> <p>2. i 3. do 1.000.000,00 kn sa geodetskom podlogom i projektnom dokumentacijom</p> <p>4. ovisno o fazama i rezultatima CBA (oko 70.000.000 kn)</p>	Grad IG	<p>Fazno</p> <p>1. faza – 2017</p> <p>2.faza 2018</p> <p>3. 2018/2019</p> <p>4. 2020</p>	SC1; Prioritet 1.1.; SC 3. Prioritet 3.1.; Mjera 3.1.3.	Model JPP-a Županija (za projektnu dokumentaciju) EU fondovi (ERDF, INTERREG)

10.	<p>„Bučijada“ – niz događanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> Trenutne aktivnosti: sajam buče i proizvoda od buče; promocija OPG-a, bučinog ulja i (rujan-listopad); domaća kuhinja; promocija domaćeg obrta; folklorna i kulturno-zabavna događanja; KUD-ovi; radionice za djecu; sportske prezentacije; edukativne radionice/stručni skupovi; (2 dana) Potrebno je nadograditi druge aktivnosti na ovo događanje i promovirati na nacionalnom i prekograničnom nivou. Više na str. 49. 	Godišnja manifestacija	Do 500.000,00	Grad u suradnji s udugama, OPG-ovima; Gradska zajednica sportskih udruga	2017/2018	SC1; 1.3.1.	Gradski proračun Sponzori Županija Min poljoprivrede Min turizma Min gospodarstva
11.	„Od kleti do kleti“: cijelogodišnji projekt biciklističke	Godišnja manifestacija (travanj)	100.000,00 kn	Grad u suradnji s udugama,	2017/2018	SC1.: Prioritet 1.3; Mjera	Gradski proračun

	manifestacije sa gastro-eno ponudom			OPG-ovima		1.3.1.	
--	-------------------------------------	--	--	-----------	--	--------	--

12.	<p>Centar za posjetitelje u centru grada uz tržnicu Maznica:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potrebna izrada info tabli, interpretacijskih ploča i turističkog centra za posjetitelje • Nadogradnja sadržaja, bolja promocija Centra; potrebno je izraditi strategiju I operativni/poslovni plan i marketinški plan; sklopiti ugovore s lokalnim OPG-ovima za ponudu domaćih proizvoda; angažirati adekvatan kadar (unutarnji i vanjski) 	Otvoren u listopadu 2016.	100.000,00 kn	Grad i IGRA	2017/2018	SC 3, Prioritet 3.3.	Gradski proračun, postotak od prodaje (potreban poslovni plan)
13.	<p>Uređenje turističke infrastrukture u šumi Marča:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smeđa signalizacija, održavanje i 	Održavanje i nadopuna drugim sadržajima	50.000,00 kn	Turistička zajednica u suradnji s klubovima..	2017/2018, godišnje održavanje	SC 1; Prioritet 1.1.; Mjera 1.1.5. SC 3.; Prioritet 3.2. SC4	HTZ, TZZŽ, Grad, Seoski turizam Kezele

	<p>obilježavanje biciklističkih i poučnih staza</p> <ul style="list-style-type: none">• Bolja promocija i povezivanje sa drugim sadržajima						
--	--	--	--	--	--	--	--

14.	<p>Uređenje šetnice uz rijeku Lonju:</p> <p>Cilj: podizanje kvalitete javne turističke infrastrukture i turističkog potencijala grada Ivanić – Grada te podizanje kvalitete života stanovnika</p>	Prva faza pri kraju; u tijeku provedba	<p>1. uporabna cjelina: = cca 3.350.000,00 kuna bez PDV-a</p> <p>2. uporabna cjelina: = cca 2.932.795,88 kn bez PDV-a</p>	Grad; Hrvatske vode, ZŽ	2016-2018	SC 1; Prioritet 1.1.; Mjera 1.1.5, SC 3; Prioritet 3.2.;	Grad Ivanić – Grad Zagrebačka županija Hrvatske vode Europski fond za regionalni razvoj (EFRD)
15.	<p>Uvođenje sustava javnih bicikala na području Ivanić-Grada</p> <p>4 lokacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SB Naftalan • Trg Vladimira Nazora • Hotel Sport • Seoski turizam Kezele 	<ul style="list-style-type: none"> • Uveden sustav javnih bicikala na 2 lokacije: Trg Vladimira Nazora i Seoski turizam Kezele u 2016. godini, • U 2017. godini planirano je proširenje na 4 lokacije • Potrebno povezivanje sa drugim sadržajima I projektima (npr. e-mobilnost, Bučijada, zdravstveni i ruralni turizam, dostava domaćih proizvoda, promocija i slično...) 	150.000,00 kn		2017	SC1; Prioritet 1.1.; Mjera 1.1.5, SC 3; Prioritet 3.2. i 3.3.	Grad Ivanić – Grad FZOEU ZŽ
16.	<p>Planinarski dom – Grabersko brdo:</p> <p>Objekt će biti uređen kao planinarski dom s prostorima za okrjepu i spavaonicama. Objekt će biti dan na</p>	Projekt obnove je izrađen. Obnova u tijeku.	1.140.000 kn			SC1; Prioritet 1.1.; Mjera 1.1.5, SC 1, Prioritet 1.5.; SC 4	Gradski proračun

	upravljanje Društvu prijatelja prirode Ivanić-Grad, ali ujedno će biti dostupan svim građanima.						
17.	Čardak (velika posavska kuća): stavljanje u funkciju kao souvenir shop i info punkt za Naftalan Potreban sanitarni čvor	U pripremi				SC 3; Prioritet 3.1.; Mjera 3.1.1.	
18.	Festival igračaka i dječjih zborova (travanj)		60.000 kn		2017	SC 1; Prioritet 1.1.	Gradski proračun
19.	JohanesburgFest		60.000 kn				Gradski proračun
Projekti na nivou Zagrebačke županije - posebna kategorija projekata drugih nositelja projekata							
1.	Hotel Naftalan 2: projekt Zagrebačke županije	Projekt je u izvođenju prvefaze - izgradnja vanjskog bazena	40.000.000,00 kn		Izvođenje ostalih faza projekta predviđeno je u 2016 - 2017		
2.	Razvoj klastera medicinskog turizma na području gradai razvoj CEKOM-a: Cilj: Razvijanje brend destinacije medicinskog turizma	iz prezentacijeT&MC Groupe (Osnivanja Centra kompetencija / inovacijskog centra u području primjene apliciranih medicinskih znanosti i novih tehnologija primjenjivih u razvoju zdravstvenog turizma)		CEKOM Grad Ivanić-Grad Naftalan Drugi partneri	U pripremi		EU fondovi HBOR Grad Ivanić-Grad

	<p>u Ivanić-Gradu.</p> <p>Specifični ciljevi: Bolji plasman medicinskih i turističkih proizvoda, povećanje smještajnih kapaciteta, povećanje broja noćenja i proizvoda. Okupljanje i povezivanje svih segmenata od proizvodnje do marketinga i distribucije.</p>	<p>Komponente projekta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekt CEKOM ulaganja u izgradnju novog multifunkcionalnog objekta na glavnom trgu • Ulaganja u obnovu “Kundekove kuće” Namjena: Inovacijski inkubator • Ulaganja u podzemnu garažu i infrastrukturu Trga. Investitor Grad. • Ulaganja u istraživačku opremu destilacije nafte. Investitor: Naftalan • Ulaganja u istraživačke projekte Konzorcij CEKOM-a 	<p>20.750.000,00 KN</p> <p>7.500.000,00 KN</p> <p>45.500.000,00 KN</p>				
--	---	--	--	--	--	--	--

10. INFORMIRANJE I VIDLJIVOST

Kako bi Strategija razvoja turizma bila "živ" document dostupan javnosti, informiranje javnosti o ključnim smjernicama i projektima koji su definirani u okviru Strategije, od izuzetne je važnosti. Kako bi se osigurala informiranost svih dionika te promidžba politike lokalnog razvoja u domeni turizma bitno je koristiti sljedeće komunikacijske alate:

- web stranice Grada Ivanić-Grada, Zagrebačke županije, Turističke zajednice Grada Ivanić-Grada te drugih dionika,
- Službeni glasnik Grada Ivanić-Grada,
- društveni mediji svih ključnih dionika, <http://www.volimivanic.info> i drugi,
- sastanci i vijeća tijela Grada Ivanić-Grada, lokalnih dionika,
- javna raspravna i druge javne manifestacije,
- drugi načini informiranja o svim aspektima provedbe Strategije razvoja turizma.

Na ovaj se način osigurava transparentnost u participaciji i komunikaciji s građanima Grada Ivanić-Grada koji su time upoznati sa ključnim projektima, ali i sredstvima koja su planirana ili procijenjena za investiranje kroz proračun Grada Ivanić-Grada. Time se jača participacija građana, a samim time i učinkovitost odnosno transparentnost Grada Ivanić-Grada, te jača i podrška građana za predložene projekte.

11. PRAĆENJE PROVEDBE

Godišnjim izvješćima osigurat će se informacije o provedenim aktivnostima s podacima o nositeljima provedbe, uključenim financijskim sredstvima (i njihovim izvorima) te ostvarenim ili anticipiranim rezultatima. Izvješća o napretku podносит će nadležno tijelo sastavljeno od nezavisnih evaluatora, stručnjaka iz relevantnih struka vezanih uz turizam. Struktura, način djelovanja i nadležnosti bit će definirani posebnim aktom koji se predlaže Turističkom vijeću na razmatranje i suglasnost, a usvaja na Gradskom vijeću.

Na temelju kriterija za praćenje, nadležno tijelo pratit će stupanj realizacije akcijskog plana odnosno pripreme i provedbe projekata i to na sljedeći način:

- stupanj ostvarenja utvrđenih ciljeva prioriteta i mjera,
- ostvareni rezultati i učinci na razvoj, učinkovitost i uspješnost u korištenju financijskih sredstava,
- ostvarenje prema utvrđenom financijskom okviru,
- učinkovitost rukovođenja i organizacije provedbe
- te vidljivost Strategije turizma odnosno pojedinih aktivnosti/projekata Grada Ivanić-Grada u javnosti.

Ova se lista može dopuniti i periodično ažurirati prema potrebi. Praćenje provedbe se obavlja kontinuirano tijekom čitavog razdoblja provedbe, a o rezultatima provedbe se jednom godišnje izvješćuje Turističko i Gradsko vijeće.

12. LITERATURA

- Službeni Glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 8, 04. studeni 2010.
- Službeni Glasnik Grada Ivanić-Grada, broj 11, 24. prosinca 2014
- Službeni glasnik Grada Ivanić-Grad, Broj 8, 21. Prosinca 2016.
- Službeni glasnik Grada Ivanić-Grad, Broj 8, 21. Prosinca 2016.
- Pavić, Pust Škrkulja, Prijedlog muzeološke koncepcije i organizacije muzejske djelatnosti za Muzej Ivanić Grada, svibanj-lipanj 2015. Godine
- T&MC Group, Strategija ekonomskog razvoja grada za razdoblje 2014-2020
- Brošura Grada Ivanić-Grada sa ključnim investicijskim projektima, izrađena na temelju Strategije ekonomskog razvoja grada
- Grad Ivanić-Grad monografija, prosinac 2012., Nakladnik: Grad Ivanić-Grad i Pučko otvoreno učilište
- Institut za turizam, radna verzija Strategije turističkog razvoja Zagrebačke županije, rujan 2015. godine
- Institucionalno unapređenje zdravstvenog turizma – PRIJEDLOG ZAKONODAVNOG OKVIRA u novom Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Ministarstvo zdravlja, ožujak 2016. god.
- Strategija razvoja turizma RH 2020
- Podaci Turističke zajednica Grada Ivanić-Grada

13. PRILOG

Nacrt Koncepta Ambijentalnog tematskog parka i Muzeja naftnog rudarstva „Petica“